

Lauttopuro tervahauta	MH-tunnus: 179569
------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-		Geometria	4 Gps-mittaus, korjaamaton
selitys:		tuotettu:	
Koordinaatit:	X 7092817, Y 3586989	Löydöt:	

Taustatiedot

Lauttopuron tervahauta on merkitty Sutigisiin. Se tarkastettiin aurinkoisessa säässä 8.6.2015. Sääsket alkoivat heräillä talviunilta.

Ympäristön kuvaus

Tervahauta sijaitsee Sotkamossa, vajaat sata metriä metsäautotieltä, joka erkanee Saukon tieltä parin kilometrin päässä pohjoisessa. Maasto on kumpuilevaa kangasta, joka laskee kohti soistumaa koillisessa. Kangasta on taannoin hieman harvennettu, tervahaudan päältä puut on kaadettu kokonaan. Puusto on hyvin mäntyvaltaista, aluskasvillisuus on mustikka-puolukkatyyppiä.

Kohteen kuvaus

Tervahauta on säännöllisenmuotoinen ja selvästi maastossa erottuva. Sen halkaisija on 16 m, vallit ovat viitisen metriä leveät. Kuoppa keskellä on jyrkkäreunainen ja toista metriä syvä. Halssi on suunnattu koilliseen, kohti soistumaa. Sitä reunustavat kolmimetriset palteet. Halssi on viitisen metriä pitkä ja syvimmillään lähes 2.5 m.

Kohteen rajaus

Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.

Tulkinta

Kainuulaista elinkeinonharjoitusta yli sadan vuoden takaa.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 8.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

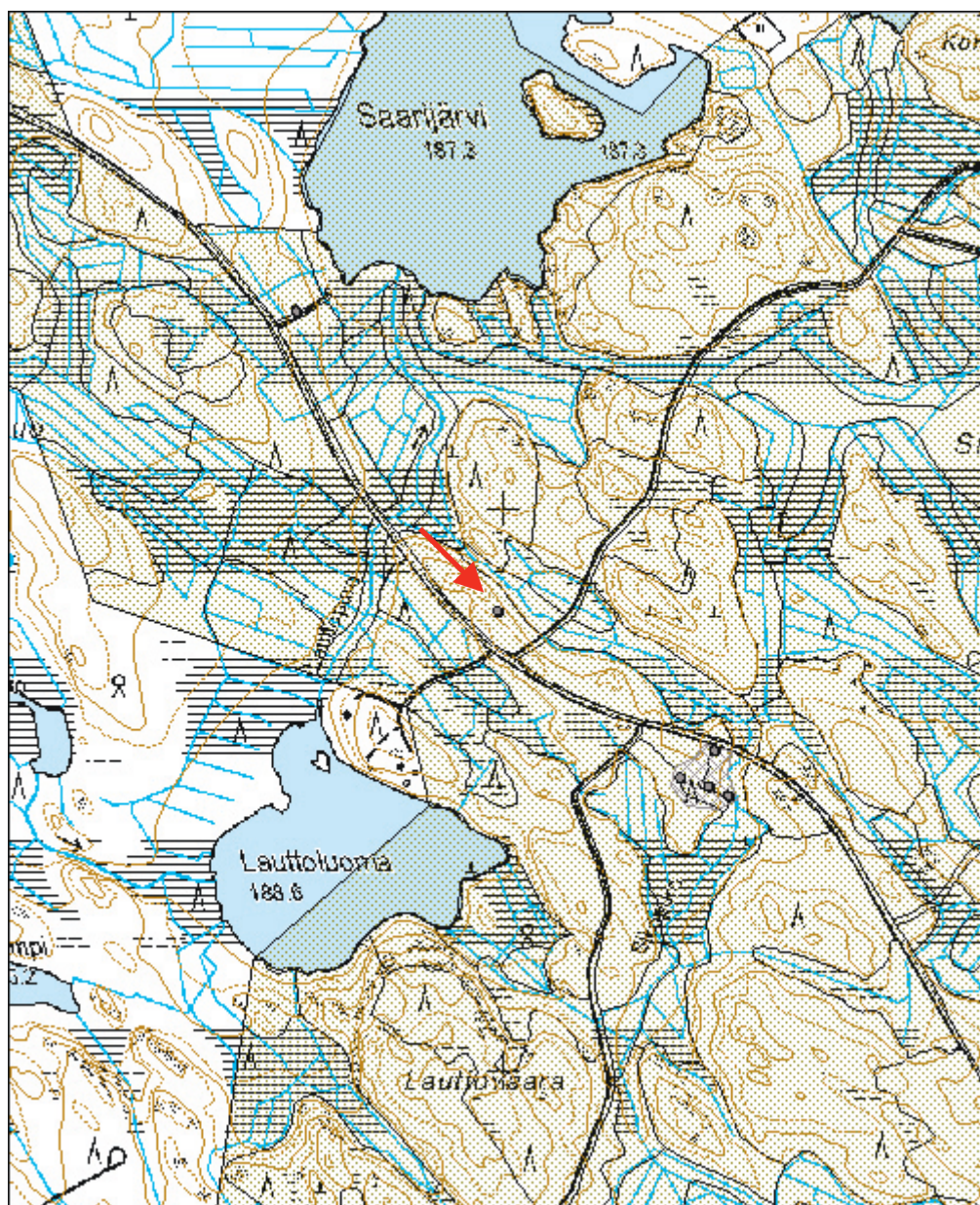
Viranomais-		Kunto:	2 Kesinkertainen
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	0 Ei määritelty
		suojaus:	

Ympäristön	0 Ei määritelty
suojaus:	

179569.P1010037 muokattu. Tervahauta on säännöllisenmuotoinen ja selvästi maastossa erottuva. Vallit on merkitty kuvaan punaisella kehällä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7092817, Y 3586989	Mittakaava:	1:10 000

Saunakangas S tervahauta	MH-tunnus: 180168
---------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

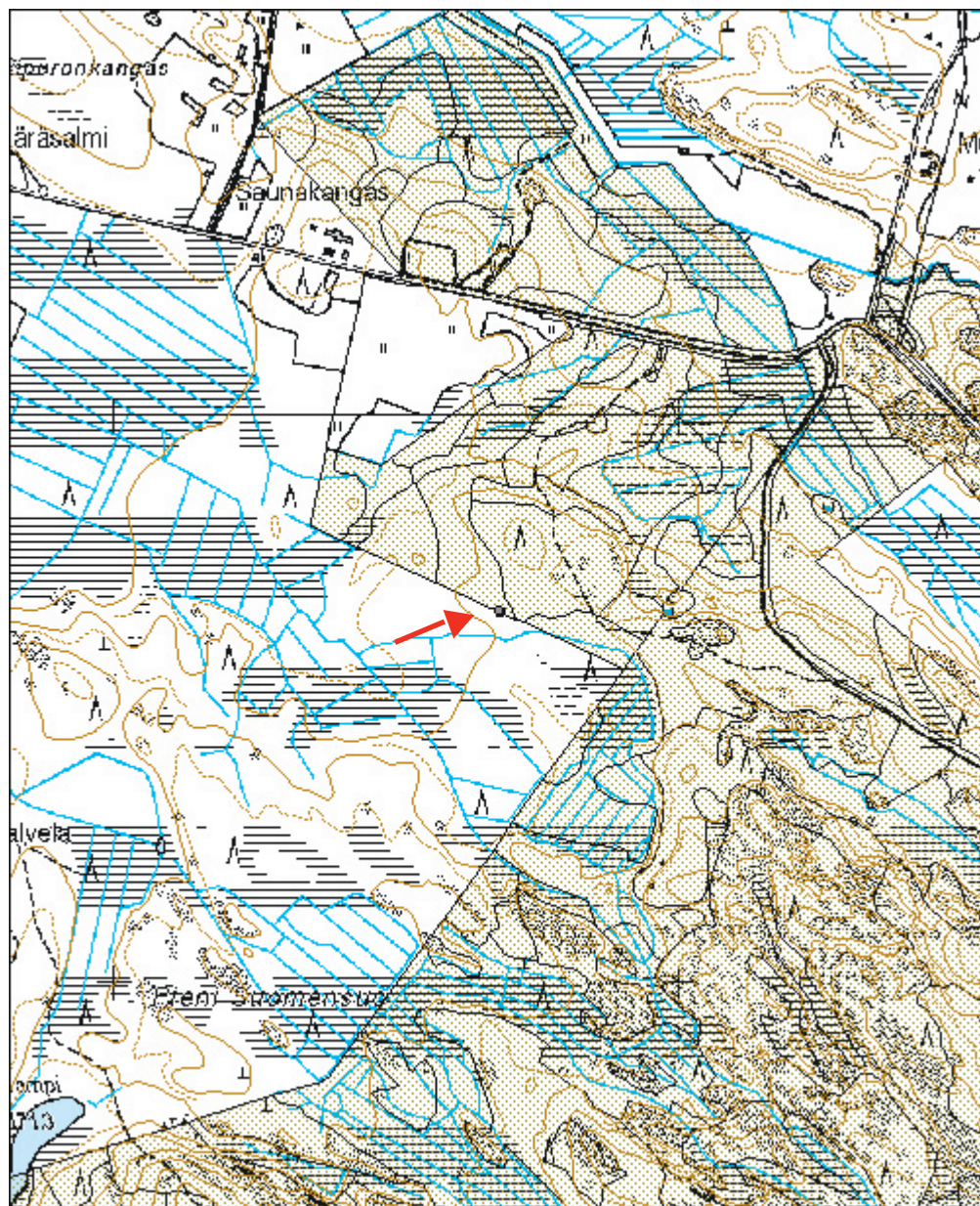
Koordinaatti-		Geometria	4 Gps-mittaus, korjaamaton
selitys:		tuotettu:	
Koordinaatit:	X 7094654, Y 3573680	Löydöt:	

Taustatiedot
Saunakankaan talon eteläpuolelle, aivan valtion maan rajalle, on merkitty Sutigisiin tervahauta. Se dokumentoitiin 21.7.2015 sääskisessä pilvipoudassa.
Ympäristön kuvaus
Tervahauta sijaitsee valtion maan rajalla, vajaan kilometrin Saviahontien eteläpuolella. Saunakankaan taloon on haudalta matkaa niin ikään noin kilometri. Maasto haudan ympärillä on erittäin louhikkoista ja suhteellisen tasaista. Kumpareet ja kosteamat alat vaihtelevat. Haudan metsäkuviolla kasvaa nuorehkoa havumetsää, jossa mänty on valtapuuna. Alusta on rehevää, mustikka-puolukkavoittoista. Hauta on rakennettu lähes tasaiselle maalle.
Kohteen kuvaus
Tervahauta on säännöllisen pyöreä, sen halkaisija on noin 16 metriä. Se on rakennettu lähes tasaiselle maalle. Vallit ovat erittäin leveät ja ne kohoavat lähes metrin ympäristöä korkeammalle. Keskellä on vain vaatimaton painauma, mutta hauta on tyhjennetty perusteellisesti aivan keskeltä saakka. Halssi on haudan länsireunalla. Se on kapea mutta ainakin kahdeksan metriä pitkä. Se häviää lopulta kosteikolle. Hauta on ehjä ja kokonaan sammalen peitossa. Haudan päällä kasvaa runsaasti nuoria havupuita.
Kohteen raja
Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.
Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 21.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais-		Kunto:	2 Kesinkertainen
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	0 Ei määritelty
		suojelu:	

Ympäristön	0 Ei määritelty
suojelu:	

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7094654, Y 3573680	Mittakaava:	1:10 000

Yllä: 180168.P1010023. Saunakangas S tervahauta on säännöllisen pyöreä, sen halkaisija on noin 16 metriä. Se on rakennettu lähes tasaiselle maalle.

Alla: 180167.P1010001. Sileälehdon tervahauta on kauniin pyöreä ja sammalpeitteen alta selvästi hahmotettavissa.

Sileälehto tervahauta	MH-tunnus: 180167
------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

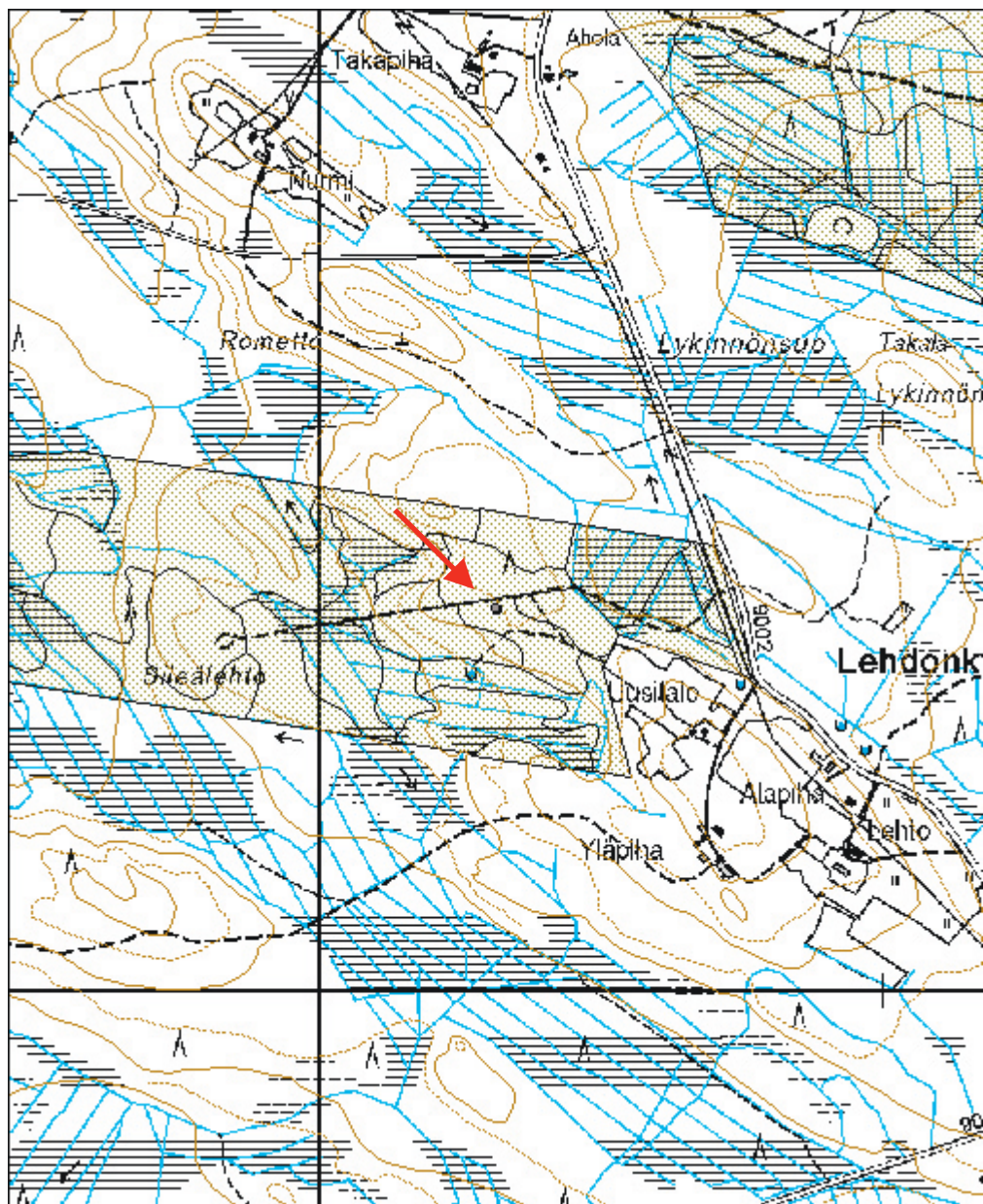
Koordinaatti-		Geometria	4 Gps-mittaus, korjaamaton
selitys:		tuotettu:	
Koordinaatit:	X 7100677, Y 3575311	Löydöt:	

Taustatiedot
Sileänlehdon tervahauta on merkitty Sutigisiin metsäkuviolle, ilman pistettä. Pienen etsiskelyn jälkeen se löytyi sateisena tiistaiaamuna, 21.7.2015.
Ympäristön kuvaus
Sileälehto sijaitsee Saukontien varressa, Lehdonkylän länsipuolella. Täällä on yksittäinen kapea kaistale valtion maata, jonka keskipaikkeilla Sileälehto sijaitsee. Metsäkuvio, jolla tervahauta on, sijaitsee lehdon ja Saukontien puolivälissä. Paikalle on peruskartalle merkitty vievän tien pohjan, mutta se on aivan pajukon vallassa. Metsäkuvio, jolla tervahauta sijaitsee, on vanhaa pellon pohjaa, jolla kasvaa tiheä vanha kuusikko. Aluskasvillisuus on lähes yksinomaan sammalta. Tervahauta on kuvion pohjoisreunalla, kuusten katveessa ja alla, kärrypolun pohjan vieressä.
Kohteen kuvaus
Tervahauta on kauniin pyöreä ja sammalpeitteen alta selvästi hahmotettavissa. Sen halkaisija on noin 16 metriä. Vallit ovat leveät ja reilut puoli metriä korkeat. Kuoppa keskellä on pyöreä ja syvyyttä sillä on vallin harjalta katsottuna metrin verran. Maasto laskee haudalta loivasti länteen ja etelään, halssi on suunnattu länteen. Se on kuutisen metriä pitkä, juuresta yli kolme leveä ja yli metrin syvä. Tervahaudan vallit ovat hieman muhkuraiset, mutta ne eivät vaikuta vahingoittuneilta. Haudan ympärillä on yksittäisiä palokuoppia. Haudan päällä kasvaa toistasataa vuotta vanhoja kuusia.
Kohteen raja
Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.
Tulkinta
Tervahaudan sijainti vanhan pellon reunalla on hieman erikoinen. Loogiselta tuntuisi ajatella, että pelto on hautaa vanhempi, jolloin pelto ajoittuisi viimeistään 1800-luvun alkupuolelle. Tervahauta lienee joka tapauksessa 1800-luvulta, päätellen puustosta alueella.
Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 21.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais-		Kunto:	2 Keskinkertainen
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	0 Ei määritelty
		suojelu:	

Ympäristön	
suojaus:	0 Ei määritelty

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7100677, Y 3575311	Mittakaava:	1:10 000

Loukkusuo tervahauta	MH-tunnus: 179860
-----------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

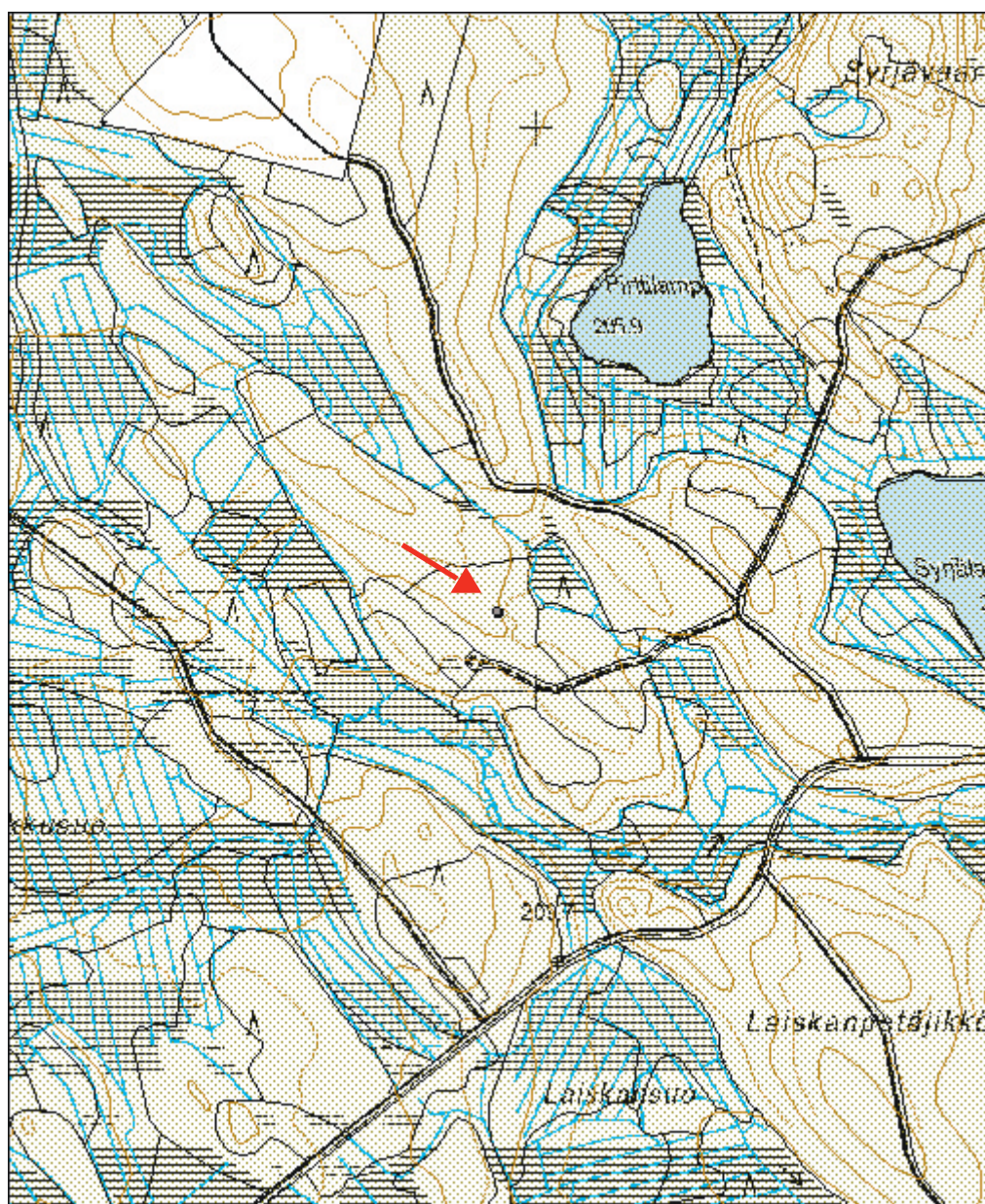
Koordinaatti- selitys:		Geometria	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7085139, Y 3568930	tuotettu:	
		Löydöt:	

Taustatiedot
Loukkusuon koillispuolelle on merkitty tervahauta Sutigisiin. Se tarkastettiin sateisena ja koleana aamuna 9.7.2015.
Ympäristön kuvaus
Loukkusuo sijaitsee viitisen kilometriä Maanselän länsipuolella, Loukkukorventien varrella. Tervahauta sijaitsee suon koillispuolella, noin 700 m Syrjälammeesta länteen. Metsäkuvion kohdalle tulee pieni metsäautotien pisto, jonka kääntöpaikka jää viitisenkymmentä metriä etelään haudalta. Kuvio on hakattu, laikutettu ja ilmeisesti kuluvana kesänä männyntaimelle istutettu. Hauta on ollut merkittynä maastoon ja se on säilynyt ehjänä. Tosin jonkin verran risuja on kasattu sen päälle. Välittömästi haudan koillispuolella on pieni soistunut saareke, johon muutoin kuivahko ja kivikkoinen kangas laskee jyrkästi. Tervahauta on rakennettu tämän jyrkänteen päälle siten, että halssi putoaa voimakkaasti alamäkeen soistumalle.
Kohteen kuvaus
Tervahauta on matala ja melko huomaamaton lukuun ottamatta muhkeaa halssia. Haudan halkaisija on noin 12 m, vallit ovat hyvin matalat lähes kauttaaltaan. Vain koillispuolisella seinämällä, halssin tuntumassa, valli on hieman selvemmin erottuva. Painauma keskellä on pyöreä ja noin 80 cm syvä. Se erottuu selvästi. Halssi on nelisen metriä pitkä ja puolitoista metriä syvä, joten haudan tunnistaa siitä helpoiten. Haudan päällä kasvaa muutamia pieniä lehtipuiden pensaita sekä ruohoa ja horsmaa.
Kohteen raja
Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.
Tulkinta
Maanselän vedenjakajalla on huomattavasti vähemmän tervahautoja kuin Sotkamon pohjoisosissa. Tämä on luonnollista, sillä tervankuljetus vedenjakaja-alueelta on ollut ongelmallista.
Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty
--------------------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7085139, Y 3568930	Mittakaava:	1:10 000

Yllä: 179860.P1010002. Loukkusuon tervahauta hakatulla alueella.

Alla: 179587.P1010047-48 muokattu. Puusto Löytölänlammen haudan päältä on hakattu, kannot on jätetty pitkiksi. Hauta on merkitty kuvaan punaisella kehällä, nuoli osoittaa halssia.

Löytölänlampi tervahauta	MH-tunnus: 179587
---------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

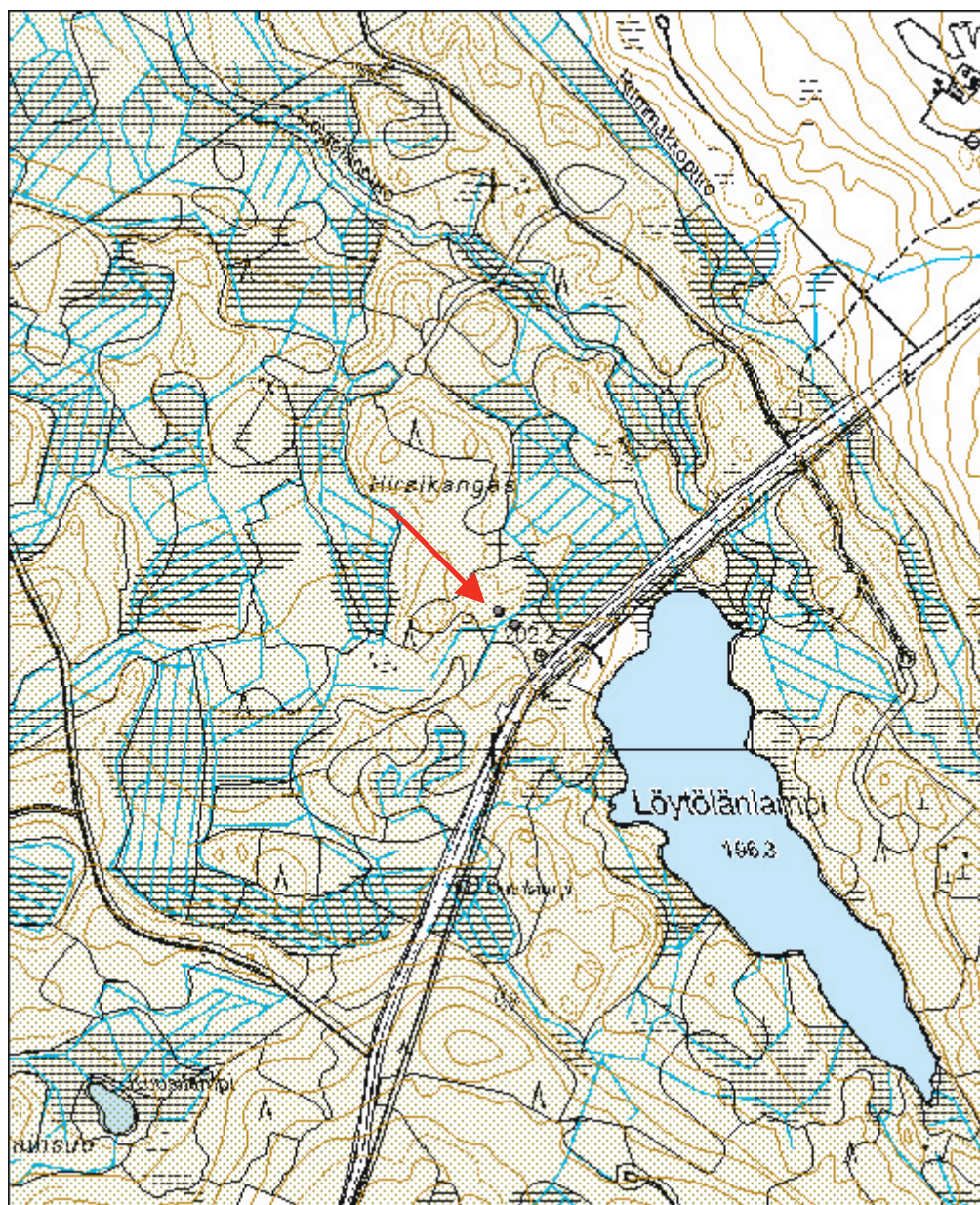
Koordinaatti-		Geometria	4 Gps-mittaus, korjaamaton
selitys:		tuotettu:	
Koordinaatit:	X 7085243, Y 3553007	Löydöt:	

Taustatiedot
Tervahaudan viereinen miilu Löytölammella on merkitty Sutigisiin. Kohde tarkastettiin poutasäässä 11.6.2015. Tarkastuksen yhteydessä muutaman kymmenen metrin päässä pisteeltä löytyi myös tervahauta.
Ympäristön kuvaus
Tervahauta sijaitsee Rautavaaralle vievän tien länsipuolella, vajaat sata metriä tiestä. Tien itäpuolella on samalla kohdalla Löytölänlampi. Metsäkuviota paikalla on vastikään harvennettu ja puut tervahaudan päällä on kaadettu. Kannot on jätetty pitkiksi.
Kohteen kuvaus
Tervahauta on säännöllisen pyöreä, sen halkaisija on noin 18 m. Vallit ovat säännölliset, keskellä on laakea säännöllisen muotoinen painauma. Vallit ovat lähes pari metriä korkeat. Halssi on suunnattu koilliseen kohti kosteikkoa. Pituutta halssilla on viitisen metriä ja se on noin metrin syvyinen. Hauta on sijoitettu pienelle kumpareelle, jota ympäröi kostea maasto. Puusto haudan päältä on hakattu, kannot on jätetty pitkiksi. Haudan päällä on jonkin verran risuja, mutta se erottuu maastossa hyvin.
Kohteen rajaus
Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.
Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspm: 11.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais-		Kunto:	2 Kesinkertainen
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	0 Ei määritelty
		suojaus:	

Ympäristön	0 Ei määritelty
suojaus:	

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7085243, Y 3553007	Mittakaava:	1:10 000

Löytölänlampi hiilimiilu	MH-tunnus: 179588
---------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

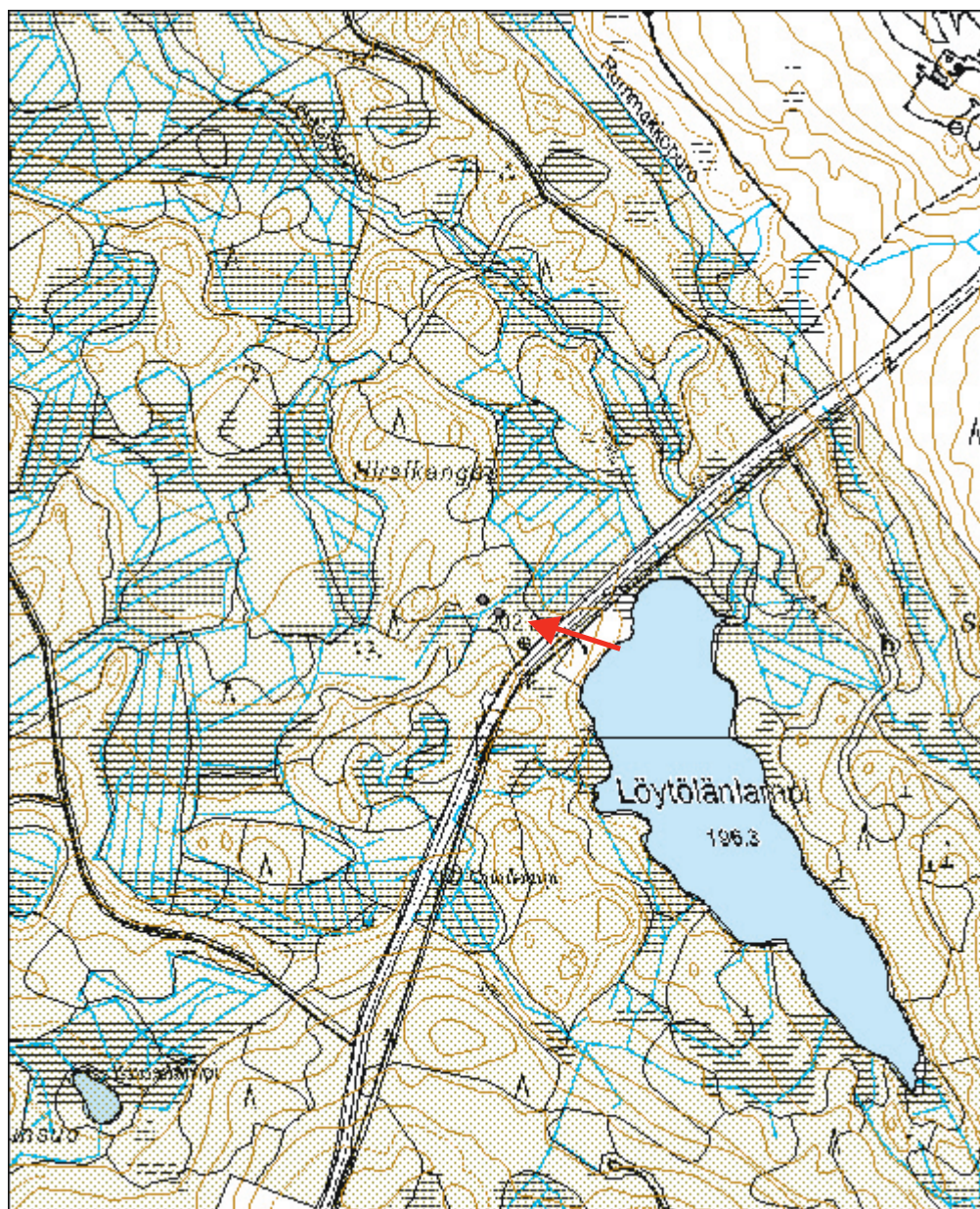
Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7085220, Y 3553036	Löydöt:	

179588.P1010044-45. Löytölänlammen miilu. Kuvassa mukana Sonja-koira.

Taustatiedot			
Miilu on merkitty Sutigisiin tervahautana. Kohde tarkastettiin poutasäässä 11.6.2015. Se muistuttaa toki tervahautaa, mutta halssin puuttuessa sitä on ehkä pidettävä paremminkin hiilimiiluna.			
Ympäristön kuvaus			
Miilu sijaitsee Rautavaaralle vievän tien länsipuolella, vajaat sata metriä tiestä. Tien itäpuolella on samalla kohdalla Löytölänlampi. Metsäkuviota paikalla on vastikään harvennettu ja puut miilun päällä on kaadettu. Kannot on jätetty pitkiksi.			
Kohteen kuvaus			
Miilu on pyöreä, halkaisijaltaan se on noin 18 metriä. Halssia rakennelmassa ei ole, minkä vuoksi sitä on ehkä pidettävä miiluna. Myös miilun sijainti kosteassa notkelmassa viittaa tähän. Vallit ovat hieman epämääräiset ja niitä on paikoin koneella rouhittu. Näissä kohdissa on näkyvillä runsaasti hiiltä. Miilun keskiosa on epämääräisillä pikkukuopanteilla, miilun päällä on runsaasti risuja.			
Kohteen rajaus			
Miilun sijainti on ilmoitettu pistetietona.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	
Tarkastusvuosi: 2015		Tarkastusvuosi: 2015	
Tarkastuspvm: 11.6.2015		Tarkastaja: O. Räihälä	
Kuvaus: KMO 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
Ympäristön suojele:		0 Ei määritelty	

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7085220, Y 3553036	Mittakaava:	1:10 000

Rasi tervahauta	MH-tunnus: 179571
------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7093812, Y 3586018	Löydöt:	

Taustatiedot

Tervahauta on merkitty Sutigisiin. Se tarkastettiin veden ropistessa 8.6.2015.

Ympäristön kuvaus

Tervahauta sijaitsee Sotkamon eteläosassa, yhtenäisen valtion metsän pohjoisreunalla, aivan metsäautotien vieressä. Tämä tie erkanee Saukon tieltä parin kilometrin päässä pohjoisessa. Tervahaudan ympäristön metsäkuvio on varttunutta männikköä, jossa seassa kasvaa jonkin verran kuusta ja lehtipuita. Maasto haudan kohdalla laskee kohti etelää, hauta on luonnollisesti rakennettu rinteeseen. Haudan päällä kasvaa mustikkaa ja saniaista, joten aivan rutikuiva ei maannos tällä kohta ole. Matkaa tielle on kolmisenkymmentä metriä.

Kohteen kuvaus

Tervahauta on halkaisijaltaan noin 14 m. Vallit ovat leveät, kuoppa keskellä laakea ja syvä. Halssi on suunnattu luonnollisesti alarinteeseen. Halssi on joitakin metrejä pitkä ja toista metriä syvä. Tervahauta on hieman epämääräinen muodoltaan. Puut sen päältä on kaadettu ja kannot on jätetty pitkiksi. Vanhempaa hakkuujätettä on haudan päällä jo osin sammalen alla. Tervahauta on myös nauhoitettu.

Kohteen rajaus

Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.

Tulkinta

Kainuulaista elinkeinonharjoitusta reilun sadan vuoden takaa.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 8.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

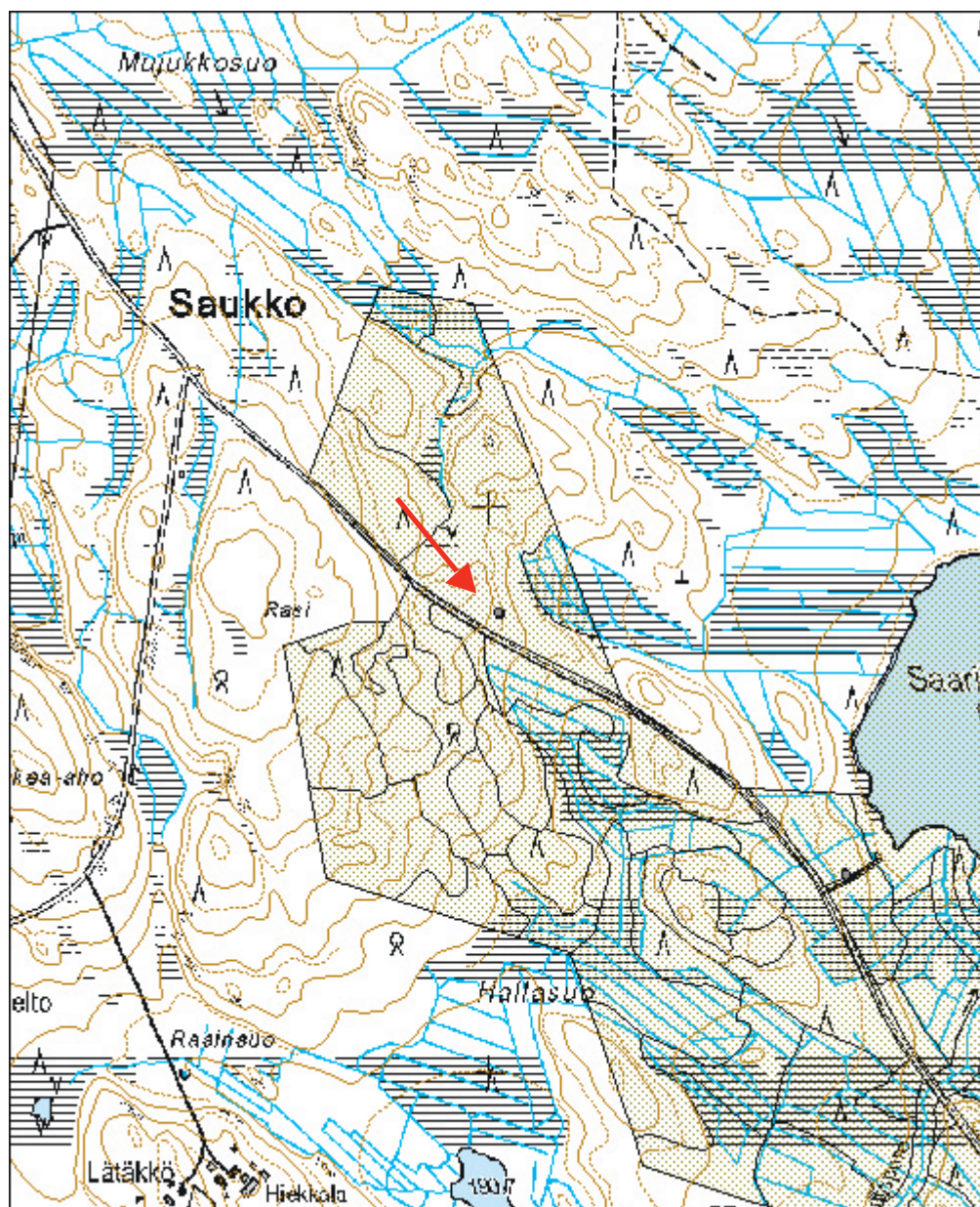
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	0 Ei määritely

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritely
----------------------------	----------------

179571.P1010051 muokattu. Tervahauta on hieman epämääräinen muodoltaan. Puut sen päältä on kaadettu ja kannot on jätetty pitkiksi. Vallit on merkitty kuvaan punaisella kehällä. Taustalla hämöttää metsäautotie.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7093812, Y 3586018	Mittakaava:	1:10 000

Hirsikangas W tervahauta

MH-tunnus: 180178

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat
Ajoitus: 7116 Uusi aika
Rakentamisvuosi:
Lukumäärä:

Haltija: 161 Metsätalous Kainuu
Ylläpitäjä: 161 Metsätalous Kainuu
Kunta: 765 SOTKAMO

Koordinaatti-
selitys:
Koordinaatit: X 7085555, Y 3551841

Geometria
tuotettu: 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Löydöt:

Taustatiedot

Tervahauta Sopenmäentien varressa on merkitty Sutigisiin. Se tarkastettiin 22.7.2015 hyvissä havainnointioiloissa.

Ympäristön kuvaus

Tervahauta sijaitsee lounaisessa Sotkamossa, Rautavaaralle vievän tien länsipuolella, Sopenmäen metsäautotien varrella. Paikka on nimetöntä kangasta, jota lähin nimetty paikka on Hirsimäki-niminen kangas reilut puolitoista kilometriä itään tervahaudalta. Metsäkuvio, jolla tervahauta sijaitsee, on parivuotiasta männyntaimikkoa. Paikalla kasvaa kuitenkin ennen muuta horsmaa, heinää ja kultapiiskuja. Tervahauta erottuu kauas, sillä sen päälle on jätetty muuten avonaiseen maastoon nuoria kuusia ja koivuja. Muutamia korkeita kantoja on haudan ympärillä.

Kohteen kuvaus

Tervahauta on halkaisijaltaan noin 16 metriä. Sen vallit ovat matalat ja ne erottuvat lähinnä siitä syystä, että vallia kiertää rivissä palokuoppia. Painauma keskellä on laakea ja pyöreä. Halssi on suunnattu kohti etelää suolle. Halssi on lähes 10 m pitkä ja hyvin kapea. Tervahauta on ehjä ja aluskasvillisuuden peitossa.

Kohteen rajaus

Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais-
rekisterinro:

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

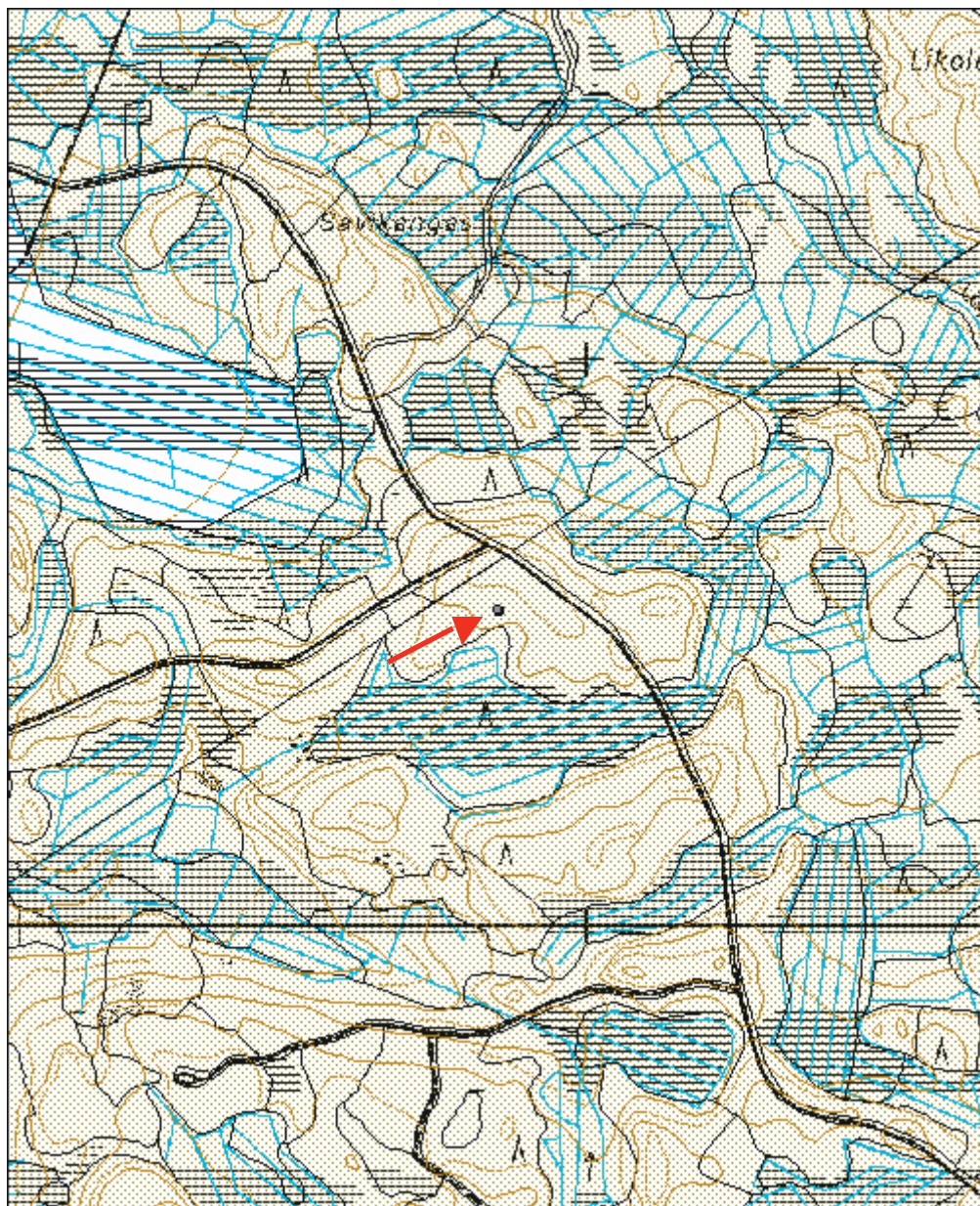
Olotila: 2 Ei käytössä
Kohteen
suojaus: 0 Ei määritelty

Ympäristön
suojaus: 0 Ei määritelty

180178.P1010035-36 muokattu. Tervahaudan vallit ovat matalat ja ne erottuvat lähinnä siitä syystä, että vallia kiertää rivissä palokuoppia. Vallit on merkitty kuvaan punaisella kehällä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7085555, Y 3551841	Mittakaava:	1:10 000

Murtolampi E tervahauta	MH-tunnus: 179555
--------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7140329, Y 3572724	Löydöt:	

Taustatiedot
Murtolammen (Ristijärven puolella) eteläpuolelle, kolmisen sataa metriä lammesta, on merkitty Sutigisiin tervahauta. Kohteen tarkastuksessa 17.6.2015 kävi ilmi, että paikalla on ollut kaksi hautaa, joista itäisempi on merkitty Sutiin, läntisempi nauhoitettu maastoon. Metsäkuviolta on vastikään kaadettu puut ja alue on aurattu. Tässä yhteydessä Sutiin merkitty hauta on täysin tuhottu, nauhoitettu on säästynyt.
Ympäristön kuvaus
Murtolampi sijaitsee Ristijärven etelärajalla, Lahtasen eteläpuolella. Kolmisensataa metriä Sotkamon puolella, huonokuntoisen metsäautotien päässä on hakkuuaukea, joka on hiljakkoin aurattu. Tällä kumpuilevalla kankaalla on kaksi tervahautaa, joista toinen on tuhottu. Ehjä hauta sijaitsee tuhotusta viitisenkymmentä metriä länteen. Sen puusto on jätetty kaatamatta. Haudan päällä kasvaa mäntyjä ja nuoria kuusia. Haudan päällä on risuja ja tuulenkaatoja.
Kohteen kuvaus
Tuhottu tervahauta on sijainnut soistumalle viettävän rinteän reunassa. Sen ääriviivat erottuvat edelleen, vaikka sen alue on aurattu ja maa rikottu. Hauta on ollut noin 18 m halkaisijaltaan. Aurausvaoista pilkistää suuria hiilen kappaleita yltymänsä. Haudan keskellä oleva painauma erottuu niin ikään. Se on toista metriä syvä ja säännöllisen muotoinen. Halssi, joka on myös tuhottu, on viettänyt pohjoiseen, suolle päin.
Kohteen rajaus
Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.

Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 17.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

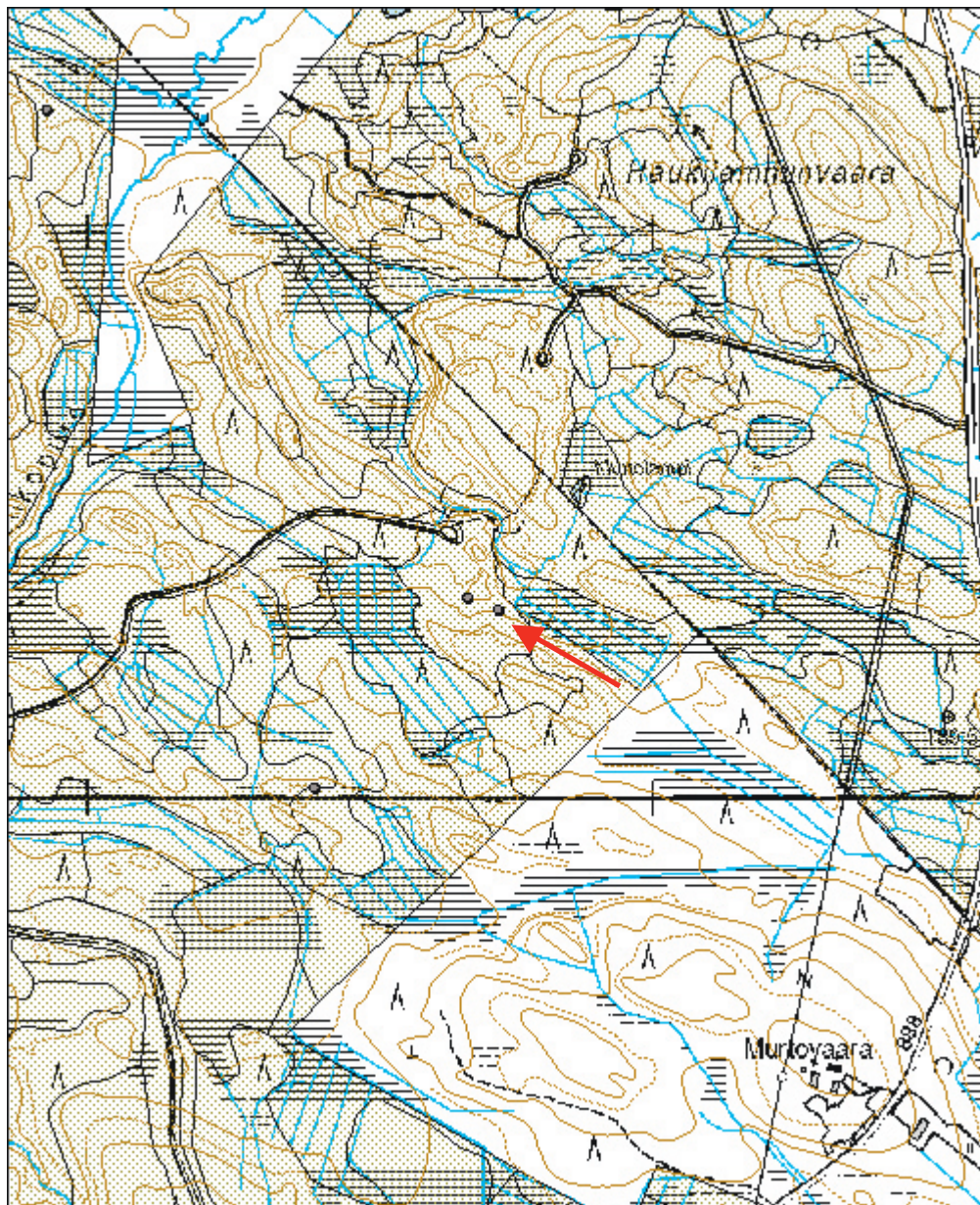

Yllä: 179555.P101007 muokattu. Tuhottu tervahauta on sijainnut soistumalle viettävän rinteiden reunassa. Sen ääriveriivat erottuvat edelleen, vaikka sen alue on aurattu ja maa rikottu. Ääriveriivat on varmuuden vuoksi vielä merkitty kuvaan punaisella kehällä.

*Vas.179555.P101008.
Aurousvaoista
pilkistää suuria hiilen
kappaleita
yltymperiinsä.*

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7140329, Y 3572724	Mittakaava:	1:10 000

Huhtilahti tervahauta 2	MH-tunnus: 179640
--------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-		Geometria	4 Gps-mittaus, korjaamaton
selitys:		tuotettu:	
Koordinaatit:	X 7098293, Y 3599279	Löydöt:	

Taustatiedot
Sotkamon Huhtilahden pohjoispuoliselle kaistaleelle, jossa mäet ja soistumat vuorottelevat, on peruskartalle merkitty tervahauta. Kohteen tarkastuksessa 1.7.2015 paikalta löytyi kaksi valtavaa mutta hieman epämääräistä tervahautaa. Toinen niistä on täysin peruskartan osoittamalla paikalla, toinen vajaat 10 m koilliseen. Tervahauta 2 on siten uusi löytö.
Ympäristön kuvaus
Huhtilahti, jonka pohjoispuolella tervahaudat sijaitsevat, on Pienen Tipasjärven luoteisin lahti Sotkamon itäosassa. Paikalle kääntyy Honkavaaraan vievä tie Tipasojan tieltä. Honkavaara jää hautojen koillispuolelle, noin puolentoista kilometrin päähän linnuntietä. Välittömästi tervahautojen koillispuolelta kulkee tämä Honkavaaraan vievä tie.
Metsäkuvio, jolla haudat sijaitsevat, on kosteaa nuorta kasvatusmetsää. Puustossa on tasaisesti kuusta, mäntyä ja koivua. Aluskasvillisuus on juolukka-mustikka -tyyppiä. Hautojen kohta on pieni loiva kumpare, jota soistumat reunustavat. Korkeuserot maastossa eivät ole suuret.
Kohteen kuvaus
Peruskarttamerkinnän kohdalta vajaat 10 m luoteeseen on toinen tervahauta. Se on lähes yhtä suuri ja jos mahdollista vielä myllätymän oloinen kuin peruskartalle merkitty. Sen halkaisija on ehkä noin 20 m, mutta koosta on vaikea saada selvää, sillä tiheä, nuori puusto peittää koko haudan. Tässä haudassa on selvästi kaksinkertainen valli, jopa siinä määrin, että sisemmän ja ulomman vallin välillä kulkee palokuoppien kehä. Myös ulomman vallin ulkopuolella on palokuoppia. Niiden lisäksi ulkovallin reunoilla on suuria kiviä. Tervahaudan luonteesta ei kuitenkaan jää epävarmuutta, sillä kairauksessa vallilta paljastui vahva hiilikerros. Haudan keskellä on mitätön painauma. Halssi on suunnattu lounaaseen. Se on kuutisen metriä pitkä ja kasvillisuuden peitossa.
Kohteen rajaus
Huhtilahden aiemmin rekisteröimättömän tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.

Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 1.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais-		Kunto:	2 Keskinkertainen
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	0 Ei määritelty
		suojaus:	

Ympäristön	0 Ei määritelty
suojaus:	

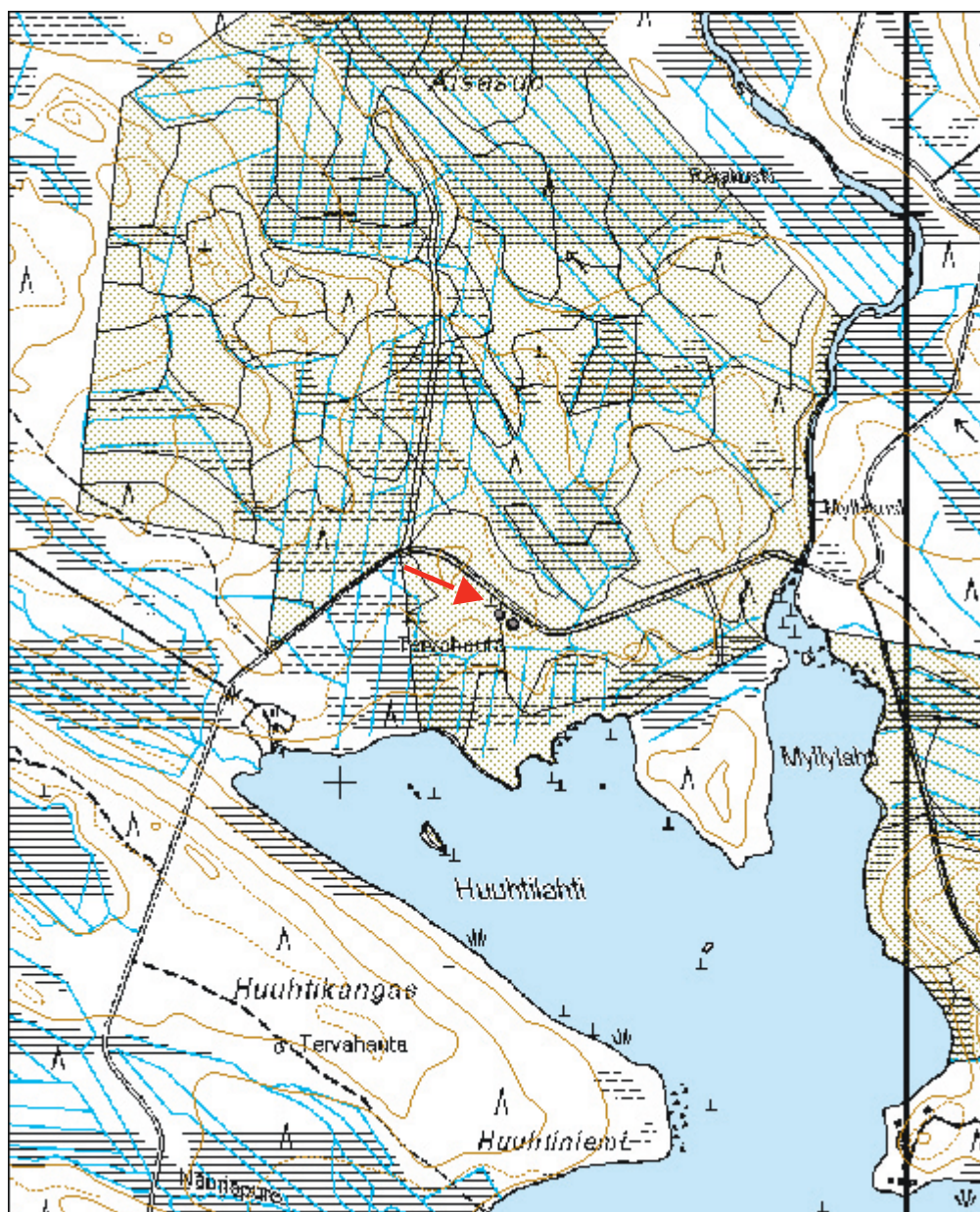

Yllä: 179640.P1010008-9 muokattu. Huuhtilahden kakkos haudassa on selvästi kaksinkertainen valli, jopa siinä määrin, että sisemmän ja ulomman vallin välillä kulkee palokuoppien kehä. Valli on merkitty kuvaan punaisella kehällä.

Alla: 179640.P1010010. Tervahaudan halkaisija on noin 20 metriä, haudan päällä kasvaa runsaasti nuoria puita.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7098293, Y 3599279	Mittakaava:	1:10 000

Riihilampi tervahauta	MH-tunnus: 179638
------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7139007, Y 3575633	tuotettu:	
		Löydöt:	

Taustatiedot

Riihilammen koillisrannalle on Sutigisiin merkitty tervahauta. Sitä etsiskellessä löytyi idempää, noin 100 m kaakkoon merkitystä kohdasta, osittain tuhottu tervahauta. Kuviota kierrettiin, ja toinenkin hauta löytyi. Sekään ei ole Sutipisteen kohdalla, mutta sen verran lähellä, että se otaksuttavasti on tarkoitettu tervahauta. Se dokumentoitiin 29.6.2015 auringon paistaessa lämpimästi.

Ympäristön kuvaus

Riihilampi sijaitsee Sotkamon luoteiskulmassa muutama sata metriä Ristijärven rajalta. Alue jää kolmisen kilometriä itään Sotkamo-Ristijärvi -tieltä. Riihilampi on pikkuinen järvi, johon laskee joki kaakosta. Se jatkaa järven luoteispäästä eteenpäin. Lammen rannat ovat erittäin kosteat, paikalle ei varsinaisesti tule minkäänlaista tietä. Lammen pohjoisrannan metsäkuvio on avohakattu joku aika sitten, jolloin paikalle on muodostunut jonkinlainen ajoura, jonka kohdalla on mahdollista ylittää runsasvetinen purojoki. Hakattu metsäkuvio on mäkinen hiekkainen nyppylä, joka on myös perusteellisesti laikutettu. Pystyyn on jätetty joitakin yksittäisiä keloja ja nuoria puita. Muuten maa on täysin paljas. Tervahauta sijaitsee suolle viettävässä rinteessä, joitakin kymmeniä metrejä lammen rannasta. Hautaa ei ole voinut olla huomaamatta, vaikka se ei ollut nauhoitettu. Haudan päälle on jätetty pystyyn nuoria kuusia. Valleja on koneella rouhittu ja risukasoja kerätty haudan päälle.

Kohteen kuvaus

Tervahauta on ollut komea ja säännöllisen muotoinen rakennelma. Sen selvästi edelleen erottuva kehä on halkaisijaltaan noin 18 metriä. Painauma keskellä on pyöreä ja noin metrin syvä. Halssi on suunnattu järvelle ja suolle päin. Halssi on joitakin metrejä pitkä. Luontainen pudotus on riittänyt tarkoitukseen, halssi on veden peitossa. Ilmeisesti reunoilla on ollut palokuoppia, mutta metsäkone on tuhonnut ympäristön perusteellisesti.

Kohteen rajaus

Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.

Tulkinta

On hieman vaikea ymmärtää, miksi selvästi maastossa havaittavissa oleva tervahauta on näin tarkoituksella tuhottu.

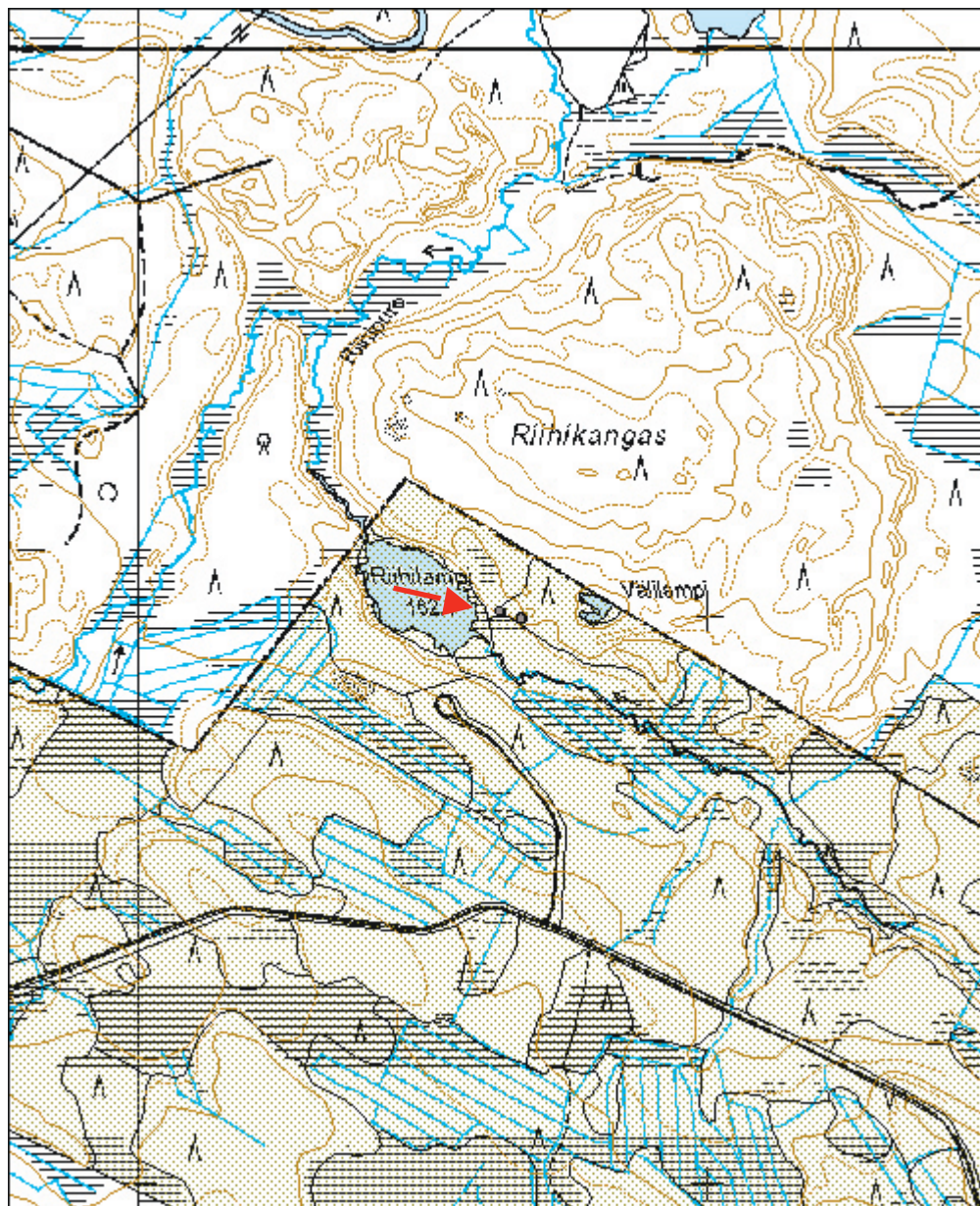
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 29.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	4 Esitys mj-luokka III	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
--------------------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7139007, Y 3575633	Mittakaava:	1:10 000

Yllä: 179638.P1010021. Riihilammen läntisempi tervahauta on ollut komea ja säännöllisen muotoinen rakennelma. Painauma keskellä on pyöreä ja noin metrin syvä. Halssi on suunnattu järvelle ja suolle päin. Luontainen pudotus on riittänyt tarkoitukseen, halssi on veden peitossa. Ilmeisesti reunoilla on ollut palokuoppia, mutta metsäkone on tuhonnut ympäristön perusteellisesti.

Alla: Riihilammen itäisempää hautaa ei voi olla huomaamatta jo kaukaa. Haudan valleille ja keskustaan on rouhittu useita suuria kuoppia, joista pilkistää hiilen kappaleita.

Riihilampi E tervahauta	MH-tunnus: 179637
--------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-		Geometria	4 Gps-mittaus, korjaamaton
selitys:		tuotettu:	
Koordinaatit:	X 7138995, Y 3575670	Löydöt:	

Taustatiedot
Riihilammen koillisrannalle on Sutigisiin merkitty tervahauta. Sitä etsiskellessä löytyi idempää, noin 100 m kaakkoon merkitystä kohdasta, osittain tuhottu tervahauta. Se dokumentoitiin 29.6.2015 auringon paistaessa lämpimästi.

Ympäristön kuvaus
Riihilampi sijaitsee Sotkamon luoteiskulmassa muutama sata metriä Ristijärven rajalta. Alue jää kolmisen kilometriä itään Sotkamo-Ristijärvi -tieltä. Riihilampi on pikkuinen järvi, johon laskee joki kaakosta. Se jatkaa järven luoteispäästä eteenpäin. Lammen rannat ovat erittäin kosteat, paikalle ei varsinaisesti tule minkäänlaista tietä. Lammen pohjoisrannan metsäkuvio on avohakattu joku aika sitten, jolloin paikalle on muodostunut jonkinlainen ajoura, jonka kohdalta on mahdollista ylittää runsasvetinen purojoki. Hakattu metsäkuvio on mäkinen hiekkainen nyppylä, joka on myös perusteellisesti laikutettu. Pystyyn on jätetty joitakin yksittäisiä keloja ja nuoria puita. Muuten maa on täysin paljas. Tervahauta sijaitsee suolle viettävässä rinteessä. Hautaa ei ole voinut olla huomaamatta, vaikka se ei ollut nauhoitettu. Siitä huolimatta sen valje näyttää aivan vasiten rouhitun. Laikutuksista pilkistää valtavia hiilen kappaleita.

Kohteen kuvaus
Tervahauta on ollut komea ja säännöllisen muotoinen rakennelma. Sen selvästi edelleen erottuva kehä on halkaisijaltaan noin 20 metriä. Painauma keskellä on laakea ja yli 1.5 m syvä. Hautaa ei voi olla huomaamatta jo kaukaa. Haudan valjeille ja keskustaan on rouhittu useita suuria kuoppia, joista pilkistää hiilen kappaleita. Halssi on suunnattu järvelle ja suolle päin. Halssi on joitakin metrejä pitkä. Luontainen pudotus on riittänyt tarkoitukseen.

Kohteen raja
Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.

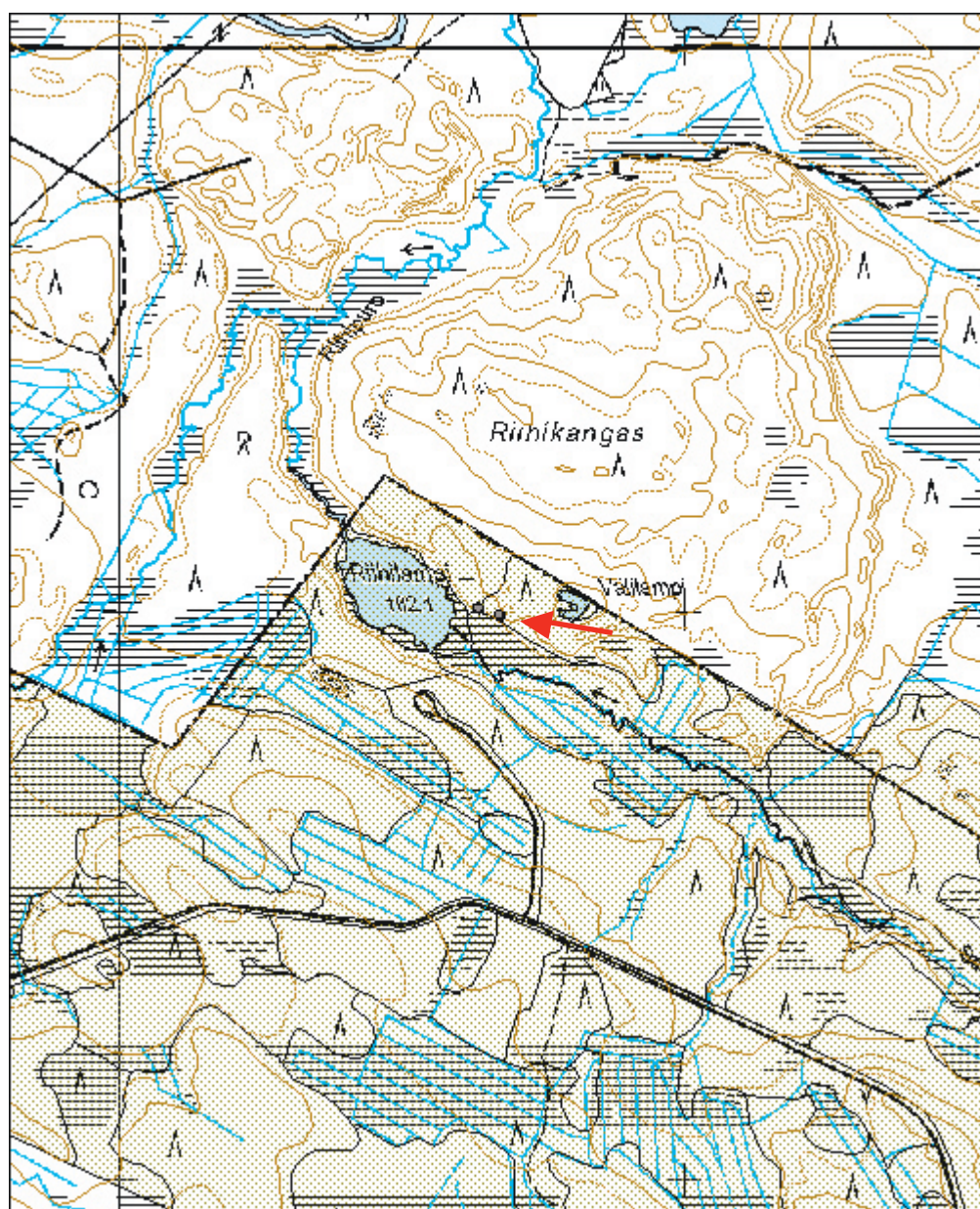
Tulkinta
On hieman vaikea ymmärtää, miksi selvästi maastossa havaittavissa oleva tervahauta on näin tarkoituksella tuhottu.

Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 29.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais-		Kunto:	3 Huono
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	4 Esitys mj-luokka III	Kohteen	0 Ei määritelty
		suojaus:	

Ympäristön	0 Ei määritelty
suojaus:	

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7138995, Y 3575670	Mittakaava:	1:10 000

Keskimmäinen Palolampi tervahauta	MH-tunnus: 180099
-----------------------------------	-------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7099834, Y 3604135	Löydöt:	

Taustatiedot
Keskimmäisen Palolammen tervahauta lammen koillispuolella on merkitty Sutigisiin. Kohde on myös nauhoitettu maastossa ja muutamia korkeita kantoja on jätetty sen reunoille. Hauta dokumentoitiin 15.7.2015 koleassa säässä. Merkinnät haudan ympärillä ja Sutissa eivät ole estäneet konekuskia rikkomasta muinaismuistolakia. Haudan päältä on ajeltu ja halssin niskaa kaiveltu. Hauta on osin tuhottu.

Ympäristön kuvaus
Keskimmäisen Palolammen tervahauta sijaitsee Sotkamon itäosassa noin 150 m Kuhmon rajasta. Suuri Tipasjärvi jää Palolampien eteläpuolelle noin kolmen kilometrin päähän. Heinäjärvelle vievä metsäautotie tulee noin kahden kilometrin päähän. Täällä tie risteää luoteeseen meneväksi ajokelvottomaksi tien pohjaksi, joka päättyy noin kilometrin päähän tervahaudasta. Kuvio, jolla hauta sijaitsee, on kumpare Keskimmäisen Palolammen koillispuolella. Kuvio on hakattu, laikutettu ja vastikään männylle istutettu. Kuvion ja lammen väliin jää kaistale varttunutta männikköä. Kuvion pohjoispuolella on kuivahko suo.

Muutaman kilometrin päässä kaakossa, Ison Heinäjärven kaakkoispuolella, on peruskartalle merkitty toinenkin tervahauta. sen tarkastamisesta täytyi kuitenkin luopua, sillä tie Heinäjärven suuntaan oli niin huonossa kunnossa, ettei sitä päästy ajamaan.

Kohteen kuvaus
Osittain tuhottu tervahauta on ollut pieni, halkaisijaltaan noin 12 metrinen rakennelma kumpareen korkeimman kohdan reunalla. Vallit eivät ole kovin korkeat, mutta hauta on kyllä erottunut ihan hyvin ennen sen osittaista tuhoa. Painauma keskellä vaikuttaa pyöreältä ja suhteellisen syvältä, mutta metsäkoneen renkaanjäljet ovat tuhonneet vallia ympärillä, joten haudan alkuperäinen muoto on menetetty. Halssi, jonka harjaa on myös tarkoituksella rouhittu, on erittäin lyhyt ja noin metrin syvä. Se päättyy korkeaan mättääseen, jonka päältä on kaadettu suuri mänty. Hauta on päällisin puolin sammalen, risujen ja horsmikon peitossa, mutta pintaa on paikoin rikottu koneella. Muutamia lehtipuun pensaita kasvaa haudan päällä.

Kohteen rajaus
Tervahaudan sijainti on ilmoitettu pistetietona.

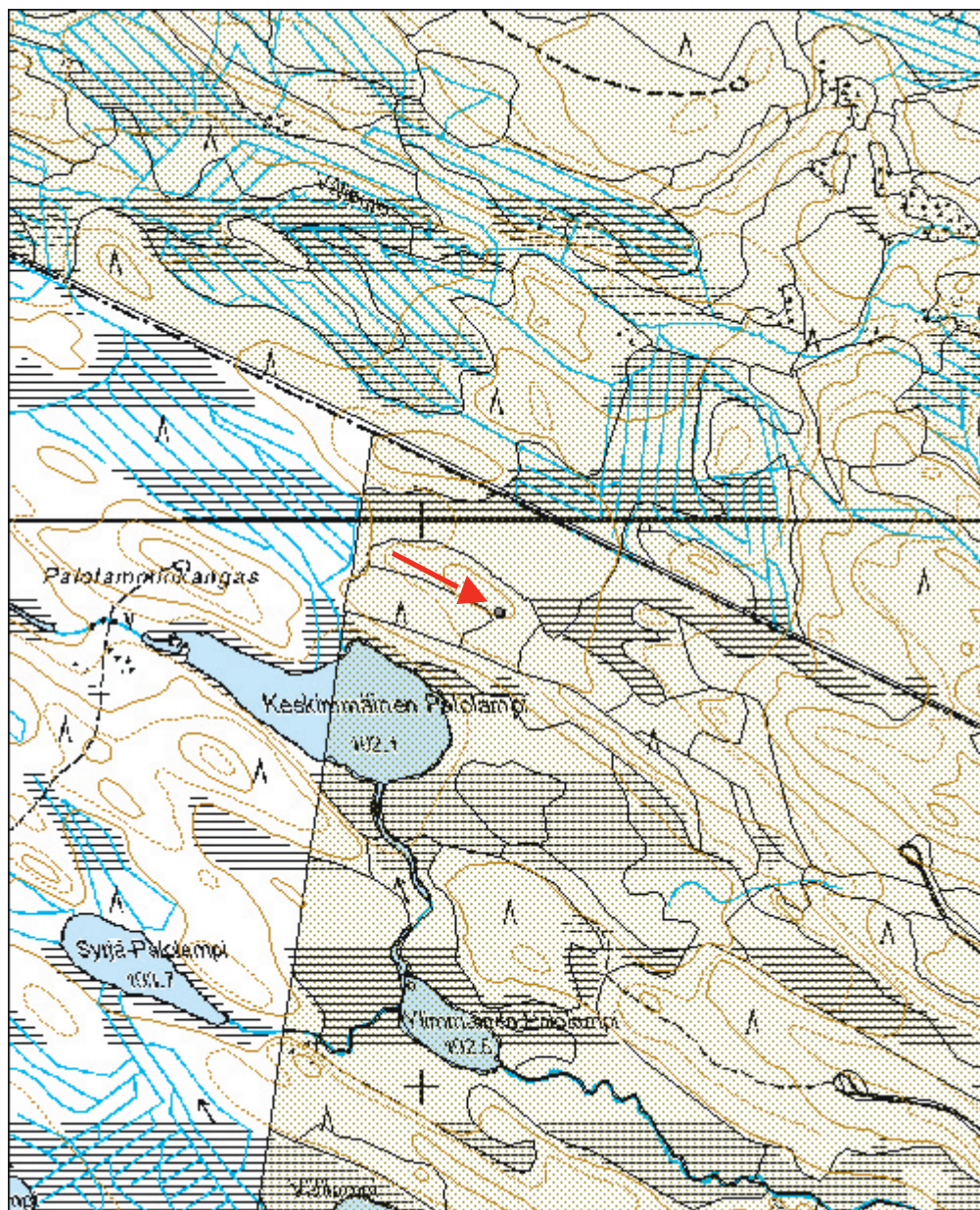
Tulkinta
Osittain tuhottu tervahauta.

Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 15.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	2 Esitys mj-luokka I	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
---------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7099834, Y 3604135	Mittakaava:	1:10 000

Yllä: 180099.P1010013-14 muokattu. Keskimmäisen Palolammen osittain tuhottu tervahauta on ollut pieni, halkaisijaltaan noin 12 metrinen rakennelma. Haudan kehä on merkitty kuvaan punaisella ympyrällä.

Alla: 180099.P1010018. Tervahautaa on vahingoitettu rouhimalla valleja metsäkoneella.

5.2 Kulttuuriperintökohteet

Vilmilä uuden savottakämpän jäännös	MH-tunnus: 179838
--	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7141061, Y 3569444	Löydöt:	

Taustatiedot

Savottakämppejäjäännös on merkitty Sutigisiin. Se tarkastettiin 2. kesäkuuta auringon paisteessa. Tällöin käytiin vain paikan halki kulkevan Vilmilän metsäautotien eteläpuolella. Asia jäi kaivelemaan, ja niinpä paikalle palattiin 12.6.2015, jolloin myös tien pohjoispuolen alue tarkastettiin.

Ympäristön kuvaus

Vilmilän kämppä on sijainnut Sotkamon pohjoisosassa, vajaat viisi kilometriä luoteeseen Sotkamo-Ristijärvi -tieltä. Paikalle johtaa Vilmilän metsäautotie, joka erkanee Huovisnäreikön tieltä vajaat kaksi kilometriä kämpän kaakkoispuolella.

Vilmilän metsäautotie kulkee kämppäalueen halki. Sutipiste on merkitty tielle kämpän pihapiirin kohdalle. Mäennyppylältä, jossa kämppä on sijainnut, maasto laskee sekametsäpeitteisestä kankaasta kosteikoksi. Mäellä puusto on järeää, joukossa on runsaasti lehtipuita. Aluskasvillisuus mustikka-suopursua. Metsäkuviolla on karsittu risuja ja pieniä puita, mikä jonkin verran vaikeuttaa havainnointia.

Kohteen kuvaus

Vilmilän kämppä on purettu, jäännöksiä on levitelty ympäristöön.

Rakennusjäännös, Reiska-numero 179839. Kosteaa maan reunalla, alueen eteläpäässä, on järeän betonisen muurin jäänteitä, tiiltä sekä peltikaminan riekaleita. Sieltä täältä pilkistää hirren, mahdollisesti karkean laudan kappaleita. Rakennuksen yhdellä reunalla on suuri maakivi. Rakennus lienee ollut usean metrin mittainen, sillä betonimuurin ja luonnonkivistä tehdyn uunin välinen etäisyys on 3.5 m. Järeistä rakennelmista päätellen paikalla on ollut jonkinlainen asuinrakennus. Puujätettä ja kaminan osia on levitelty pisteen ja tien väliselle alueelle. Lieneekö kämpän päärakennus sijainnut betoniperustoilla, vai onko varsinainen päärakennus ollut lähempänä tietä, josta rakennusjätettä löytyy, jää epäselväksi.

Sauna, 179840. Sauna on tien pohjoispuolella, kosteikolle laskevan rinteiden päällä. Saunan luonnonkiviperusta erottuu 5x5 m laajuisena aluskasvillisuuden peittämänä palteena. Saunan lattia on kuopalla. Kiuas on halkaisijaltaan pari metrin kasa rakennuksen koillisnurkassa. Kasassa näkyy punatiiltä ja luonnonkiviä. Seinien pohjoispuolella rinteessä, muutaman metrin päässä, on kaksi betonista pyöreää tulihormia, joiden halkaisija on 80 cm. Niiden vieressä on metallinen tulipesä. Hirttä ei paikalla näy, rakennus lieneekin purettu.

Kellari, 179841. Kymmenkunta metriä saunalta lounaaseen, kosteikolle viettävässä rinteessä, on kellarin jäännös. Se erottuu säännöllisen neliön muotoisena, vajaan metrin syvyisenä kuoppana. Kuopan seiniä tukee kauttaaltaan hyvin erottuva hirsikehikko, jota ei ole lainkaan jäljellä maan pinnalla. Kellari on ollut 4x4 m. Kulku sisälle on käynyt luonnollisesti alarinteestä päin. Täällä erottuu edelleen kapea kellariin johtava oja. Kellarin päälle on kaatunut muutama puu. Rakennelman ulkopuolella on runsaasti ruostuneita vanhoja säilykepurkkeja ja sinkkiämpäriin raato. Muutenkin kämpän purun viimeistely on jäänyt hieman kesken, sillä kellarin oviaukon vieressä mätänee hapettunut akku.

Kohteen rajaus		
Kohde on täysin tuhattu ja siten vaikeasti rajattavissa. Vilmilän savottakämpän aluerajaus on tehty käytettävissä olevien yksittäisten pisteiden ja maastohavaintojen pohjalta.		
Tulkinta		
Vilmilän savottakämpä on ilmeisesti purettu ja rakennusjätteitä jonkin verran levitelty. Hirret on mahdollisesti viety pois. Paikalla olevasta rakennusjätteestä päätellen kämpä on rakennettu sotien jälkeen. Huolettomasta jätteidenkäsittelystä päätellen purku on tehty 1970-luvulla. Vanhempi, ilmeisesti 1900-luvun alussa rakennettu kämpä sijaitsee noin 300 m etelään kämpältä.		
Tarkastukset		
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 12.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä		
Kuvaus: KMO 2015		

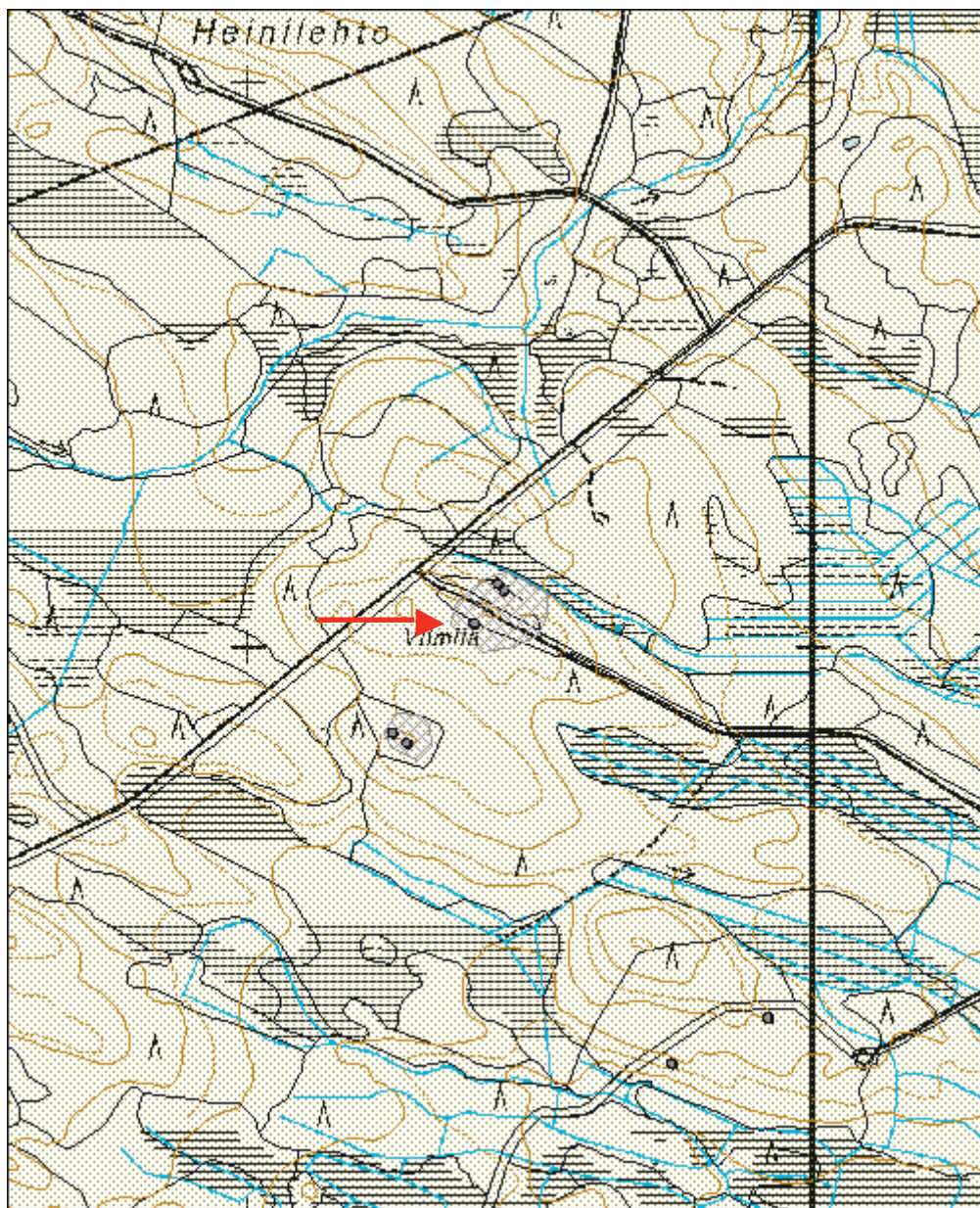
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------------

179838.P1010024. Vilmilän metsäautotie kulkee kämpäalueen halki. Sutipiste on merkitty tielle kämpän pihapiirin kohdalle.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7141061, Y 3569444	Mittakaava:	1:10 000

Vilmilä vanha savottakämppejäjäännös	MH-tunnus: 179842
---	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7140841, Y 3569283	Löydöt:	

Taustatiedot

Vilmilän vanha kämppä on merkitty Sutigisiin pistetietona. Kohde tarkastettiin perjantaina 12.6.2015 aurinkoisessa ja tuulisessa säässä. Paikalta löytyi savottakämpän jäännösten lisäksi toisenkin hirsirakennuksen jäänteet.

Ympäristön kuvaus

Vilmilän vanha kämppä sijaitsee Sotkamon pohjoisosassa, joitakin kilometrejä Ristijärvi-Sotkamo -tien länsipuolella. Tieltä eroaa Huovisnäreikköön vievä metsäautotie, jolta Vilmilään vievä tie erkane luoteeseen. Vilmilän uudemman kämpän pohja erottuu tämän tien reunassa kolmisensataa metriä pohjois-koilliseen vanhalta kämpältä.

Metsäkuvio savottakämppeäalueella kasvaa uudistusvaiheessa olevaa havupuuviltaista sekametsää. Vanhan kämppeäaukion vuoksi paikalla kasvaa runsaasti lehtipuita, myös vanhoja koivuja. Itse kämppeärakennuksen seinän päällä kasvaa pari ainakin 70–80 -vuotiasta koivua. Seinähirsien päällä on myös jo yksi vanhuuteen kuollut koivu.

Maasto kämpän kohdalla on rehevää ja hyvin kumpuilevaa. Aluskasvillisuus on mustikkavoittoista. Rakennusten päällä kasvaa nuoria kuusia. Metsäalue vanhan kämpän ja Vilmilän metsäautotien välillä on hyvin kostea. Se on kokonaan ojitettu jo moninaisia kymmeniä vuosia sitten. Ojat ovat sammaloituneet.

Vilmilän vanhalle kämppele ei johda minkäänlaista tien pohjaa.

Kohteen kuvaus

Kämpän päärakennus, Reiska-numero 179843. Kämppe on ollut suuri hirsiperustainen rakennus, joka on lahonnut paikalle. Se on ollut 20x8 m suuruinen. Rakennuksen länsipäässä erottuu parhaimmillaan kolmekin sammalen peittämää hirsikertaa. Muualla rakennuksen seinät erottuvat joitakin kymmeniä senttejä korkeina ja leveinä sammalpeitteisinä säännöllisinä palteina. Rakennusta peittää kauttaaltaan paksu sammalkerros, ja aluskasvillisuus on rehevää. Varsinainen kiukaan paikka ei erotu mitenkään kumpuilevassa maastossa, mutta rakennuksen itäpäässä on peltikaminal puhkiruostunut riekale. Se ei ole alkuperäisellä paikallaan. Mitään muuta rakennusjätettä ei paikalla näy.

Rakennuksen jäännös, 179844. Toinen pienemmän hirsirakennuksen jäännös on aivan Sutipisteen kohdalla vajaat parikymmentä metriä itään suuremmalta rakennukselta. Siinäkään ei voi havaita kivijalkaa vaan hirret näyttävät lahonneen paikalleen. Sammalpeitteiset säännölliset palteet muodostavat 7x10 metrisen kehikon. Lattia on parista kohtaa kuopalla. Suuremmasta rakennuksesta poiketen tässä rakennuksessa näyttäisi olleen kivinen uunin pohja. Se on kokonaan aluskasvillisuuden peitossa. Kumpare on rakennuksen itäpäässä. Koko rakennus on aluskasvillisuuden peitossa. Rakennuksen sisällä kasvaa nuoria kuusia, mutta luoteisnurkan hirsien päällä kasvaa komea vanha koivu.

Kohteen raja

Vilmilän vanhan kämpän sijainti on käsin digitoitu yksittäisten pistetietojen pohjalta.

Tulkinta

Vilmilässä on ollut uudempi, sotien jälkeen rakennettu kämppe muutama sata metriä pohjoiseen vanhalta kämpältä, jonne ei enää erotu minkäänlaista tien pohjaakaan. Kämppeäalue on kasvillisuuden peitossa ja rakennukset pitkälle maatuineita. Myös modernien rakennusmateriaalien puute paikalla puhuu omaa kieltään. Vilmilän vanha kämppe lienee rakennettu 1900-luvun alussa ja se on kaikei jäänyt käytöstä ennen uuden rakentamista, todennäköisesti viimeistään 1930-luvulla.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 12.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

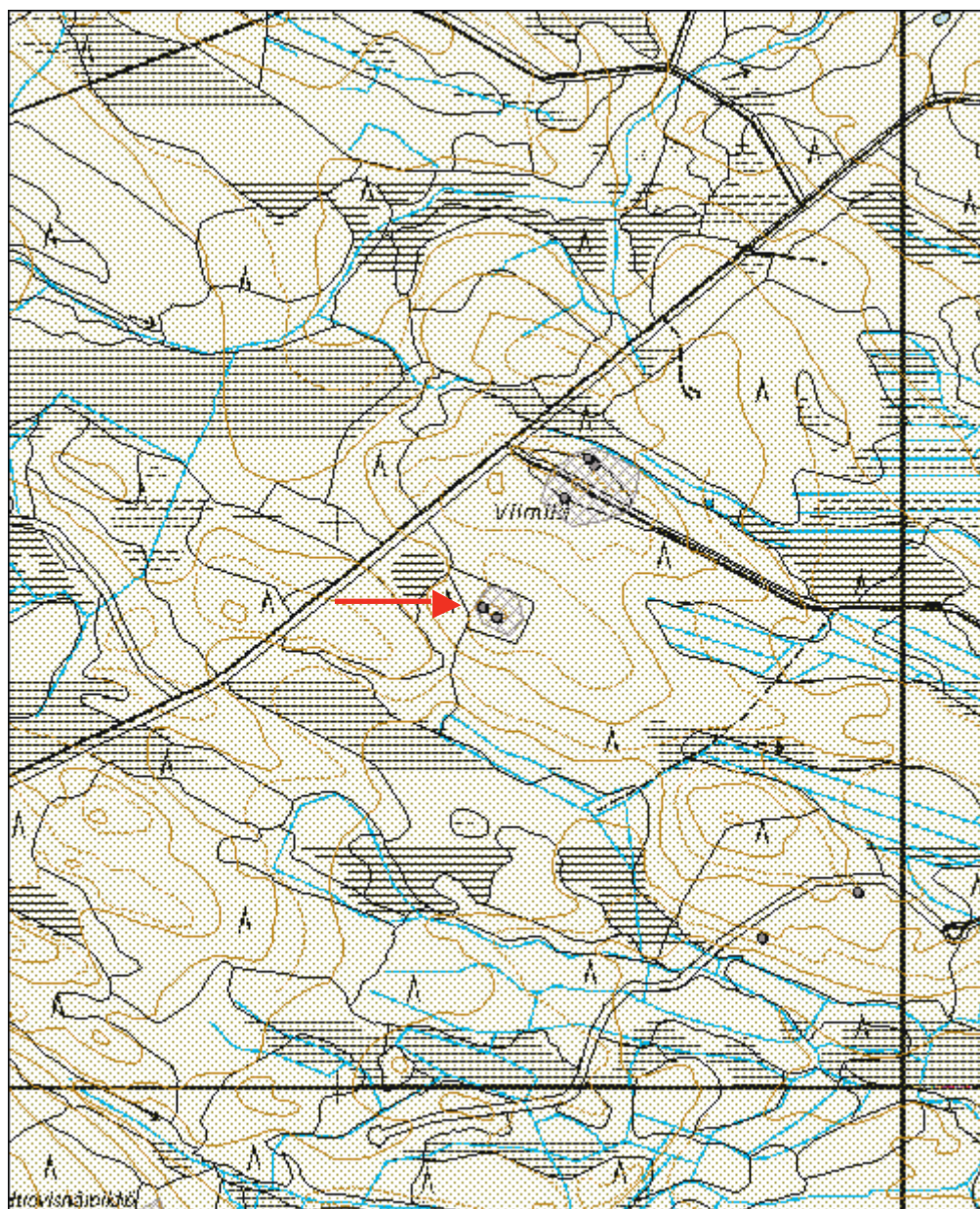
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Kesinkertainen**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä
**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

179842.P1010001. Kämppä on ollut suuri hirsiperustainen rakennus, joka on lahonnut paikalleen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7140841, Y 3569283	Mittakaava:	1:10 000

Hallavaara savottakämppejäännös	MH-tunnus: 179861
--	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7139755, Y 3568662	Löydöt:	

Taustatiedot

Hallavaaran kämppä on merkitty 1970-luvun alun peruskartalle, mutta jostain syystä ei Sutigisiin. Kämpän tuntumaan on perustettu 2002 Huovisnäreikkö-niminen nimikkometsän Veikko Huovisen 75-vuotispäivän kunniaksi. Vanhalle kämppäaukiolle on pystytetty pari jyvää hirsipöytää penkkeineen, paikalla on myös epävirallisen näköinen tulistelupaikka. Aukion tuntumassa kiertää vajaan kilometrin mittainen luontopolku, jonka varrelle on pystytetty tauluja, joissa on Veikko Huovisen ajatelmia metsästä ja maailmanmenosta. Alueen puusto on näreikköä, 150-vuotiaasta kuusikkoa, joka sinänsä ei ole rauhoitettu vaan sitä hoidetaan "parhaiden metsänhoidollisten periaatteiden mukaisesti".

Kohde tarkastettiin tiistaina 16.6.2015 kurjassa säässä. Vettä satoi ja tulipa välillä rakeitakin.

Ympäristön kuvaus

Huovisnäreikkö, jossa Hallavaaran kämpän jäännökset ovat sijainneet, on Sotkamon luoteisnurkassa. Matkaa kämpälle Ristijärvi-Sotkamo -tieltä on linnuntietä reilut viisi kilometriä. Täällä päätien länsipuolella risteilee runsaasti metsäautoteitä.

Savottakämpän rauniot sijaitsevat edelleen aukiona olevan piha-alueen reunalla. Maasto laskee kämpän pohjoispuolella kosteaksi suoksi. Lännessä kasvaa komea 150-vuotias kuusikko, idässä puusto on pääasiassa nuorta istutusmännikkö, jonka seassa kasvaa runsaasti koivuja. Kämpän tuntumassa kasvaa useita vanhoja koivuja ja haapoja. Paikalle johtaa pistotie Huovisnäreikön metsäautotieltä.

Kohteen kuvaus

Kellari, Reiska-numerolla 179862 on jyrkässä suolle viettävässä rinteessä oleva säännöllisenmuotoinen kellarikuoppa. Sen mitat ovat 5x3.5 m, syvyyttä kuopalla on pari metriä. Kulkukäytävä vie luonnollisesti alarinteeseen. Mitään rakenteita ei kuopassa näy, se on kokonaan aluskasvillisuuden peitossa.

Kämppä, 179863, on Huovisnäreikön opastaulun mukaan rakennettu 1952. Se oli rakenteeltaan erikoinen kaksikerroksinen luhtikämppä. Se on ollut pääasiassa ojitusmiesten käytössä, sillä parin kilometrin päässä sijaitti Vilmilän kämppäkartano, jonne mahtui 50 miestä.

Nykyään kämpän rauniot erottuvat maastossa betonivaluisen perustuksen sekä uunin pohjan perusteella. Tosin rakenteet paikalle tehtyjen pöytien ja penkkien vieressä ovat tiheän nuoren kuusikon alla. Mittaa rakennuksella näyttäisi olleen 8x8 m. Ainakin osin luonnonkivistä muurattu uuni on sijainnut rakennuksen keskellä. Uunin pohja on lähes täysin sammalen peitossa. Mitään muita rakennusmateriaaleja ei paikalla näy.

Alueelta etsittiin muita rakennuksen jäännöksiä niitä kuitenkaan löytämättä. Kämppäaukean itäpuolella on moderni vessa, joka liittyy retkeilyrakenteisiin. Kellarin alapuolella kosteikolla on suuri ja tarkastushetkellä runsasvetinen hete. Voisi olettaa, että kämpän sauna olisi sijainnut täällä. Mitään merkkejä ei siitä kuitenkaan peitteisessä ja kumpuilevassa maastossa kyetty havaitsemaan.

Kohteen rajaus

Hallavaaran savottakämpän aluerajaus on tehty yksittäisten pisteiden ja maastohavaintojen pohjalta.

Tulkinta			
Paikalla on seissyt 1952 rakennettu Hallavaaran kämpä. Se on sittemmin purettu ja rakennusjätteet on visusti korjattu pois paikalta. Kämpä on ollut ojitusmiesten käytössä.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015			
Tarkastuspvm: 16.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä			
Kuvaus: KMO 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:		Olotila:	2 Ei käytössä
8 Muu suojeluarvo		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		

179861.P1010012 muokattu. Veikko Huovisen ajatuksia puista Huovisnäreikössä.

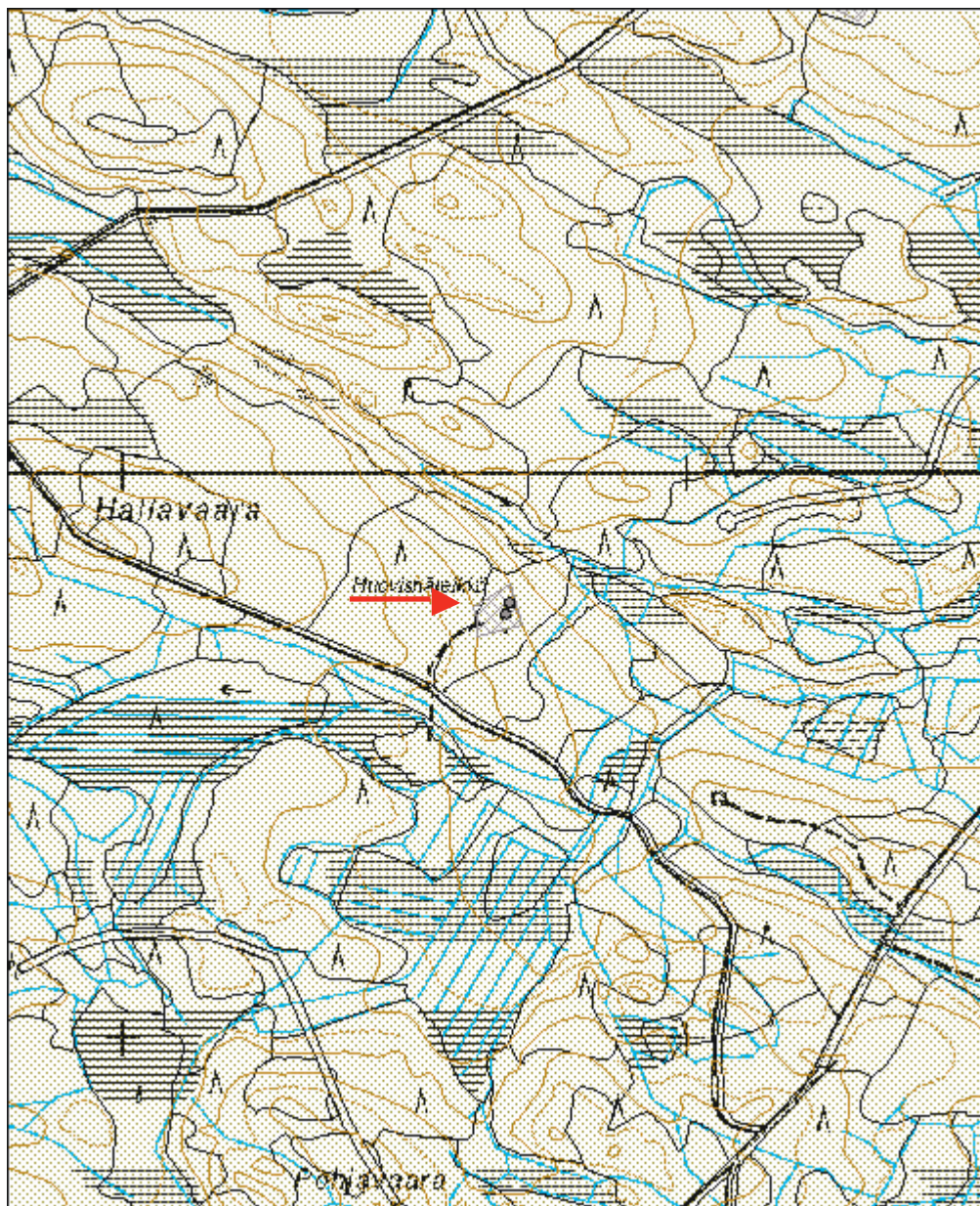

Yllä: 179861.P1010020 muokattu. Kämpän päärakennuksen seinien paikat on merkitty kuvaan punaisilla linjoilla.

Alla: 179861.P1010022 muokattu. Nykyään kämpän rauniot erottuvat maastossa betonivaluisen perustuksen sekä uunin pohjan perusteella. Kuvaan on pari betonista perustuspaalua merkitty nuolin.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7139755, Y 3568662	Mittakaava:	1:10 000

Horjunvaara savottakämppejäjännös	MH-tunnus: 179864
--	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7135540, Y 3566782	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Sutigisiin kuviotietona. Paikka tarkastettiin ja rakennuksen jäännös dokumentoitiin 25.6.2015. Viitisenkymmentä metriä pohjoiseen rakennukselta on suurten koivujen reunustama umpeen kasvava aukio, joka vaikuttaa rakennuksen pihalta. Täältä ei kuitenkaan kämppää löytynyt vaan noin sata metriä rakennuksen pohjan lounaispuolelta, eri metsäkuviolta. Sää oli tuulinen, sateinen ja sääskille otollinen, mutta pistäytyipä aurinkokin välillä esillä.

Ympäristön kuvaus

Horjunvaaran savottakämppejäjännös sijaitsee Sotkamon luoteisosassa, reilut viisi kilometriä Sotkamo-Ristijärvi -tien länsipuolella. Paikalle pääsee etelän suunnalta Loson tieltä, josta käännytään pohjoiseen Ansosuo-ntielle. Horjunvaara jää rakennusten jäänteiden länsipuolelle. Metsäkuvio, jolla Sutissa merkitty rakennus sijaitsee, on kuusivaltaista vanhaa metsää. Vaikuttaa siltä, että rakennuksen tuntumaan on istutettu kuusia sen hylkäämisen jälkeen. Kuusilla on ikää hyvinkin 80 vuotta. Kasvillisuus ja puusto on suhteellisen tiheää kuviolla. Kuvion eteläpuolista metsäkuviota halkoo pari suurta ojaa. Kämpän päärakennus on sijainnut pohjoisemman ojan kupeella vanhassa kuusikossa, jossa rakennuksen tuntumassa kasvaa useita vanhoja koivuja. Kuvioden länsipuolella, Horjunvaaran suunnalla, on suuri taimikkoalue.

Kohteen kuvaus

Talli Reiska-numerolla 179865. Rakennus on ollut hirsistä huolella salvottu. Se on edelleen pystyssä parhaimmillaan lähes 10 hirsikerran verran. Rakennus on ollut 5.5x5.5 m suuruinen. Se on pystytetty kuorituista hirsistä, jotka on sahattu. Hirsien välissä on monin paikoin tuohta eristeenä. Salvos on yksinkertaista koirankaulaa, mutta rakennus on tehty tiiviiksi. Uunin pohjaa ei rakennuksessa ole näkössä. Myöskään ikkunoita siinä ei näy. Oviaukko sitä vastoin on suhteellisen ehjä. Se on sijainnut rakennuksen länsipäässä. Oviaukossa on käytetty tehdasvalmisteisia nauloja. Muuta ajoittavaa rakennusmateriaalia ei paikalla näy.

Savottakämppe Reiska-numerolla 179866. Rakennus erottuu maastossa sammalpeitteisinä palteina. Rakennuksen kahdessa nurkassa on metrin korkuiset luonnonkivistä kasatut kiukaat. Niiden halkaisija on nykyisellään pari metriä. Sammalen alta pilkottavat kivet ovat pahoin palaneita. Rakennus on ollut 7x7 m laajuinen. Näyttää siltä, että oviaukko on ollut kiukaiden välissä. Siten rakennus muistuttaa pohjaltaan suuresti Hyrynsalmella aivan 1900-luvun alussa käytössä ollutta kämppeämallia. Vaikka seinustat ovat täysin sammalen alla, pilkottaa rakennuksen lounaisnurkasta seinähirren pää. Rakennuksen lattia on nykyisellään hieman ympäröivää maastoa alempana. Mitään rakennusjätettä ei paikalla ole. Todennäköisesti rakennus on lahonnut paikalle.

Kohteen raja

Horjunvaaran savottakämppeäalueen sijainti on käsin digitoitu yksittäisten pisteiden ja maastohavaintojen perusteella.

Tulkinta

Sammaloitunut kiukaallinen rakennus vaikuttaa 1900-luvun alun savottakämppeä. Yhtäläisyydet hyrynsalmelaisiin ajoitettuihin kämppeihin (Räihälä 2014) ovat silmiinpistäviä. Hirsirakennus vaikuttaa savottakämpän tallilta. Uunin puute ja rakennuksen sijainti keskellä metsää viittaavat tähän.

Lisätietoja

Lähteet: Räihälä 2014. Hyrynsalmen ja Ristijärven metsätalousmaiden kulttuuriperintöinventointi 2014. Metsähallitus.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 25.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Kesinkertainen**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojaus:** 0 Ei määritelty**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

179864.P1010022. Horjunvaaran savottakämpän talli metsän siimeksessä.

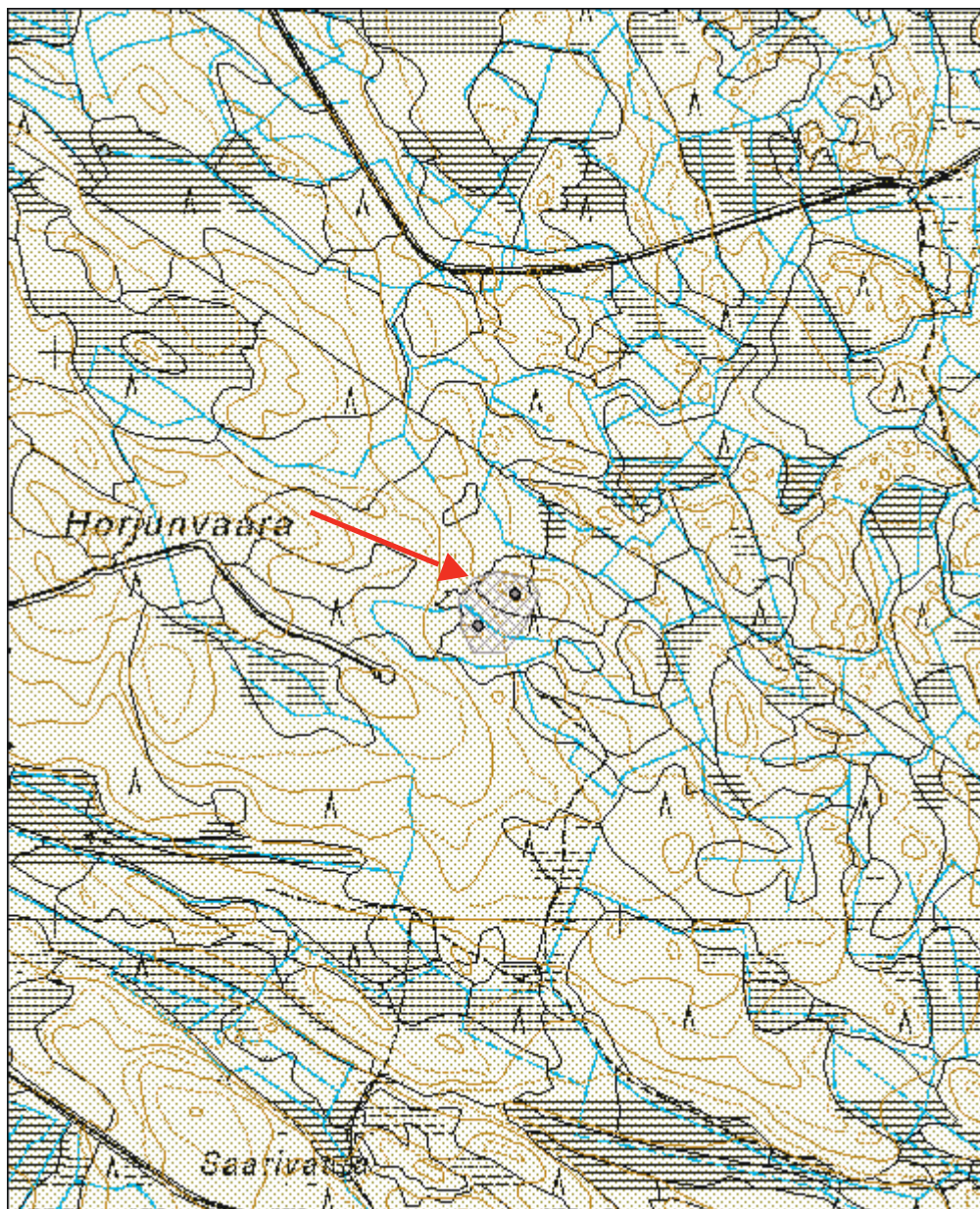
Ylhäällä vas. 179864.P1010026. Salvos on yksinkertaista koirankaulaa, mutta rakennus on tehty tiiviiksi.

Ylhäällä oik. 179864.P1010028. Hirsien välissä on monin paikoin tuohta eristeenä.

Alhaalla: 179864.P1010033. Horjunvaaran savottakämpän jäännökset erottuvat leveinä sammalpeitteisinä palteina.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7135540, Y 3566782	Mittakaava:	1:10 000

Keihäsmäki savottakämppejäjännös	MH-tunnus: 179867
---	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7137575, Y 3568462	Löydöt:	

Taustatiedot
Keihäsmäen kaakkoispuolelle on merkitty 1970-luvun peruskartalle savottakämppe. Alue tarkastettiin 24.6.2015 kosteassa säässä runsaan sääskiparven avustamana.
Ympäristön kuvaus
Keihäsmäen kämppe on sijainnut Sotkamon luoteisosassa, viitisen kilometriä Sotkamo-Ristijärvi -tien länsipuolella, kolmisen kilometriä Huovisnäreiköstä linnuntietä etelään. Keihäsmäki jää kämpän luoteispuolelle noin kilometrin päähän. Kämppe on sijainnut kosteikolle jyrkästi viettävän rinteeseen päällä. Maasto on kosteaa ja kivikkoista. Paikka on heinittynyt, ja siellä kasvaa lehtipuuvaltaista räseikköä. Kämpän purkamisen jälkeen paikalle on vedetty oja, millä kämppealue on aika perusteellisesti tuhottu. Rakennusten jäännösten ympärillä on useita kuoppia sekä kaminan riekaleita. Rakennuksia on luonnollisesti ollut nyt dokumentoituja enemmän, mutta niiden sijainnista on vaikeaa saada selvää kivikkoisessa ja ojitetussa maastossa.
Kohteen kuvaus
Sauna, Reiska-numero 179868. Saunan jäännökset sijaitsevat jyrkän rinteeseen yläreunalla. Seinän vieressä kasvaa haapa, jonka kylki on pahoin mustunut. Rakennus on seissyt kivijalalla, jonka rinte puolinen reuna on ehjä ja 7 m pitkä. Lyhyistä seinistä on jäljellä nelisen metriä, pitkä pohjoisseinä on tuhottu vetämällä oja sen päältä. Rakennuksen keskellä on muhkean kiukaan pohja. Se on neljä metriä pitkä ja kolme leveä. Se näyttäisi olevan ladottu luonnonkivistä. Rakennuksen jäännöksen päällä kasvaa runsaasti lehtipuiden vesoja ja heinää. Näkyvyys on huono.
Kaivo, 179869. Kaivo erottuu saniaisten keskellä noin 0.5 m laajuisena reikänä, jonka reunat ovat selvästi palteella aluskasvillisuuden alla. Vaikka kaivossa on runsaasti vettä, voi betonisen kaivon renkaan nähdä pilkkottavan rakennelmasta.
Kämppe, 179870. Savottakämppejäjännös erottuu rikkiojitetussa maastossa suuren uunin pohjan ansiosta. Tämän halkaisijaltaan kolmimetrisen ja metrin korkuisen kasan päällä on punatiiltä. Muutamien metrien päässä on peltikamina sekä tynnyri. Kivijalkaa voi erottaa siellä täällä. Rakennus vaikuttaa suurelta, mahdollisesti parikymmenmetriseltä, mutta koska sen päältä on ajeltu traktorilla ja oja on vedetty sen halki, ei rakenteista saa selvää. Mitään muuta rakennusjätettä ei paikalla näy. Kiukaan päällä kasvaa varttunut koivu. Puut, puskat ja runsas aluskasvillisuus haittaavat havaintojen tekemistä.
Kohteen raja
Kohteen aluerajaus on tehty käsin digitoimalla yksittäisten pisteiden ja maastohavaintojen perusteella.
Tulkinta
Keihäsmäen kämppe lienee ollut käytössä sotien jälkeen korkeintaan parikymmentä vuotta. Se lienee purettu viimeistään 1970-luvun alussa, päätellen paikalla kasvavista suurista koivuista.
Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015 Tarkastuspvm: 24.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä Kuvaus: KMO 2015

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	3 Huono
--------------------------------	---------------	---------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

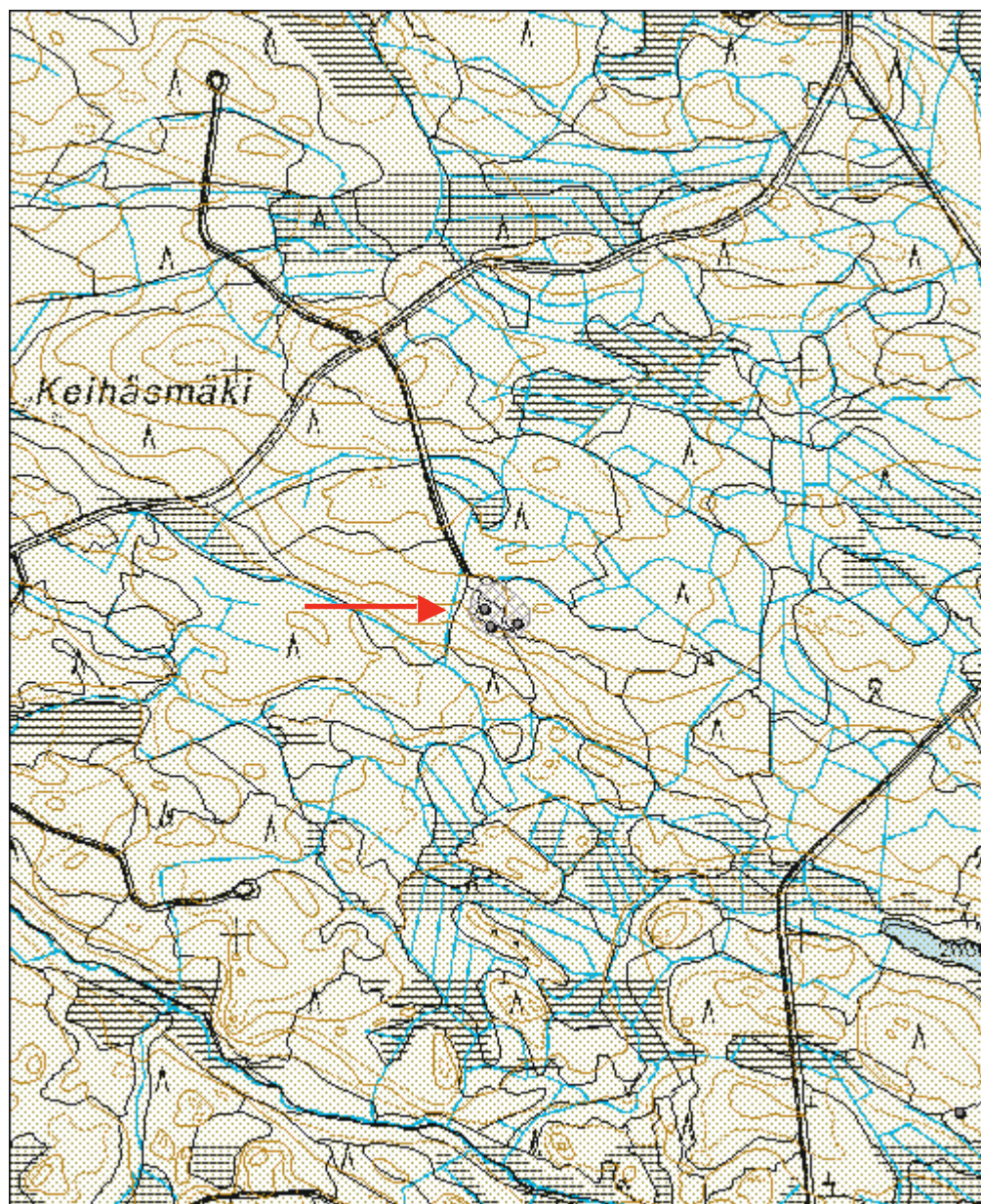

Ylhäällä: 179867.P1010012. Keihäsmäen savottakämpän jäännös erottuu matalina seinävalleina kasvuston lomasta.

Oikealla: 179867.P1010013. Kämpän päärakennuksen kamina.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7137575, Y 3568462	Mittakaava:	1:10 000

Heikkisenvaara savottakämppejäännös

MH-tunnus: 179894

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-selitys:		Geometria	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7092019, Y 3600691	tuotettu:	
		Löydöt:	

Taustatiedot

Pienen Tipasjärven eteläpuolelle, Perävaaran tien varteen ja Heikkisenvaaran luoteisrinteen alle on vanhalle peruskartalle merkitty savottakämppeä. Paikka tarkastettiin 1.7.2015. Ihmetys oli suuri, kun kämppeä löytyikin purkamattomana - toki pahasti rapistuneena - suon laidalta.

Ympäristön kuvaus

Savottakämppeä on sijainnut Sotkamon kaakkoisosassa, Hiidenportin kansallispuiston pohjoisreunalla. Heikkisenvaaran savottakämppeä on sijainnut vaaran luoteisrinteen alla suon reunalla. Paikalle pääsee Perävaaran huonokuntoista metsäautotietä, tie jää kämppeäalueen eteläpuolelle. Pienen Tipasjärven eteläkärki jää kämpältä noin neljä kilometriä itään linnuntietä. Heikkisenvaaran pohjoisrinteillä kasvaa nuorta kasvatusmetsää, tasaisesti kuusta, mäntyä ja koivua. Kämpän läheisyydessä, sen kaakkoispuolella, voi edelleen erottaa aukion jäänteitä. Puusto on tässä ympäristössä nuorempaa. Paikalle johtaa Perävaaran tieltä umpeen kasvava tien pohja. Maasto on kämpän seutuvilla kosteaa ja heinikkoista, maaperä kivistä.

179894.P1010013. Kämppeä on noin 7x7 m laajuinen hirsiperustainen rakennus. Se lepää luonnonkivillä, joita on alarinteen puolella päällekkäin yli puolenmetrin kekona.

Kohteen kuvaus	
Kämpä, Reiska-piste 179895. Rakennus on sijainnut loivassa alarinteessä. Se on vielä pystyssä, katto on tosin romahtanut alas. Rakennus on kaatumassa suolle päin. Kämpä on noin 7x7 m laajuinen hirsiperustainen rakennus. Se lepää luonnonkivillä, joita on alarinteen puolella päällekkäin yli puolenmetrin kekona. Hirsien päällä on laudoitus. Rakennusjätteistä päätellen katto on ainakin loppuvaiheessa ollut peltinen. Sisäpuolelta hirsien päällä on ollut pahvia ja sisälaudoitus. Rakenteista ei saa kovin tarkkaa kuvaa, koska rakennuksen sisälle ei uskalla mennä romahdusvaaran ja jätteiden vuoksi. Rakennuksen itänurkassa on komea uuni. Se on pystyssä savupiippua myöten. Se on muurattu punatiilistä. Uunin peltit ja luukut ovat lähes paikoillaan. Tiiltä on toki myös romahtanut niin rakennuksen sisään kuin ulkopuolellekin. Selvä oven paikka on sijainnut luoteisseinällä, jossa on myös ikkuna. Ikkunoita on kaikilla seinillä. Kaakkoisseinässä on suuri, yli kaksi metriä leveä aukko, jossa on voinut olla leveämpi ovi. Rakennus on ollut kaksikerroksinen, luukut vintille ovat olleet kaksin puolin rakennusta. Toinen luukuista on edelleen paikallaan. Ikkunanpielissä voi erottaa metsähallituksen sinapinruskeaa maalia. Päätellen rakennustavasta ja käytetyistä materiaaleista kämpä on rakennettu sotien jälkeen. Se on suhteellisen pieni, mutta huolella rakennettu. Se on voinut olla käytössä vielä 1970-luvun alussa, päätellen peltikatteesta ja rakennuksen olosuhteet huomioon ottaen hyvästä kunnosta. Sauna, 179898. Reilut 10 m edellisestä rakennuksesta ja muutama metri ojasta on kiuas. Se on halkaisijaltaan noin 1.5 m, korkeutta kasalla on puolisen metriä. Sammalen alta pilkistää palaneita kiviä. Hyvällä tahdolla pakalla voi maassa erottaa 4x4 m suuruiset palteet, kiukaan vieressä hirsi sammalen alla erottuu hyvin. Rakennuksen alapuolella, ojan vieressä, on kaksi pienehköä peltitynnyriä. Rakennus on kokonaan sammalen peitossa, mutta se lienee ollut kämpän sauna. Kaivo, 179896. Suon reunalla, joitakin kymmeniä metrejä kämpältä, on kaivo. Se on nelisnurkkainen, 1.2x1.2 m laajuinen. Hirsikehikosta on ympärillä riekaleet jäljellä. Kaivon pohjalla on lehtiä ja risuja, kaivossa on runsaasti vettä. Alapuolinen suo on hetteinen, joten vedensaanti paikalla ei ole ollut ongelma. Kaivon vieressä rinteessä on kaivettu maata. Paikalla on voinut olla jonkinlainen kellari tai säilytyskuoppa. Rakennuksen pohja, 179897. Kymmenkunta metriä kaivolta etelään, kaivetun ojan vieressä, on hirsirakennuksen pohja. Rakennus on ollut noin 6x4 m. Hirret näyttävät lepäävän suoraan maan pinnalla. Ne ovat sammalen peitossa, mutta koko kehikko erottuu selvästi. Kolmella nurkalla, rakennuksen ulkopuolella, kasvaa suuria koivuja. Rakennuksen lattia on tasainen eikä minkäänlaista uunin paikkaa näy. Sitä vastoin rakennuksen ulkopuolella, ojaa vasten, on suuri kasa kiviä. Paikka olisi ihanteellinen saunalle, mutta rakennuksen luonne ei paikalla selviä. Koivua vasten nojaa pätäkä ohutta peltiputkea.	
Kohteen rajaus	
Heikkisenvaaran kämpä on käsin digitoitu aluerajauksena yksittäisten pisteiden ja maastohavaintojen perusteella.	
Tulkinta	
Hieman kummastusta herättää se, ettei kämpää ole purettu, vaikka niin näyttäisi tehdyn muille rakennuksille. Kämpä on rakennettu sotien jälkeen. Se on voinut olla käytössä 1970-luvulle saakka.	
Tarkastukset	
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015 Tarkastuspvm: 1.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä Kuvaus: KMO 2015	
Viranomais-rekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
Arvotus: 8 Muu suojeluarvo	Olotila: 2 Ei käytössä
	Kohteen suojelu: 0 Ei määritelty
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty

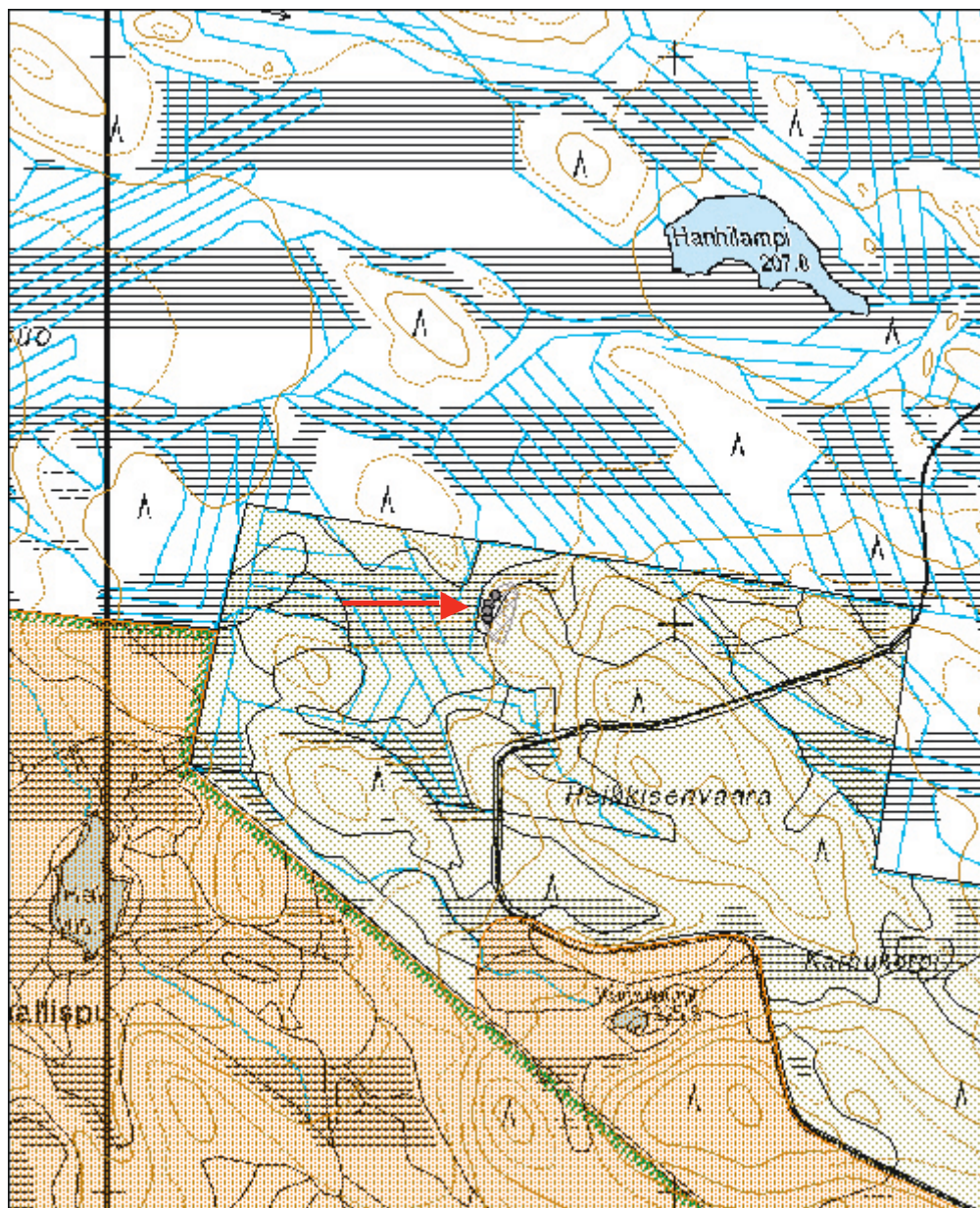

Yllä: 179894.P1010020-21. Panoraamakuva kämpän sisätiloista.

Alla: 179894.P1010032. Hyvällä tahdolla voi maassa saunan paikalla erottaa 4x4 m suuruiset palteet, kiukaan vierssä hirsi sammalen alla erottuu hyvin.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7092019, Y 3600691	Mittakaava:	1:10 000

Kärnälä savottakämppejäjännös**MH-tunnus: 180094**

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	Sotkamo 765
Lukumäärä:			

Koordinaatti-selitys:		Geometria	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7091107, Y 3593700	tuotettu:	
		Löydöt:	

Taustatiedot

Kärnälän savottakämppejäjännös on merkitty Sutigisiin, mutta ei vanhalle peruskartalle. Siitä mainitsi myös MH:sta eläkkeelle jäänyt Timo Impiö. Paikka tarkastettiin 16.7.2015. Kävi ilmi, että metsäkuvio, jolla kämppeä on sijainnut, on vasta hakattu. Kämpperakennuksen lisäksi toisenkin rakennuksen pohjan päälle on jätetty metsäinen saareke, josta rakennuksen pohjat oli suhteellisen vaivaton löytää. Muutaman hehtaarin suuruisella aukolla on muitakin metsäsaarekkeita, mutta mainittujen kahden rakennuksen pohjan lisäksi ei enempää rakennuksia löytynyt. Sää tarkastushetkellä on pilvipoutainen, havainnointiolot olivat hyvät.

Ympäristön kuvaus

Kärnälän kämppeä on sijainnut Sotkamon kaakkoisosassa, Lontan ja Kuikkakylän kaakkoispuolella. Lontasta paikalle pääsee Hietasenjärvien eteläpuolista metsäautotietä, jolta käännetään Kuikkakylälle. Kylän jälkeen tie jatkuu aina Isonlehdon pohjoispuolelle. Isolehto, jonka etelärinteellä metsäkuvio on, on matalahko laaja kumpu kahden suon välissä. Kämppeä on sijainnut kumpareen eteläisessä loivassa rinteessä, Kärnälän kaakkoispuolella.

Metsäkuvio, jolla rakennukset ovat seisseet, on hakattu muttei laikutettu eikä istutuksia ole vielä tehty. Rakennusten päälle on jätetty puut pystyyn. Talliksi arvellun rakennuksen päällä kasvaa lähinnä suuria koivuja, kämpän päällä mäntyjä ja koivuja. Kämpän itäpäässä on useita puita kaatunut rakennuksen nurkalle, mikä hieman vaikeuttaa havainnointia. Kuviolla on kasvanut suurten havupuiden lisäksi erityisen paljon koivuja, jotka kannoista päätellen ovat olleet iäkkäitä kaadettaessa. Erityisesti kuvion länsilaita on tasainen ja heinäinen. Kohta vaikuttaa suorastaan mahdolliselta vanhan kaskipellon pohjalta.

180094.P1010022-23. Yleiskuvaa kämppeäalueelta. Tallin jäännökset sijaitsevat vasemmanpuolisessa koivikossa, kämppeä oikeanpuolisessa.

180094.P1010026-27. Tallin seinän paikat erottuvat hennosti avoimessa maastossa.

Kohteen kuvaus

Talli, Reiska-numerolla 180095, erottuu säännöllisenä hirsikehikkona alarinteessä. Kehikko on lähes kokonaan sammalen peitossa, mutta matalan aluskasvillisuuden lomasta palteet erottuvat hyvin. Rakennuksessa ei ole ollut uunia, minkä vuoksi sitä onkin pidetty inventoinnissa tallina. Rakennus on nimittäin ollut suuri, 10x8 m. Rakennuksen länsireunan ulkopuolella on hirsii hieman epämääräisinä linjoina. Vaikuttaa siltä, ettei rakennusta ole ainakaan aivan kokonaan purettu, vaan hirret ovat romahtaneet rakennuksesta sen ulkopuolelle. Ei tosin ole aivan poissuljettua, että rakennus olisi ollut mainittua suurempi ja että länsipäädyn hirret olisivat muodostaneet jatkoon rakennukselle. Hirsien lisäksi ei muuta rakennusmateriaalia ole näkössä. Rakennuksen sisällä on erittäin ruostuneen pienen metalliämpärin jäännökset sekä kappale ruostunutta peltilevyä, joka on ollut naulattuna kiinni johonkin. Kaminan palalta se ei vaikuta, sillä se on toista metriä pitkä ja noin 40 cm leveä levyn palanen.

Kämppä, 180096, on ollut suuri ja muhkea kämppä. Sen koko arvioitiin 20x8 m, mutta mittaaminen oli vaikeaa. Sammal ja puusto peittävät raunioita, rakennuksen itäpäässä on useita tuulen kaatamia kuusia. Seinähirsii on tippunut rakennuksen ulkopuolelle, ja rakennuksen sisällä on lattian tukihirsii sekä syviä kuoppia. Rakennuksessa on ollut kaksi uunia. Niistä isompi ja hyvin säilynyt on lähes rakennuksen keskellä. Uuni on tehty pääasiassa luonnonkivistä, mutta jonkun verran punatiiltä on myös käytetty. Pesä erottuu edelleen selvästi. Kokoa uunilla on ollut noin 2x2 m ja se on edelleen noin 1.3 m korkea. Pienempi uuni on sijainnut rakennuksen itäpäässä. Se vaikuttaa kokonaan luonnonkivistä tehdyltä, mutta sitä on vähemmän jäljellä ja se on aika lailla sammalen peitossa. Rakennuksen pitkällä eteläseinällä, noin viisi metriä lounaisnurkasta on selvä porstuan kehikko, 4x5 m. Sen keskus ja ympäristö ovat kuopalla ja hirttä pilkistää sammalen alta. Yleensäkin seinähirret erottuvat paksuna palteena lähes kauttaaltaan, hirsii näkyy vain vähän sammalen alta. Rakennuksesta ei ole hirsien ja uunien lisäksi näkössä mitään muuta rakennusmateriaalia kuin peltinen uunin tuuletusaukko. Rakennuksen ulkopuolella sammalen alla lojuvat hirret luovat vaikutelman siitä, että rakennusta olisi purettu, mutta ainakin osa hirsii olisi jäänyt paikalle. Tällaisia hirsii on nimittäin kasoina siellä täällä.

Kohteen raja	
Kärnälän savottakämppejäjännös on rajattu alueena yksittäisten pisteiden perusteella.	
Tulkinta	
Kärnälän kämppää ei ole ollut olemassa enää 1960-luvulla kartoituksen aikaan. Myös rakennusten päällä kasvava puusto viittaa siihen, että kämppä on hylätty ennen tätä ajankohtaa. Rakennustavasta päätellen kämpän alkuvaiheet ajoittuvat sotia edeltävään aikaan, mahdollisesti 1900-luvun alkupuolelle.	
Tarkastukset	
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 16.7.2015	Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015	

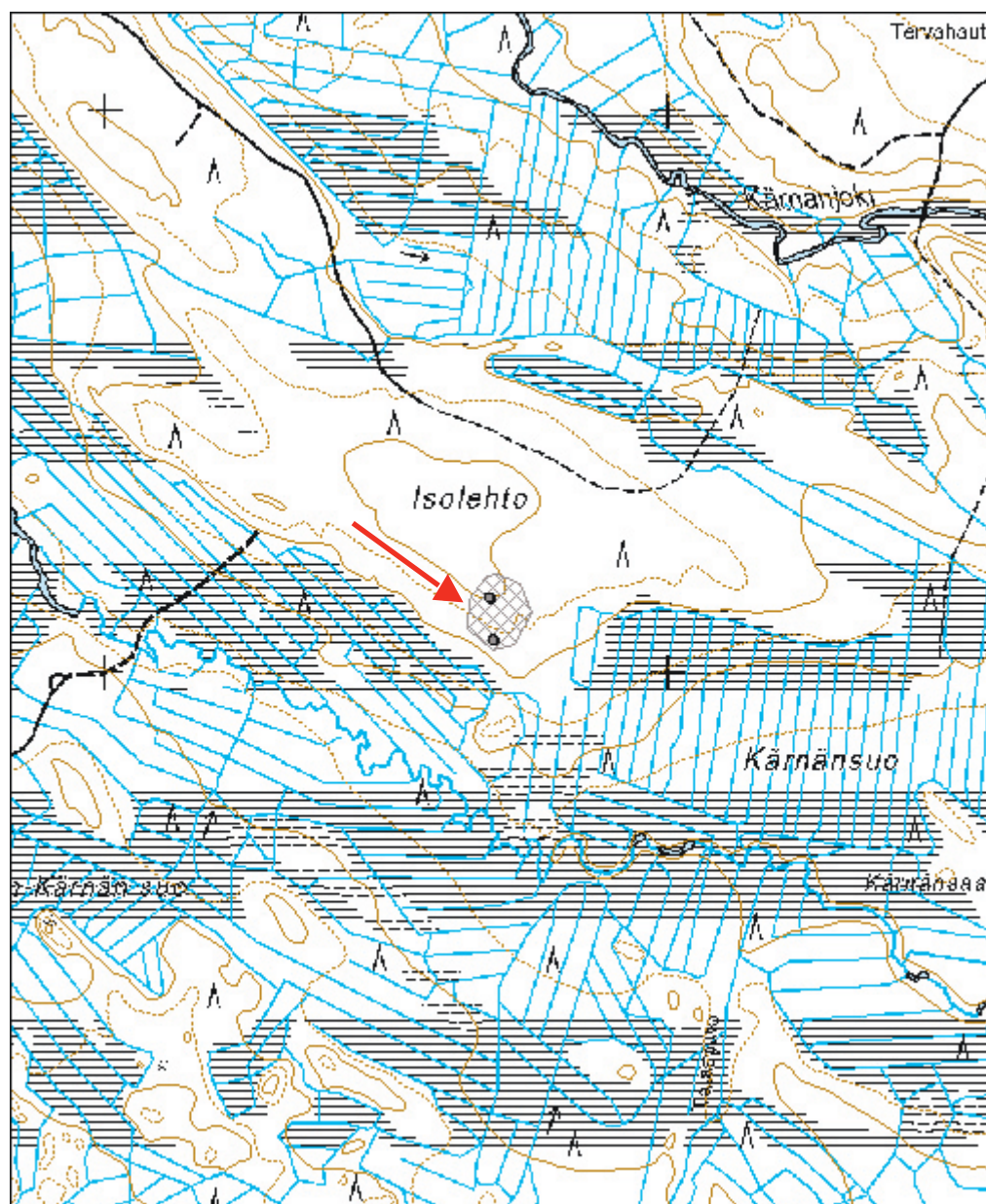
Viranomais-		Kunto:	2 Kesinkertainen
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	0 Ei määritelty
		suoja:	

Ympäristön	0 Ei määritelty
suoja:	

180094.P1010031. Kämppeärakennuksen isompi ja hyvin säilynyt uuni on lähes rakennuksen keskellä. Se on tehty pääasiassa luonnonkivistä, mutta jonkun verran punatiiltä on myös käytetty. Pesä erottuu edelleen selvästi.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7091107, Y 3593700	Mittakaava:	1:10 000

Kalliopuro savottakämppejäännös**MH-tunnus: 179740**

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	Sotkamo 765
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7088833, Y 3590882	Löydöt:	

Taustatiedot

Kalliopuron savottakämppeä on merkitty Sutigisiin ja vanhalle peruskartalle, mikä myös ajoittaa kämpän käytön päättymisen 1970-luvulle. Sutipiste on merkitty metsäkuvion ulkopuolelle hieman liian pohjoiseen. Alue tarkastettiin kosteassa säässä 15.6.2015. Onnen kantamoisena sattui alueelle leimikon suunnitellut Pentti Väisänen soittamaan inventoijalle juuri kun dokumentointia aloiteltiin. Osa rakennusjäännöksistä on merkitty maastoon kuitunauhalla, mutta muutamia muitakin jäännöksiä voi paikalla havaita.

Savottakämppejäännösalueelta dokumentoitiin kämpän päärakennus, muu rakennuksen pohja, edelleen pystyssä oleva ulkovessa sekä kellari ja kaivo. Alueen lounaispuolella oli lisäksi säännöllisenmuotoinen maakuoppa, joka on voinut toimia kellarikuoppana. Joka puolella aluetta on metalliromua, kaminoja peltiputkineen on maastossa ainakin puolenkymmentä.

Ympäristön kuvaus

Kalliopuron kämppeä sijaitsee reilut 30 km kaakkoon Sotkamon kirkolta, lähellä Valtimon rajaa. Reilut 5 km koilliseen kämpältä eroaa Saukon tieltä Nuolijärvelle Valtimolle vievä metsäautotie, joka kulkee halki kämppeäalueen pihapiirin.

Metsäkuvio, jolla Kalliopuron savottakämppeä rakennuksineen on sijainnut, on uudistuskypsää havupuuvältaista sekametsää. Kuvio ulottuu aluetta halkovan metsäautotien molemmille puolille. Myös kämpän rakennukset levittyvät molemmin puolin tietä. Maasto on kivikkoista ja kosteaa. Leimikko on jo suunniteltu. Kämppeä sijaitsee soiden ympäröimällä mäen nyppylällä.

179740.P1010001. Kellari sijaitsee alueen läpi kulkevan metsäautotien itäpuolella aivan tien reunassa.

Kohteen kuvaus

Kellari, Reiska-numero 179741. Kellari sijaitsee alueen läpi kulkevan metsäautotien itäpuolella aivan tien reunassa, kohdassa, jossa mäen nyppylä nousee kohti lakea. Kellari on suhteellisen hyvin säilynyt huopakattoa myöten. Se on kuitenkin romahtamassa, joten sisälle ei uskallettu mennä. Kellarin ulkomitat ovat noin 6x4 m, sisältä se on luonnollisesti huomattavasti pienempi. Kellariin johtaa laudoitettu eteiskäytävä noin puolentoista metrin matkalla. Käytävän edessä on kapea oja. Kellarin tukirakenteet ovat hirttä, sisustus lautaa. Kellari on ollut punaiseksi maalattu. Kellarin päälle on kasattu sahanpurua, itse katto on korkeammalla, joten rakenteen väliin jää ilmaa. Kellarin perällä näyttää välikaton ja varsinaisen katon välistä pilkistävän ilmanvaihtokanava. Katon päälle on kasautunut lehtiä, kellarin ympäristö on täysin sammaloitunut.

Kaivo, 179742. Kaivo sijaitsee aivan tien reunassa, mäen alarinteessä. Se lienee edelleenkin käyttökelpoinen. Kaivon maanpäällinen osa on betonirengasta, vieressä on toinenkin rengas. Kaivossa on runsaasti vettä tarkastushetkellä. Kaivo on katettu betonilevyllä, reikä on peitetty puisella kannella. Kannen päällä on hyvä sinkkiämpäri, joka on kiinni nailonnarulla.

Rakennuksen pohja, 179743. Metsäautotien itäpuolella, umpeen kasvavan lehtomaisen aukion reunalla, on jäänteitä rakennuksesta. Rakennuksen kivijalka erottuu selvästi kahdella sivulla, kaksi muuta on epäselvempää ehkä siksikin, että seinät ovat sijainneet tasaisella alustalla ja kivet pienempiä kuin rinteiden puoleisilla seinustoilla. Näyttää siltä, että rakennus on ollut noin 6x6 m. Se on purettu, mutta muutaman metrin päässä alarinteessä on lähes ehjä peltikamina. Muutenkin kaminoita ja niiden riekaleita on ylt`ympäriinsä aluetta. Ilmeisesti rakennus on ollut asumiskäytössä.

Saunaa ei alueelta löydy, sitä vastoin pisteestä 7085853, 590738 on jyrkävien metallisten kaminojen jäänteitä. Pailla on myös säännöllinen kaivanto. Sauna on voinut sijaita tässä. Pisteeseen ja ylläkuvatun rakennusjäännöksen väliin jää aukio, jota epäiltiin tallin paikaksi. Mitään rakennusjätettä ei kohdasta kuitenkaan havaittu.

Savottakämppä, 179744. Kämppä on ollut jyhkeä rakennus, mitoiltaan noin 22x 10 m. Se on seissyt tukevalla luonnonkivijalalla, jota on rakennuksen pohjoisreunalla useammassa kerroksessa. Seassa on myös joitakin betonisia lohkaraita. Erityisesti pohjoisreunan kiveys erottuu hyvin ja se on vain osin sammaloitunut. Rakennukseen on ollut ainakin kolme oviaukkoa, molemmissa lyhyissä päissä sekä pohjoisseinän keskellä. Rakennuksen sisälle on heitetty purettaessa myös betonista valetut portaat tai niiden tukirakenteet. Rakennuksen itäpäässä, tien puolella, on jyhkeän uunin perusta. Se on valettu betonista, joukossa on runsaasti luonnonkiviä. Rakennuksen ulkopuolella on myös kasa punatiiltä. Se voi olla peräisin toisesta, kokonaan puretusta uunin pohjasta. Rakennusta lienee lämmitetty useilla kaminoilla, joita on pitkin mäen reunoja. Hirsiiä tai muuta rakennusjätettä ei paikalla näy ja tämäkin rakennus vaikuttaa puretulta.

Aivan tien reunassa, kaivoa ja kellarista vastapäätä, on runsaasti rakennusjätettä: Hirsiiä, punatiiltä, metallia ja suuria kiviä. Mitään rakennusta ei paikalle kuitenkaan hahmotu ehkä siitäkin syystä, että tien teon yhteydessä paikalle on nostettu runsaasti suuria kiviä.

Kaksi kellarikuoppaa, 179745. Parikymmentä metriä kämpältä luoteeseen on kaksi neliönmuotoista kellarikuoppaa parin metrin etäisyydellä toisistaan. Suuremman halkaisija on pari metriä. Pienempi on paremmin säilynyt. Sen seinämiä on tuettu hirsillä. Kuoppa on puolitoista metriä syvä.

Vessa, 179746. Vessa on jätetty purkamatta. Se on luhistumassa, peräseinä on jo romahtanut, mutta huopakatto on edelleen pääosin paikoillaan. Rakennuksessa on ollut kaksi pömpeliä, joiden ovien päällä on vielä ikkunalasit tallella. Isommalla puolella on kaksi reikää ja emalinen kalkkiämpäri kauhoineen. Pienemmällä puolella on vain yksi reikä ilmeisesti kämppäemäntää varten. Rakennus on noin 4x2 m. Se on tehty pystylaudoituksella. Rakennus on ollut punaiseksi maalattu. Vessan takana on iso kaivanto josta johtaa oja alas soistumalle. Kaivannossa on runsaasti roinaa kuten säilykepurkkeja ja kumisaappaita. Täällä lienee sijainnut kämpän ongelmajätekeskus.

Yllä: 179740.P1010022. Kämppä on ollut jyhkeä rakennus. Se on seissyt tukevalla luonnonkivijalalla, jota on rakennuksen pohjoisreunalla useammassa kerroksessa.

Alla: 179740.P1010020. Rakennuksen itäpäässä, tien puolella, on jyhkeän uunin perusta.

179740.P1010037. Vessa on jätetty purkamatta.

Kohteen raja

Kalliopuron savottakämpän sijaintitieto on käsin digitoitu yksittäisten kohdepisteiden ja maastohavaintojen pohjalta.

Tulkinta

Päätellen kämpän koosta ja paikalta löytyneistä rakennusmateriaaleista on kämpä rakennettu Korean hakkuiden aikaan. Se on ilmeisesti ollut käytössä aina 1970-luvulle saakka, sillä paikalla on niin paljon tyhjiä öljytynnyreitä, että kämpän käytön aikana on jo siirrytty tykkäänä koneisiin. Tallia ei paikalta löytynyt, mutta sellainen on todennäköisesti täälläkin aiemmin ollut. Kämpäalueen maasto on kumpuilevaa ja kivikkoista ja on todennäköistä, että monet rakennuksista ovat tuhoutuneet tai purettujen rakennusten paikat niin maaneita, ettei niitä enää voi tunnistaa.

Lisätietoja

Metsähallitukselta eläkkeelle jäänyt Timo Impiö kertoi, että Kalliopuron kämpän koillispuolella on poltettu hiiltä sota-ajan jälkeen. Ilmeisesti kämpällä majoittuneet työläiset ovat sitä tehneet. Miiluja etsiskeltiin kahdenkin pistotien varrelta kämpän koillis- ja pohjoispuolelta mitään kuitenkaan löytämättä. Pari kilometriä pohjoiseen, Pahan Kärnän länsipuolella, on miilualue, joka on peruskartallekin merkitty. Miilut voivat liittyä samaan vaiheeseen kuin nämä nyt löytymättömätkin Kalliopuron hiilimiilut. Pahan Kärnän miilujen vieressä on jäännös tuvasta ja saunasta, jotka hyvinkin voivat ajoittua 1940-luvun lopulle.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 15.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais- rekisterinro:

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

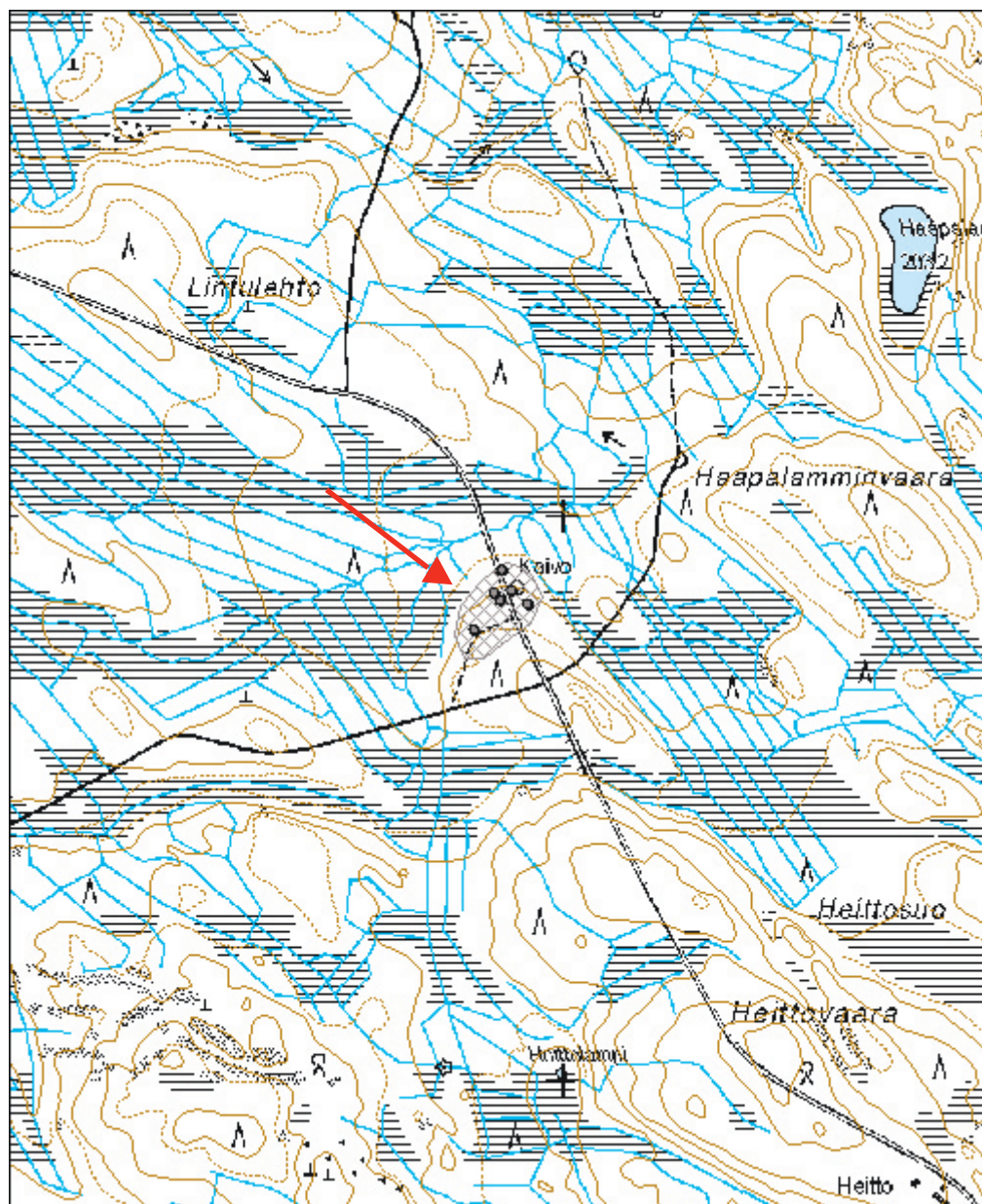
Olotila: 2 Ei käytössä

Kohteen
suojelu: 0 Ei määritetty

Ympäristön suojelu:

0 Ei määritetty

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7088833, Y 3590882	Mittakaava:	1:10 000

Vetelänvaara savottakämpäjäännös	MH-tunnus: 179704
---	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	Sotkamo 765
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7089850, Y 3589572	tuotettu:	
		Löydöt:	

Taustatiedot
Vetelänvaaran kämppä on merkitty vanhalle peruskartalle. Se on ollut 1960-luvun viipalekämppä, joka on purettu sittemmin. MH:sta eläkkeelle jäänyt Timo Impiö kertoi, että Vetelänvaara on ollut vähäisempi kämppä, sillä joitakin kilometrejä etelään on ollut toinen, suurempi kämppä Kalliopurossa. Kohde tarkastettiin maanantaina 6.7.2015 auringonpaisteessa. Kämppärakennuksesta ei ole juuri mitään jäljellä. Sitä vastoin paikalta löytyi kaivo, kellarin pohja sekä pari vähäpätöisemmän rakennuksen pohjaa.
Ympäristön kuvaus
Vetelänvaaran kämppä on sijainnut eteläisessä Sotkamossa, Saukontieltä kaakkoon erkanevan Nuolijärven tien reunassa, tien itäpuolella. Vetelänvaaran laki jää reilun kilometrin kämpän pohjoispuolelle. Kuvio, jolla kämppä on sijainnut, on varttunutta sekametsää, jossa erityisesti kämpän ympärillä on kuusten ja mäntyjen lisäksi monenlaisia lehtipuita. Kämpän kohta on aukiona, muuten ympäristö kasvaa ylempänä puolukka-mustikka -pohjaista kasvustoa. Alempana, kämppäalueen koillispuolella, maasto laskee kosteikoksi. Tänne on peruskartalle merkitty lähde, jonka päälle on itse asiassa rakennettu kämpän kaivo.
Kohteen kuvaus
Kämppäalueelta dokumentoitiin kämpän paikan lisäksi kellarin pohja, kaivo ja kaksi rakennuksen pohjaa.
Kämppä, Reiska-kohde 179705, on nykyään aukiona, jonka reunalle on kasattu tuoreempi nuotion paikka kivistä. Kämpästä ei varsinaisesti ole mitään jäljellä. Nuotion kivien joukossa on tiiliä. Aukion reunalle on nostettu ruostunut peltikamina, jonka päällä on metallinen mopon runko. Kämpän kokoa ei voi paikalla arvioida, vaikka jotkut kivet lienevät olleet kämpän peruskiviä.
Kellari: 179706. Kellarin pohja on kämppäaukion kupeessa, loivassa rinteessä. Se on nykyisellään reilun metrin syvyinen suorakulmainen kuoppa, mitoiltaan noin 4x2 m plus parin metrin mittainen käytävä. Kuoppa on sammaloitunut, eikä muita rakenteita ole nähtävillä. Kuopassa on peltiromua.
Kaivo: 179707. Kaivo on tehty betonirenkaista suoraan lähteen päälle. Sammalpeitteisen kaivon kansi on metallia. Kaivossa oli tarkastushetkellä runsaasti vettä. Betonirengas kohoaa yli puoli metriä maanpinnan yläpuolelle. Kaivo on hyvin suojattu.
Rakennuksen pohja: 179708. Rakennuksen pohja on aluskasvillisuuden peittämä hirsikehikko, kooltaan noin 8x6 m. Kehikon sisäpuolellakin on pitkiä hirsii, mahdollisesti lattiasta, sillä ne näyttäisivät olevan paikoillaan. Pohja erottuu selkeänä rakenteena, mutta mitään muuta rakennusjätettä ei paikalla ole. Rakennus lieneekin purettu. Uunin paikka ei rakennuksessa erotu. Muutaman kymmenen metrin päässä, kaivon vieressä, on suuren kaminan riekaleita. Kamina voi olla peräisin tästä rakennuksesta. Sijaintinsa ja kokonsa puolesta rakennus olisi voinut olla sauna. Välttömästi rakennuksen yläpuolella, lounasrinteessä, on suurehko kuoppa.
Rakennuksen pohja: 179709. Rakennuksen pohja vaikuttaa ensisilmäyksellä lautakasalta, mutta lähemmässä tarkastelussa se paljastuu kevyen rakennuksen pohjaksi. Se on alarinteessä nurkkakivien varassa lepäävä lattia, jonka päälle on kasattu - ilmeisesti rakennuksesta - lyhyitä veistettyjä nelikulmaisia hirsii. Rakennus on ollut noin 6x3 m. Muita yksityiskohtia siitä ei käy selville. Sijaintinsa ja kokonsa puolesta se sopisi ulkovessan jäännökseksi. Myös se, ettei lattiaa ole purettu kokonaan, viittaa tähän tulkintaan.

Kohteen raja	
Vetelänvaaran kämpä on käsin digitoitu alueeksi maastopisteiden ja paikalla tehtyjen havaintojen pohjalta.	
Tulkinta	
Vetelänvaaran kämpä on ollut viipalekämpä, joka on ollut käytössä 1960-luvulla. Tiedon antoi Timo Impiö. Moponraato, kivettyjen uunin pohjien puute ja kämpän täydellinen purkaminen myös paljastavat ajoituksen. Päärakennus on viety käytön jälkeen pois, samoin mahdollisesti muut parakkirakennukset, mutta paikalle on myös lahonnut pari rakennuksen pohjaa. Kaivo on varmaankin tehty kämpän käytön yhteydessä.	
Tarkastukset	
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015	
Tarkastuspvm: 6.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä	
Kuvaus: KMO 2015	
Viranomais- rekisterinro:	Kunto: 3 Huono
Arvotus: 8 Muu suojeluarvo	Olotila: 2 Ei käytössä
	Kohteen suojelu: 0 Ei määritelty
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty

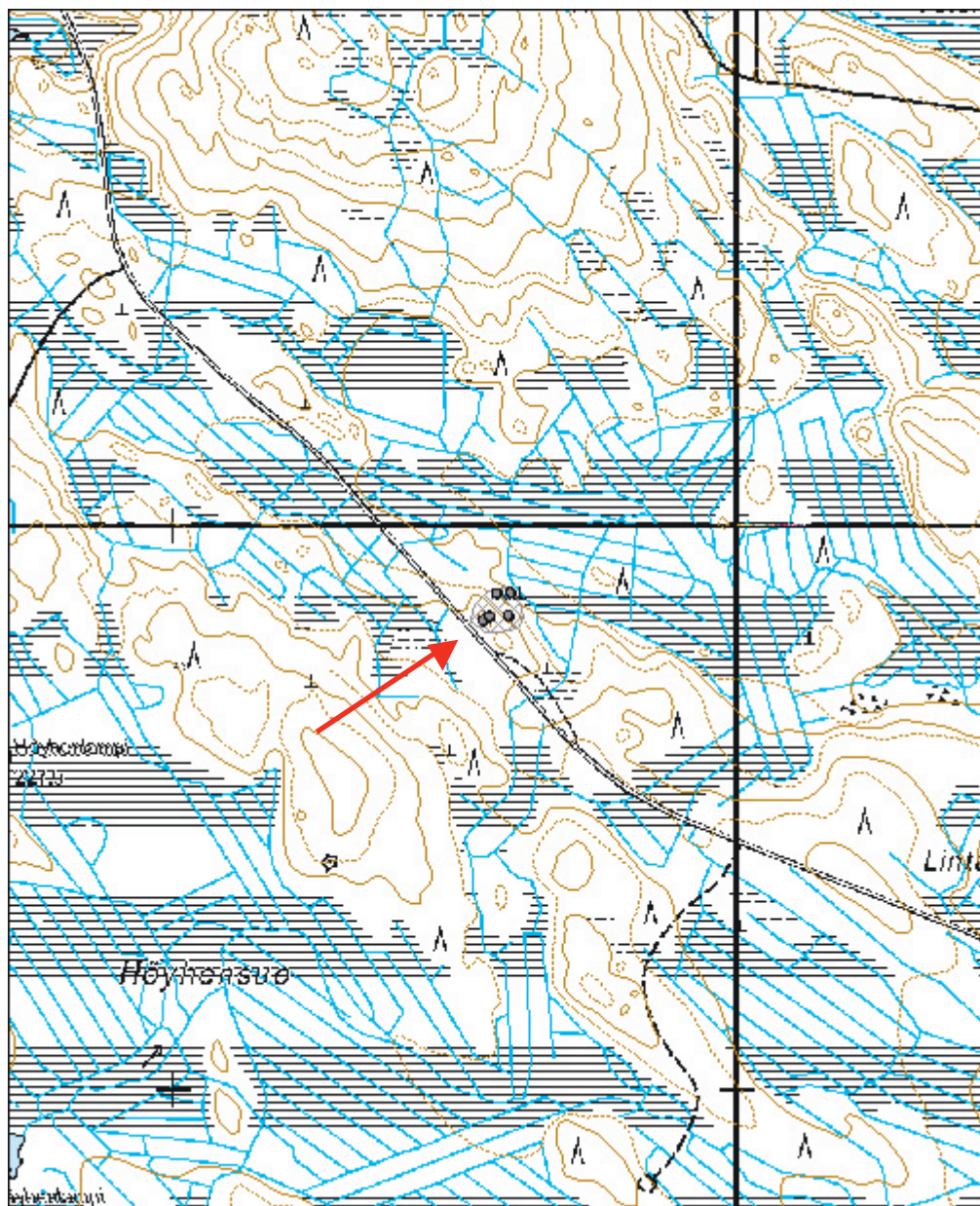
179704.P1010010-11. Kämpä on nykyään aukiona, jonka reunalle on kasattu tuorempi nuotion paikka kivistä.

*Yllä: 179704.P1010014.
Aukion reunalle on nostettu
ruostunut peltikamina, jonka
päällä on metallinen mopon
runko.*

*Vasemmalla: 179704.
P1010015. Kellarin pohja on
kämppäaukion kupeessa,
loivassa rinteessä.*

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7089850, Y 3589572	Mittakaava:	1:10 000

Sikopuro savottakämppäjäänös

MH-tunnus: 179710

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat
Ajoitus: 7116 Uusi aika
Rakentamisvuosi:
Lukumäärä:

Haltija: 161 Metsätalous Kainuu
Ylläpitäjä: 161 Metsätalous Kainuu
Kunta: Sotkamo 765

**Koordinaatti-
selitys:**
Koordinaatit: X 7092525, Y 3587353

Geometria 6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
tuotettu:
Löydöt:

179710.P1010010. Sikopuron kämpän aluetta vessalta katsottuna. Takana kulkee Nuolijärventie. Lähinnä tietä puuston keskellä on kellarillisen rakennuksen jäänteet, kuvan oikeaan reunaan jää pääkämpän pohja.

Taustatiedot

Sikopuron savottakämpän ulkovessa on merkitty Sutigisiin yksittäisenä pisteenä. Kohde tarkastettiin kesäkuun 8. 2015 aurinkoisessa mutta koleassa säässä. Tällöin paikalla havaittiin kokonainen savottakämppäalue, johon kuuluu edelleen osittain pystyssä olevan ulkovessan lisäksi purettujen pääkämpän ja terävänpuolen rakennusten pohjat sekä saunan jäännökset.

<i>Ympäristön kuvaus</i>
Sikopuron savottakämpä sijaitsee Sotkamon eteläosassa, puolisen kilometriä Lauttaluoman pienestä järvestä itään. Aluetta halkoo Nuolijärvelle vievä metsäautotie, joka erkanee Saukon tieltä kaakkoon joitakin kilometrejä savottakämpäalueen pohjoispuolella. Kämpäalue rajautuu pohjoisessa ja idässä metsäautotiehen. Alue on hakattu vastikään siten, että vessa jää keskelle hakkuuaukeaa, muut rakennukset jäävät aukean koillisreunaan. Vessan kohdalle on jätetty pystyyn nuori mänty sekä muutamia lehtipuita. Itse kämpäalueella puusto on lehtipuuvaltaista ja aluskasvillisuus rehevää. Välittömästi kämpäalueen itäpuolella mutkittelee Sikopuro. Kämpäalueen kaakkoispuolelle on peruskartalle merkitty lähde. Kämpän ympärillä levittyy laaja yhtenäinen valtion omistama talousmetsäalue.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Ulkovessa (Reiska-numero 179712) on kattoa myöten pystyssä, vain takaseinä on lahonnut pois. Rakennus on ollut 3.5x2 m, korkeutta sillä on ollut noin 2.5 m. Se on rakennettu hirsikehikon päälle pystylaudoituksella. Katto on ollut viisto. Rakennus on ollut jaettuna kahteen hieman erisuuruiseen pömpeliin, joiden sisärakenteet ovat lahonneet. Isompi puolisko on ollut pöngällä salvattava, pienemmän puolen rautainen lukko on edelleen jäljellä. Savottakämpä (179711) on purettu, mutta se erottuu selvästi maastossa. Rakennuksen kivijalka kattaa noin 20x6 m laajuisen alueen. Perustus on ilmeisesti kivetty, hirsii ei ole näkösällä. Perustukset ovat yli puoli metriä leveät ja parikymmentä senttiä korkeat. Kehikko on säännöllinen muodoltaan. Rakennuksen keskellä, noin 8 m lyhyestä itäpäädyistä, on muurin jäännöksiä. Kasa koostuu luonnonkivistä ja tiilistä. Se on 3x2.5 m laajuinen. Kasan päällä on peltisen tulipesän jäänteet. Muutaman metrin päässä on lisää peltikaminaa, mahdollisesti toisessa huoneessa on ollut oma kamina vaikka muuri sijoittunee näiden kahden huoneen, pienemmän ja isomman, väliin. Koko rakennuksen alue on täynnä erilaisia kaivantoja. Rakennuksen ulkopuolella on punaista kattohuopaa. Rakennuksen itäpäässä erottuu lyhyellä sivulla koroketta, joka on voinut olla toisen sisäänkäynnin kohdalla. Itäpäässä on ilmeisesti sijainnut kämpän keittiö, suurempi miehistötila lienee ollut länsipäässä. Sauna (179713) on sijainnut joitakin kymmeniä metrejä kämpän päärakennukselta purolle päin, viitisentoista metriä puron rannasta. Se erottuu ennen muuta kiukaan jäänteiden perusteella. Rakennuksen seinän paikat erottuvat hieman epämääräisinä kohoumina, saunan mitat ovat olleet noin 4x4 m. Kiuas on sijainnut keskellä puron puolista seinää. Nykyisellään kasa on 1.8x1.8 m ja siinä on etupäässä palaneita luonnonkiviä, mutta myös jonkin verran punatiiltä. Kiukaan päällä on metallikiskon palasia, kymmenen metrin päässä on metallinen tynnyri. Hirsii tai muuta rakennusjätettä ei ole näkösällä. Terävpää (179714) on rakennuksenjäännöksistä lähinnä tietä. Se vaikuttaa rakennuksista kaikista jyrkevimmän pystytetyltä. Sen ulkomitat ovat 8x6 m. Rakennuksen eteläpäässä on ollut kellari, ikään kuin osittain rakennuksen alla. Rakennus on pystytetty tukevalle kivijalalle, joka erottuu säännöllisenä rakennuksen länsireunalla. Suuria kiviä on asetettu huolellisesti useaan kerrokseen. Rakennuksen pohjoispäässä on muurin jäännökset. Muurin perusta on betonista valettu, päällä on tiiliä, joista osa on kotipolttoisia, osa punatiiltä. Muurin mitat ovat 2.5x2.5 m. Metallinen Kotiliesi-uuninluukku lepää maassa muurin vieressä. Kellariin on kuljettu rakennuksen eteläsvulta. Ovenriekaleita on edelleen näkösällä. Kellari on ollut 2x2.5 m. Oven lisäksi ei hirttä näy enää missään. Rakennuksen länsilaidalla on reilun metrin päässä muutamissa kohdissa kiviä päällekkäin ladottuina. Voi olla, että ne ovat olleet kuistin perustoja. Näin oviaukko olisi sijainnut rakennuksen länsireunalla, Rakennuksen eteläseinustan tuntumassa on traktorin rengas. Muutamissa kohdin Sikopuron kämpäalueella on epämääräisiä kohoumia, jotka voivat olla erilaisten varastorakennusten pohjia. Alueella on runsaasti erilaisia kaivantoja ja kuoppia. Metalliomua on siellä täällä.
<i>Kohteen rajaus</i>
Sikopuron kämpäalueen aluerajaus on tehty yksittäisten pisteiden ja maastohavaintojen perusteella.

Tulkinta	
Sikopuron rakennusten materiaalien, koon ja romujen perusteella voi olettaa, että kämpä on rakennettu aikaisintaan Korean hakkuiden aikaan 1950-luvulla. Se on todennäköisesti ollut käytössä vielä ainakin 1960-luvulla päätellen traktorin renkaasta. Kämpän rakennukset on ilmeisesti purettu ja siirretty muualle.	
Tarkastukset	
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015	
Tarkastuspvm: 8.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä	
Kuvaus: KMO 2015	
Viranomais- rekisterinro:	Kunto: 2 Kesinkertainen
Arvotus: 8 Muu suojeluarvo	Olotila: 2 Ei käytössä
	Kohteen suojaus: 0 Ei määritelty
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty

179710.P1010013. Kämpän kivijalka kattaa noin 20x6 m laajuisen alueen. Perustus on ilmeisesti kivetty, hirsä ei ole näkössä.

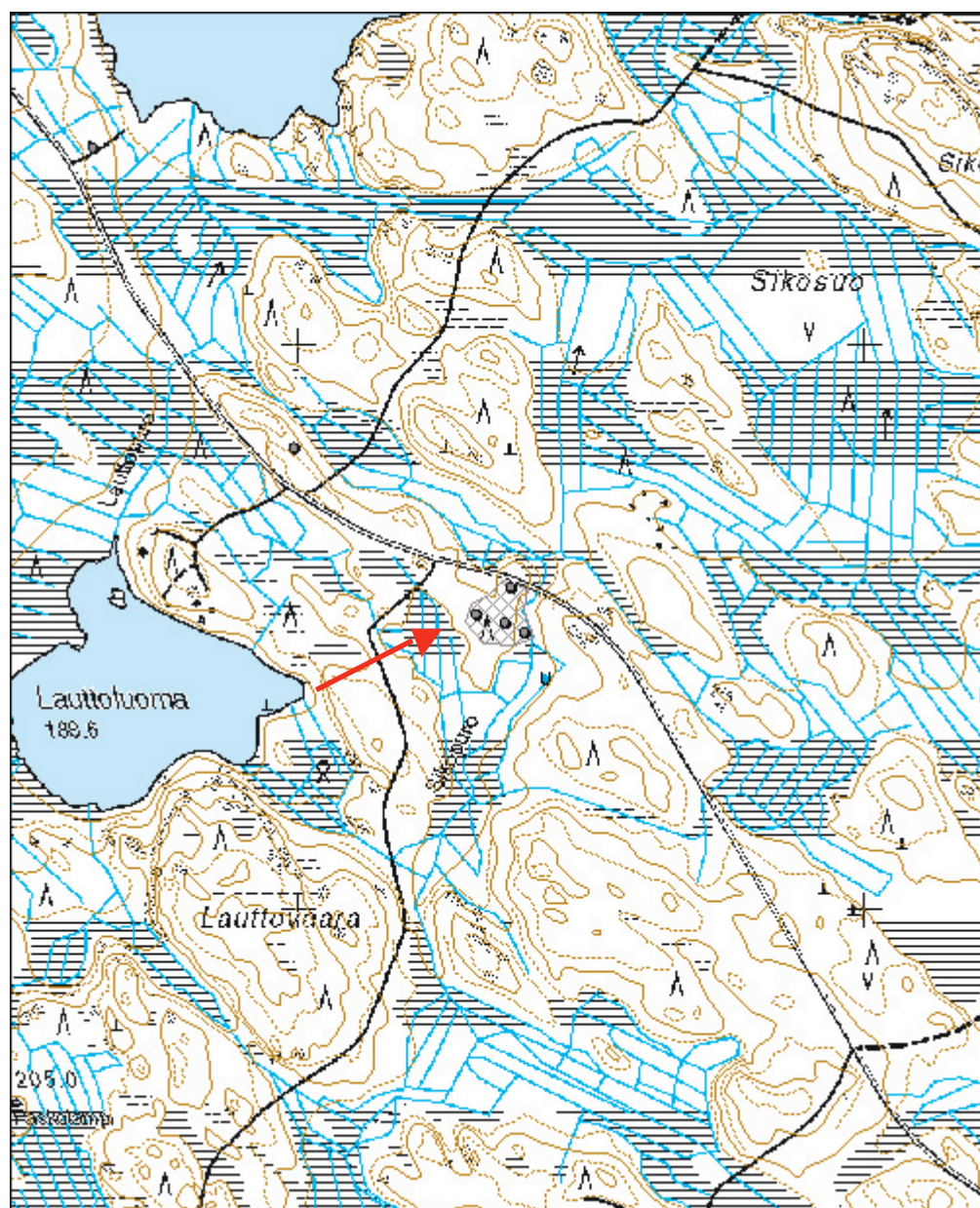

Yllä: 179710.P1010024. Terävpää on Sikopuron rakennuksenjäännöksistä lähinnä tietä. Se vaikuttaa rakennuksista kaikista jyrkevimmän pystytetyltä.

Alla: 179710.P1010030. Rakennuksen erikoisuuksiin kuuluu talon alle rakennettu kellari.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7092525, Y 3587353	Mittakaava:	1:10 000

Alajoki savottakämppejäjännös	MH-tunnus: 179715
--------------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7086528, Y 3578814	Löydöt:	

Taustatiedot
Alajoen kämppä on merkitty Sutigisiin kuviolle. Paikka tarkastettiin 10. kesäkuuta 2015 pilvipoudassa. Paikalla on maatuneen kämppärakennuksen jäänteet sekä hirsirakennuksen kehikko.
Ympäristön kuvaus
Alajoen kämppä sijaitsee Rajavaaran lounaispuolella, Sotkamon eteläosassa, Saukontien kaakkoispuolella. Kämppä on rakennettu kallion päälle. Sen länsipuolella maasto laskee jyrkästi suoksi, jossa kiemurtelee Alajoki. Kämpän rakennusten kohdalla puusto on varttunutta, mikä ikää kämpän hylkäämisen myöhäisintään 1960-luvun alkuun. Kalliopohjasta johtuen maasto on suhteellisen kuivaa, mutta mäntyjen lisäksi paikalla kasvaa runsaasti kuusta sekä koivuja. Aluskasvillisuus on mustikka-puolukkatyyppiä.

179715.P1010046. Yleiskuvaa Alajoen kämpän tietämyltä. Takana hämöttää talli.

Kohteen kuvaus

Talli, Reiska-numero 179716. Talliksi tulkittu hirsirakennuksen jäännös on mitoiltaan 5.5x4 m. Hirsikertoja on jäljellä enimmillään kahdeksan. Salvos on yksikertaista koirankaulaa. Hirret ovat kuorimattomia. Lyhyttä seinää on eniten pystyssä oviaukon kohdalla. Ovenpielessä on pieni palanen metallihelaa. Pitkät seinät ovat romahtaneempia, peräseinä on lähes kokonaan lahonnut. Rakennuksen katto on romahtanut sisään. Se on tehty jyvistä halkaistuista laudoista. Rakennus on pystytetty kallion päälle, minkäänlaista tulentekopaikkaa ei rakennuksen sisällä voi havaita. Kallio laskee jyrkästi kohti suota rakennuksen länsipuolella.

Kämppä, 179717. Kämppärakennus on lahonnut kokonaisuudessaan paikalleen. Rakennuksen kehikko erottuu 10x8 metrin suuruisena sammalten peittämänä palteena. Sammalen alla on useampia hirsikertoja. Katto on romahtanut rakennuksen päälle. Kämpässä on ollut yksi ainoa kiuas rakennuksen länsipäässä. Kiuas koostuu luonnonkivistä, joiden päällä on runsas sammalkerros. Kasa on halkaisijaltaan parimetrinen ja metrin korkuinen. Missään ei näy tiiltä, metallia tai kattahuopaa.

Kohteen rajaus

Savottakämppejäjäännös on rajattu alueena yksittäisten pisteiden pohjalta.

Tulkinta

Rakennusten materiaaleista ja rakennustavasta päätellen Rajavaaran kämppä on rakennettu hyvän aikaa ennen sotia. Sitä ei näy enää 1960-luvulla koostetulla vanhalla peruskartalla. Alueelta etsittiin muita rakennuksia, mutta sellaisia ei löytynyt.

179715.P1010034. Tallissa on jäljellä hirsikertoja enimmillään kahdeksan.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä
**Kohteen
suojaus:** 0 Ei määritelty

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Yllä: 179715.P1010040. Tuohieristettä oli paikoin jäljellä runsaasti.

Oikealla: 179715.P1010041. Nurkkasalvokset olivat koirankaulaa.

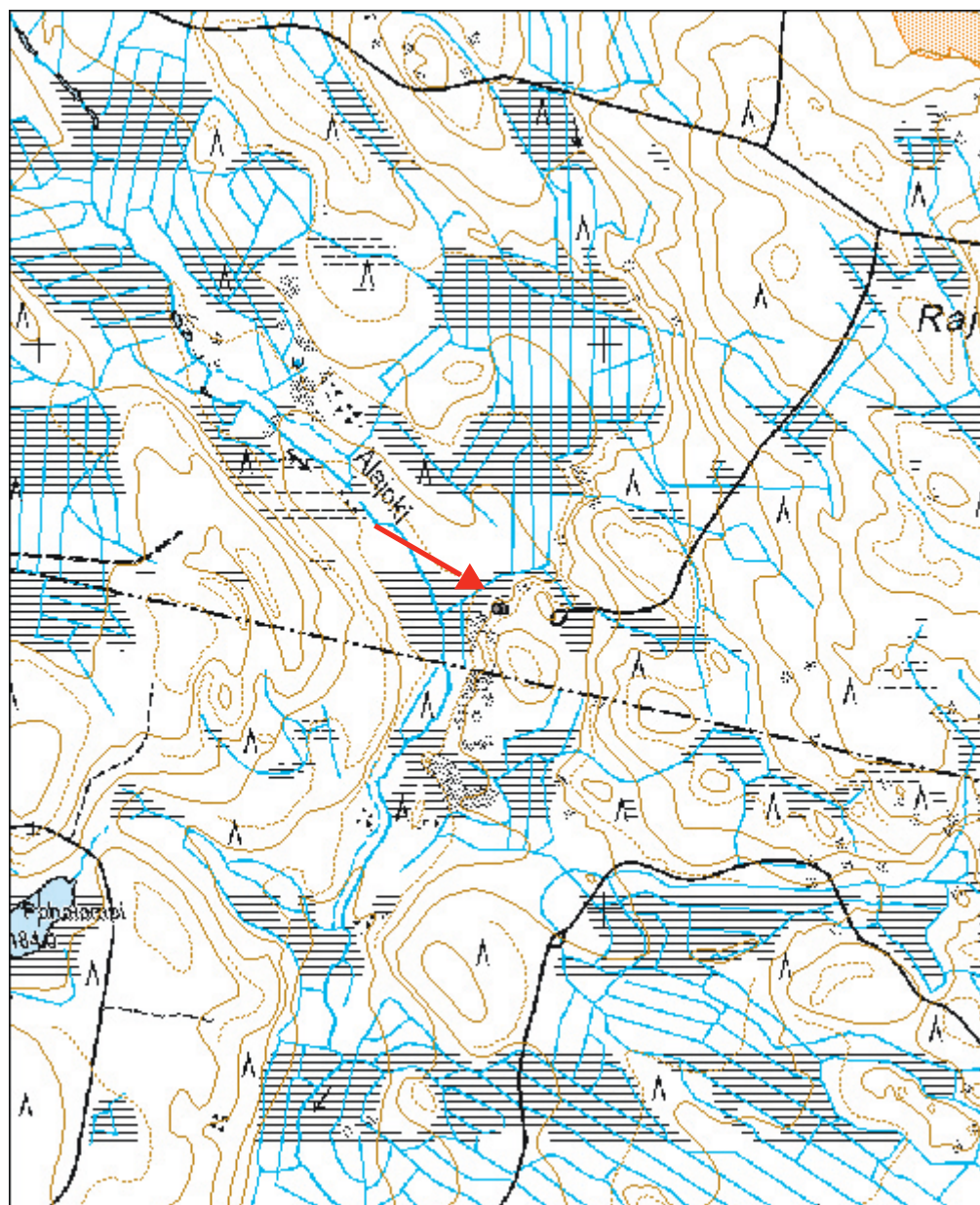

Yllä: 179715.P1010043. Kämpärakennus on lahonnut kokonaisuudessaan paikalleen. Rakennuksen kehikko erottuu sammalten peittämänä palteena.

Alla: 179715.P1010045. Kämpässä on ollut yksi ainoa kiuas rakennuksen länsipäässä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7086528, Y 3578814	Mittakaava:	1:10 000

Komulaisen kangas savottakämppejäjännös	MH-tunnus: 179573
--	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7087905, Y 3577863	Löydöt:	

Taustatiedot
Rakennuksen kiuas on merkitty Sutigisiin. Kohde tarkastettiin 10.6.2015 pilvipoudassa. Tällöin kävi ilmi, että kiuas on kuulunut hirsirakennukseen. Tämä rakennus vaikuttaa hyvin samanlaiselta kuin muutaman kilometrin päässä sijaitseva paremmin säilynyt Alajoen kämppä. Kyseessä on ilmeisesti savottakämppejäjännös.
Ympäristön kuvaus
Komulaisen kangas sijaitsee Saukon tieltä etelään, savottakämppejäjännös on Saukon tieltä erkanevan metsäautotien itäpuolella noin 1.5 km Saukon tien risteyksestä kaakkoon. Rakennus sijaitsee kankaan alarinteessä kolmisenkymmentä metriä pienen joen yläpuolella rinteessä. Loiva mäki kasvaa nuorta männikköä ja lehtipuita. Rakennuksen jäänteiden päältä on ajeltu raskaalla metsäkoneella, mikä on vaurioittanut rakennuksen pohjaa.
Kohteen kuvaus
Rakennuksen jäännös erottuu suuresta kiukaastaan, joka on merkitty Sutiin. Kiuas on halkaisijaltaan 2.5 m ja korkeutta sillä on noin metri. Kivikasa on sammalen peitossa, sammalen alla on palaneita kiviä. Näkyvillä olevat kivet ovat suuria lohkareita. Ensisilmäyksen jälkeen kiukaan ympärille hahmottuu hirsinen kehikko, joka on metsäkoneen vaurioittama. Palteet eivät ole täysin ehjät, mutta ne ovat muutaman kymmenen sentin korkuiset. Rakennus on ollut 8x10 m laajuinen. Kiuas on sijainnut rakennuksen toisessa päässä. Muita rakenteellisia yksityiskohtia ei paikalla voi hahmottaa. Päällä kasvaa nuoria mäntyjä ja koivun vesoja.
Kohteen rajaus
Rakennuksen jäännös on merkitty pistetietona.
Tulkinta
Komulaisen kankaan rakennusjäännös muistuttaa suuresti läheistä Alajoen kämppää. Se on tismalleen samankokoinen, molemmissa on tulisija rakennuksen lyhyessä päädyssä. Kyseessä lieneekin metsätyökämppeä, joka rakentaminen ajoittunee 1900-luvun alkuun.
Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

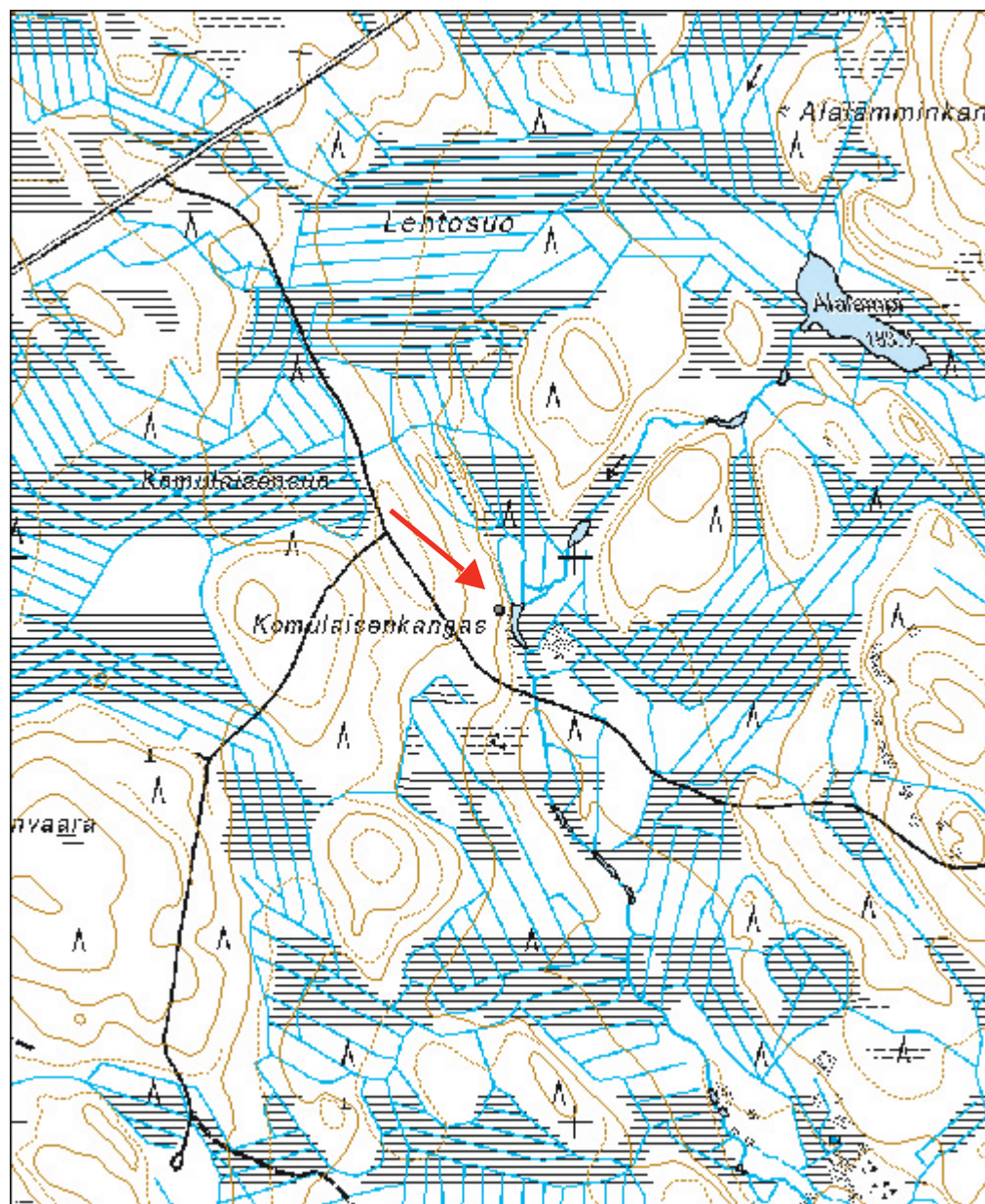

Yllä: 179573.P1010059. Ensisilmäyksen jälkeen kiukaan ympärille hahmottuu hirsinen kehikko, joka on metsäkoneen vaurioittama. Palteet eivät ole täysin ehjät.

Alla: 179573.P1010055. Rakennuksen jäännös erottuu suuresta kiukaastaan, joka on merkitty Sutiin.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7087905, Y 3577863	Mittakaava:	1:10 000

Saarijärvi savottakämppejäjännös**MH-tunnus: 180135**

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-		Geometria	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
selitys:		tuotettu:	
Koordinaatit:	X 7085765, Y 3582114	Löydöt:	

Taustatiedot

Saarijärven savottakämppeä ei ole merkitty Sutigisiin, mutta vanhalla peruskartalla on rantaan merkitty yksi asuinrakennus ja neljä ulkorakennusta. Myös MH:sta eläkkeelle jäänyt Timo Impiö kertoi kämpästä. Hänen mukaansa päärakennus on siirretty Maanselkään, missä se toimittaa työväentalon virkaa. Alue tarkastettiin perjantaina 17.7.2015 kosteassa säässä. Havainnointioissa ei kuitenkaan ollut valittamista. Kämppäalue erottuu edelleen kasvillisuutensa puolesta selvästi pihapiiriksi. Paikalla on muutamien selvien rakennusten pohjien lisäksi useita suuria kaivantoja.

180135.P1010024-25. Saarijärven kämppeäaukio.

Ympäristön kuvaus

Saarijärvi, jonka länsirannalla kämppeä on sijainnut, on Sotkamon ja Valtimon rajalla siten, että järven pohjoispää on Sotkamon puolella, eteläosa Valtimossa. Kämppäalue jää täpärästi Sotkamon puolelle. Paikalle johtaa pohjoisesta Saukontieltä etelään kääntyvä Riihivaarantie, jolta kääntyy Rajakankaan kohdalla pieni pistotie lounaaseen. Tältä pistotieltä tuo Saarijärven rantaan kartallekin merkitty umpeen kasvava polku, joka kulkee lounaaseen kolmisensataa metriä kunnan rajalta. Maasto polun varrella on soista. Lakan raakileita oli pitkin matkaa. Polun kohdalla, reilun sadan metrin päässä kämpästä, on vanha sammaloitunut silta yli Saarijoen, joka virtaa kohti etelää ja on siten Pielisen latvavesiä.

Kämppäalue erottuu kasvillisuutensa puolesta selvästi pihapiiriksi. Parin hehtaarin alue on heinäinen, ja runsaasti ketokukkia kasvaa kaikkialla. Puusto on muuta metsäkuviota harvempaa ja lehtipuuvaltaista. Majavat ovat kaataneet puita rannan puolella. Ympäröivä metsäkuvio on kuusivaltaista varttunutta kasvatusmetsää. Järven rannat ovat soiset. Kämppäalueella risteilee useita polun pohjia. Yksi niistä vie Valtimon puolelle.

Kohteen kuvaus

Kämpä, Reiska-numerolla 180136, on runsaan kasvillisuuden peitossa. Rakennus on purettu pois, mutta sen pohja erottuu selvästi. Rakennus on ollut 24x10 m kokoinen suuri kämpä. Siinä on ollut kolme tilistä murattua uunia. Reunimmaisiet uunit ovat molemmat noin kuuden metrin päässä rakennuksen lyhyistä seinistä. Uunit ovat vain muutaman metrin etäisyydellä toisistaan. Reunimmaisiet niistä ovat halkaisijaltaan parimetrisiä, keskimäinen on isompi. Jokaisen päällä on hellojen metallisia riekaleita. Keskimäisen uunin kohdalla, rannan puoleisella seinällä, näyttäisi olleen pääoven paikka. Rakennuksen molemmissa päissä lattian alle on kaivettu kuopat. Pohjoispäässä voi erottaa jopa hieman puista lattiarakennetta kuopan päällä. Eteläpäädyssä kuopat ovat suuret ja syvät. Herää ajatus, että lattian alla on voinut olla kellari, mikä sijoittaisi keittiön rakennuksen eteläpäähän.

Rakennuksen pohja, 180139, alkaa muutaman metrin kämpän pohjoisseinältä. Rakennus on mitoitetaan 8x16 m ja se on kämpän kanssa samansuuntainen. Se on perusteellisesti purettu ja erottuu säännöllisenmuotoisena noin 70 cm syvänä kaivantona. Kuopan keskellä on ruostunutta peltilevyä ja mustaa kattohuopaa. Muuta rakennusmateriaalia ei rakennuksen kohdalla ole.

Rakennuksen pohja 2, 180140, sijaitsee parikymmentä metriä pohjoiseen edellisestä. Se on aivan pihapiirin reunalla. Se muistuttaa muuten edellistä rakennuksen pohjaa, mutta on sitä syvempi. Säännöllisenmuotoiseksi kaivettu kuoppa on 18x8 m, kuopan syvyys on 1 - 1.5 m. Mitään rakenteita ei ole jäänyt jäljelle. Kuoppaan on heitetty kaminan osia.

Rakennuksen pohja 3, 180141, on kuopalle kaivettu, kokonaan purettu rakennelma. Kuoppa on säännöllisen suorakaiteen muotoinen. Sen mitat ovat 6x4 m, syvyyttä kuopalla on vajaa metri. Mitään muita rakenteita ei ole näkyvillä. Kuoppa on sammaloitunut kuten kaikki muutkin Saarijärven kuopalla olevat rakennuksen pohjat.

Rakennuksen pohja 4, 180142, on muutaman metrin päässä edellisestä. Se on hieman epämääräisesti L-kirjaimen muotoinen. Pituutta rakennuksella on 12 m. Leveämpi sakara on 9 m, kapeampi 7 m. Rakennuksen jäännös on edellisten kaltainen kuoppa, jolla on syvyyttä vajaa metri. Mitään rakennusmateriaaleja ei paikalla näy. Kuoppa on sammaloitunut ja se sijaitsee suolle viettävässä kumpareen alarinteessä, kämppääukion reunalla.

Sauna, 180137, sijaitsee kämppääukion laidalla, rantaan viettävän rinteiden päällä, noin 100 m rannasta. Rakennuksen seinät erottuvat heikosti matalana ja kapeana palteena, joka on sammaloitunut. Ainakin rannan puolella sammalen alla on kivijalka. Rakennus on ollut 8x6 m. Parhaiten saunasta erottuu luonnonkivinen kiuas, joka on kokonaan sammalen alla. Kiuas on sijainnut rannanpuoleisella pitkällä seinällä, lähellä koillisnurkkaa, mutta ei ihan nurkassa. Tämä viittaa siihen, että saunassa olisi ollut pukuhuone, sillä yleensä kiukaita ei ole rakennettu saunan keskelle. Mitään muita rakenteita ei saunasta ole jäljellä.

Rakennuksen pohja 5, 180143, kämppääukion järvenpuoleisella reunalla on epämääräinen hirsikehikko, jolla on kokoa 8x10 m. Rakennuksen pohja on pienten kuusten ja saniaisten valloittama. Aukion puolisoella pitkällä seinällä sammalen peittämä seinän paikka erottuu parhaiten. Myös rakennuksen lattiahirsii on jäänyt paikoilleen. Muuta rakennusmateriaalia ei paikalla näy.

Kellari, 180138, sijaitsee aukion itäreunalla noin sadan metrin päässä rannasta. Kellari on ainoa rakenne, jota ei ole purettu. Se on tehty luonnollisesti rinteeseen. Kapea eteiskäytävä on alarinteen puolella. Käytävän seinustojen pystysuuntaista tukilaudoitusta on edelleen jäljellä, samoin itse oviaukon laudoitus on vääntyneenä paikallaan. Kellari on nykymitoitetaan noin 4x3 m, mutta varmaankin se onnen romahtamista on ollut suurempi. Noin 1.5 m syvä kuoppa on sammaloitunut. Osa katosta näyttää romahtaneen kuoppaan. Eteiskäytävä on reilut 1.5 m pitkä, metrin leveä ja sekin on sammaloitunut.

Dokumentoitujen kuoppien lisäksi kämppääukion reunoilla on useita pienempiä kuoppia, joita ei ole erikseen huomioitu, koska niitä ei ole pidetty rakennuksen jäänteinä. Vessaa ei paikalta löytynyt, vaikka ne on useimmiten jätetty purkamatta. Voi olla, että joku dokumentoimattomista kuopista on ollut vessan paikka.

Kohteen raja

Saarijärven kämppääalue on digitoitu käsin yksittäisten pisteiden ja maastohavaintojen perusteella.

Tulkinta

Koosta ja rakennustavasta päätellen Saarijärven kämpppä on Korean sodan aikaisten suurten hakkuiden aikainen kämpppä. Rakennukset on kellaria lukuun ottamatta purettu tarkasti, ainoastaan kaminanriekaleita on jäänyt paikalle. Polku Saarijärvelle Sotkamon suunnalta on edelleen erotettavissa vaikkakin se on hiljalleen umpeutumassa.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015

Tarkastuspv: 17.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä

Kuvaus: KMO 2015

Viranomais-
rekisterinro:

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

Kohteen
suojaus: 0 Ei määritelty

Ympäristön
suojaus:

0 Ei määritelty

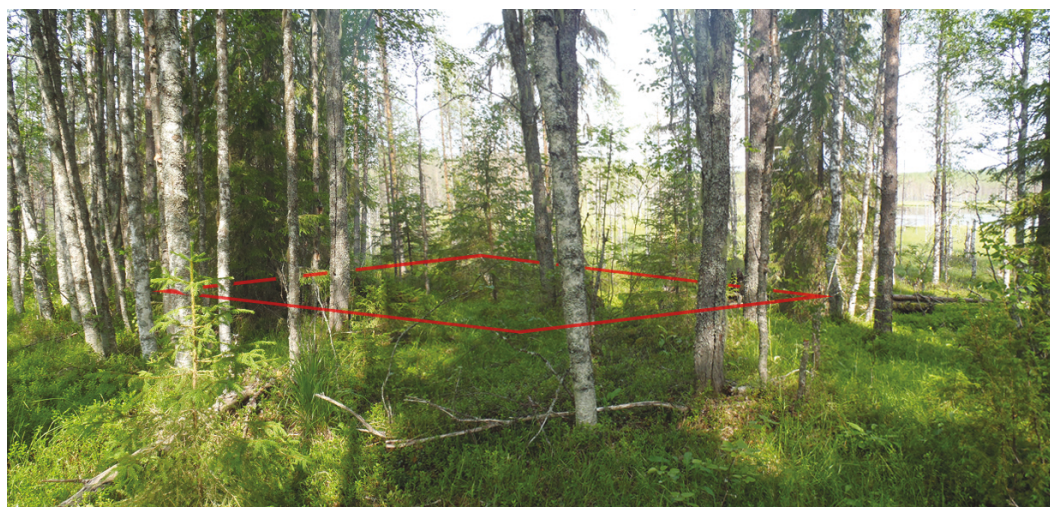

180135.P1010010. Kämpän päärakennuksen muuri ja uunin pohja.

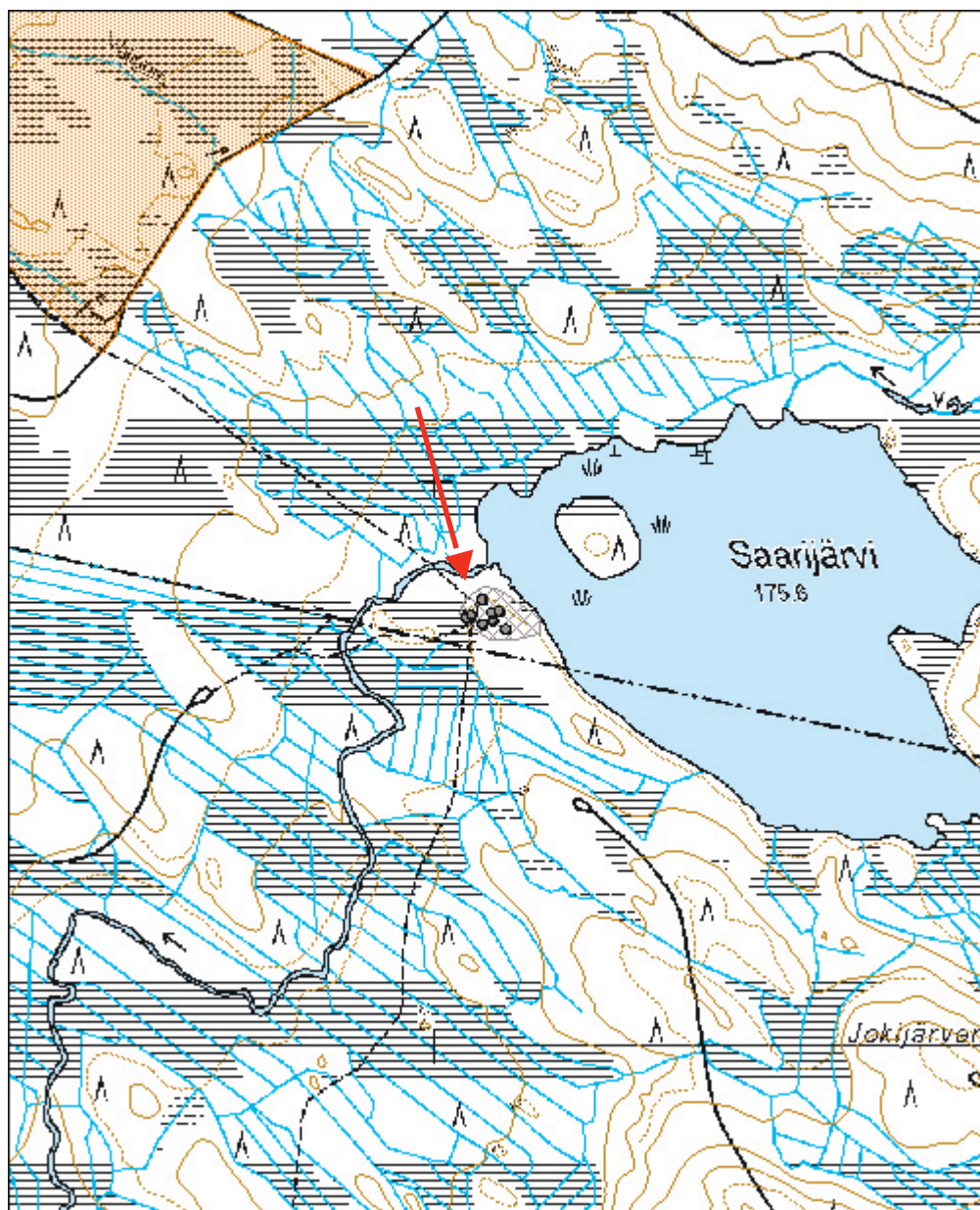
Yllä: 180135.P1010017-18 muokattu. Saarijärvellä oli jäänteitä useista kuopallekaivetuista rakennuksen pohjista. Kuvassa on merkitty punaisella kehällä rakennuksen pohja numero 1.

Alla: 180135.P1010022-23. Rakennuksen pohja numero 4. Kuvassa mukana Sonja-koira.

Yllä: 180135.P1010029-30 muokattu. Saunan perustus Saarijärven rannalla on merkitty kuvaan punaisella kehällä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7085765, Y 3582114	Mittakaava:	1:10 000

Heiskasenluoma savottakämpäjäännös**MH-tunnus: 180155**

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7085654, Y 3588517	tuotettu:	
		Löydöt:	

Taustatiedot

Tieto Heiskasenluoman savottakämpän jäänteistä saatiin Timo Impiöltä, joka on MH:sta eläköitynyt jokin aika sitten. Impiön mukaan Heiskasenluoman eteläpäässä on ollut 1900-luvun alussa savottakämpä. Kohde tarkastettiin maanantaina 20.7.2015. Havainnot paikalla tukevat Impiön kertomaa.

Ympäristön kuvaus

Heiskasenluoma on muutaman kilometrin mittainen kapea järvi aivan Sotkamon eteläosassa, pari kilometriä Valtimon rajalta. Paikalle johtaa pieni pistotie Nuolijärven tieltä, joka jää järven eteläpuolelle. Järven rannat ovat kosteat, mutta eteläpäässä on muutamia kuivempia kumpareita, jollaisella kämpän rauniotkin sijaitsevat. Aivan raunioiden vierestä kulkee pieni tien pohja, joka jatkuu kilometrin verran pohjoiseen, pitkin järven itärantaa. Vajaat sata metriä kämpältä on seuraava kumpare aivan järven rannalla. Tänne on pystytetty laavu sangen viehättävälle paikalle. Kämpän raunioiden länsi- ja eteläpuolella on kosteikkoja, jolla tarkastushetkellä oli runsaasti kypsyviä lakkoja. Vanhalle peruskartalle on merkitty soistumalle polkupyörätie. Se ei erotu enää maastossa mitenkään. Impiö kertoi tällaisia polkupyöräteitä rakennetun suhteellisen runsaasti erityisesti Korean hakkuiden aikoihin. Metsäautoteitä oli vähän, puun kuljetus tapahtui purouiton avulla, ja metsurit kulkivat kämpille polkupyörillä. Pyöräreitti on siten tuskin ollut käytössä vielä Heiskasenluoman kämpän käytön aikoihin. Lähin purouitto on kuitenkin tapahtunut muutaman kilometrin päässä Niemipurolla, joten metsienkäytön historiaa on alueella monilta aikahorisonteilta.

Kämpän metsäkuvio on varttunutta kuusivaltaista havumetsää. Maaperä on suhteellisen kivikkoista ja jossain määrin kumpuilevaa. Kämpän kohdalla aluskasvillisuudessa dominoi mustikka.

Kohteen kuvaus

Kämpän jäänteet, Reiska-numero 180156, sijaitsevat aivan pistotien reunassa. Tien oja tulee aivan kiinni kämpän seinään, mikä hieman vaikeuttaa rakennuksen jäänteiden hahmottamista. Rakennuksen seinien päällä ja sen sisällä kasvaa vanhoja koivuja sekä kuusia. Rakennuksen seinät hahmottuvat 0.5-1 m leveinä ja noin 30 cm korkeina palteita. Rakennus on ollut noin 12x7 m suuruinen. Seinät ovat seisseet hirsillä, kivijalkaa ei voi tunnistaa missään kohden. Rakennus hahmottuu kahden suuren uunin pohjan perusteella. Niistä suurempi, halkaisijaltaan kolmimetrinen, on rakennuksen tien puoleisella laidalla, noin kolmen metrin päässä lyhyestä seinästä. Uuni on kokonaan luonnonkivinen ja pitkälti sammalen peitossa. Kasan päällä on rautainen hellan levy. Muutaman metrin päässä, pari metriä pohjoispään lyhyestä seinästä, on pienemmän uunin jäänteet. Tämäkin uuni näyttää tehdyn kokonaan luonnonkivistä. Uunin ja lyhyen seinän välissä, rakennuksen nurkissa, on syvät kuopat. Myös uunien välisellä pitkällä länsiseinällä on syvä kuoppa. Muita rakenteellisia yksityiskohtia tai rakennusmateriaaleja ei sammalpeitteisestä rakennuksen pohjasta erotu.

Saunan jäänteet, 180157, ovat aivan järven eteläpäässä, pari metriä rannasta, kumpareen alarinteessä. 5x5 metrin laajuinen kehikko erottuu ylärinteen puolella selvänä leikkauksena rinteessä, sivuilla seinän paikat nousevat koholle ja alarinteessä sammalen alta paljastuu selvä kivijalka, jossa luoteisnurkassa on useampia kivikerroksia. Luonnonkivinen kiuas on sijainnut rinteiden yläreunan nurkalla. Kiuas on kokonaan sammalen peitossa. Saunan lattia on erityisesti ylärinteen puolella kuopalla. Sauna on sikälikin mielenkiintoinen, että useimmiten ei 1900-luvun alun kämppien ääreltä löydy saunan jäänteitä.

Yllä: 180155.P1010011. Savottakämppä hahmottuu kahden suuren uunin pohjan perusteella. Niistä suurempi, halkaisijaltaan kolmimetrinen, on rakennuksen tien puoleisella laidalla, noin kolmen metrin päässä lyhyestä seinästä. Uuni on kokonaan luonnonkivinen ja pitkälti sammalen peitossa. Kasan päällä on rautainen hellan levy.

Alla: 180155.P1010017. Saunan kohdalla sammalen alta paljastuu selvä kivijalka, jossa luoteisnurkassa on useampia kiverroksia.

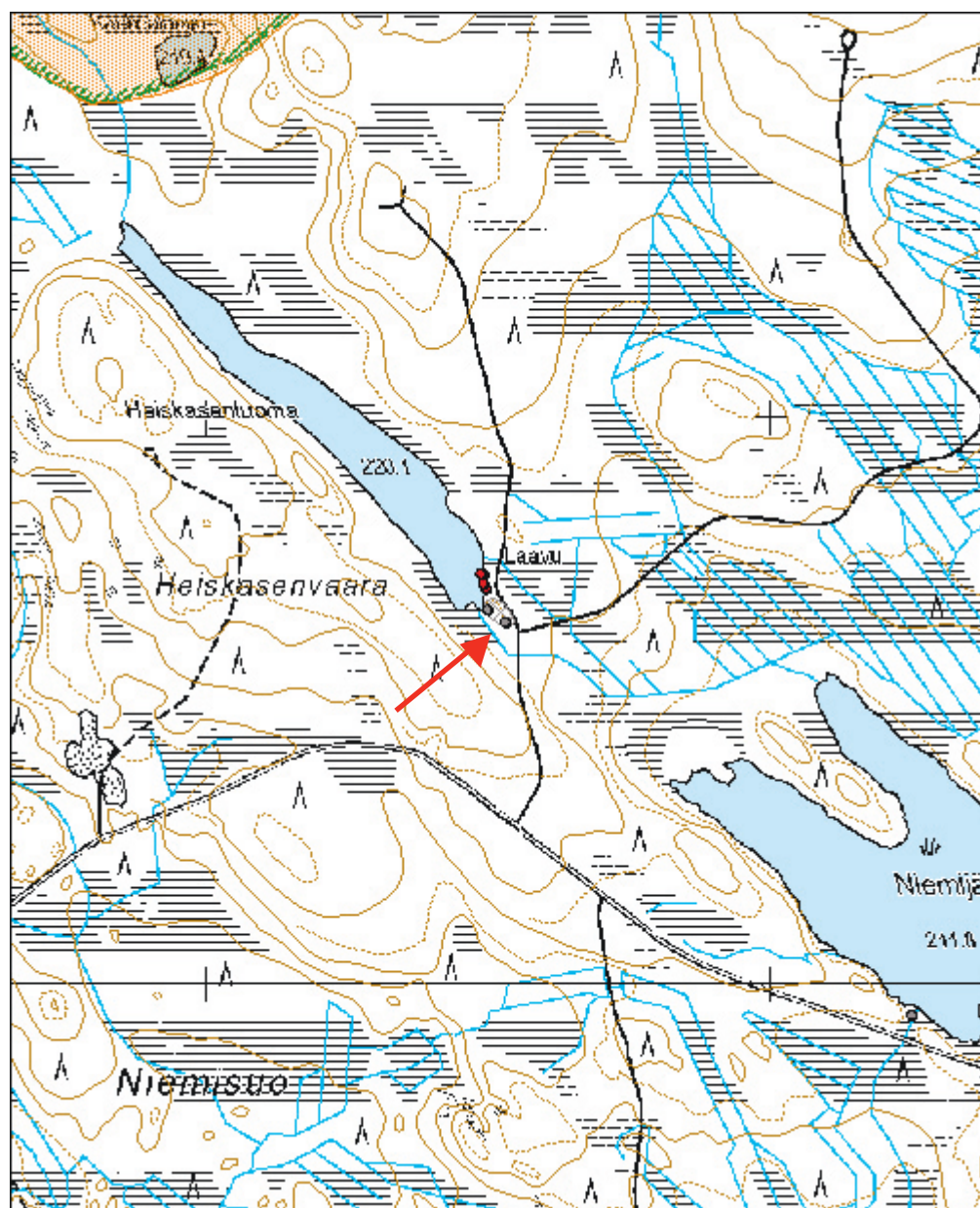
Kohteen raja
Heiskasenluoman kämpän sijainti on digitoitu käsin yksittäisten pisteiden ja maastohavaintojen perusteella.
Tulkinta
Kämpän arkkitehtuuri, rakennustapa ja -materiaalit ajoittavat kämpän 1900-luvun alkuun. Tätä tukee myös Timo Impiöltä saatu tieto.

Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 20.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suoja	0 Ei määritelty

Ympäristön suoja	0 Ei määritelty
-----------------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7085654, Y 3588517	Mittakaava:	1:10 000

Maanselän savottakämppä	MH-tunnus: 179829
--------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7088767, Y 3575963	Löydöt:	

179829.P1010021. Kaivo kääntöpaikan reunalla on ilmeisesti edelleen toimintakuntoinen.

Taustatiedot

Maanselän kämppä rakennuksineen näkyy vanhalla peruskartalla. Metsähallituksesta eläköitynyt Timo Impiö kertoi, että paikalla on sijainnut sotien jälkeen, Korean hakkuiden aikaan, suuri kämppä, joka sittemmin on purettu ja siirretty pois. Kämpän paikka tarkastettiin tuulisessa pilvipoudassa 7.7.2015. Kämpän paikkaa sen kummemmin kuin saunaakaan ei kyetty identifioimaan, mutta paikalta löytyi useita muita rakennelmia. Vaikka rakennuksia on purettu, näkyvät niiden sijat usein maastossa. Maanselän kämpän tienoilla oli kuitenkin kaksi ongelmaa: Ensinnäkin kämpän kohdalle on tehty suuri kääntöpaikka, joka on voinut vaurioittaa purettujen rakennusten pohjia. Toiseksi metsäkuvio on nykyisin erittäin puskittunut. Nuoria puita kasvaa kivikkoisessa maastossa todella tiheästi, joten havainnointiolot olivat erittäin hankalat. On täysin mahdollista, että enemmänkin rakennuksen paikkoja olisi vielä erotettavissa maastossa, jos vain kulkija sattuu juuri niiden kohdalle.

Ympäristön kuvaus

Maanselän kämppä on sijainnut Sotkamon eteläosassa, reilut kolme kilometriä Maanselän rajakiven koillispuolella. Paikalle johtaa metsäautotie, joka kääntyy pohjoiseen Saukontieltä, noin neljän kilometrin päässä Kajaani-Joensuu -tieltä. Metsäautotiehen on tehty kämpän purkamisen jälkeen suuri kääntöpaikka, tie jatkuu kääntöpaikan pohjoispuolelle. Metsäkuvio, jolla kämppäalue on sijainnut, kasvaa nuorta sekametsää. Kuvio on puskittunut ja pöpelikköinen. Maasto on kivikkoista ja kumpareista. Kämpä on sijainnut pienen mäen pohjoisrinteessä. Mäki laskee jyrkästi, sen alla on puro-oja, jonka toisella puolella kohoaa Kärnänmäki.

Kohteen kuvaus	
Vessa 7085786, 575691. Vessa on jätetty purkamatta, mutta se on romahtanut. Se on hirsien päälle tehty pystyaukioitettu rakennus, jonka mitat ovat 5x3 m. Rakennuksessa on punainen huopakatto. Pömppeleitä vessassa on ollut kaksi, pienempi ja isompi. Valitettavasti sisälle ei pääse näkemään. Ovet lepäävät edelleen metallisaranoillaan kaatuneen rakennuksen päällä. Rakennus edustaa tyypillistä sotien jälkeistä savottakämpävesa-arkkitehtuuria. Rakennuksen pohja? 7085777, 575700. Vessan vieressä on jäänteitä mahdollisesta hirsiperusteisesta rakennuksesta. Jäljellä on yhden seinän hirsii muutamassa kerroksessa osin sammalen alla. Jäännös on erittäin epävarma. Jätekuoppa 7085785, 575730. Vajaan metrin syvyinen kuoppa on noin 4x4 m. Sinne on heitetty peltiä ja autonrenkaita. Mitään rakennusjäänteitä ei kuopan päällä näy lukuun ottamatta yhtä veistettyä nelinurkkaista hirttiä. Kellari 7085819, 575730. Käytävällinen kuoppa rinteen päällä, josta ei ole mitään rakennustarpeita jäljellä. Kuoppa on 4x6 m plus käytävä alarinteessä. Kuoppa on puskitunut ja heikosti havaittavissa. Kaivo 1, 7085800, 575729. Kaivo on ollut hirsillä tuettu ja se on nelinurkkainen, 1.2x1.2 m. Kaivon päälle on laitettu aaltopeltilevy, joka on ruostunut ja romahtanut kaivoon, jossa on edelleen vettä noin metrin syvyydellä. Kaivon seinämien hirsirakenteita on edelleen näkösällä. Kellari 7085819, 575730. Kellari on puskiensa valtaama noin metrin syvyinen käytävällinen maakuoppa rinteen päällä. Sen mitat ovat 4x6 m plus käytävä alarinteen puolella. Mitään muita rakenteellisia seikkoja ei kuopasta voi havaita. Kellari 2, 7085834, 575768, Toinen paremmin säilynyt kellari sijaitsee alempana rinteessä. Se on hirsirakenteinen, päällä on edelleen lähes ehjä punainen huopakatto tuuletushormeineen. Myös ovi ja eteinen ovat lähes ehjät. Välirikko on romahtanut rakennuksen sisään, josta pilkottavat tukevat hirsirakenteet. Eteinen on noin metri kanttiinsa, käytävä johtaa alarinteeseen. Kellarin ulkomitat ovat noin 7x5 m. Kaivo 2 kääntöpaikan reunalla, 7085760, 575782, on ilmeisesti edelleen toimintakuntoinen, betonirenkainen kaivo. Sen hirsiset yläosat ovat ehjät vaikkakin lahoamassa. Kaivoon on tehty vastikään uusi kansi lankuista. Kaivossa on vettä.	
Kohteen raja	
Kohteen sijainti on digitoitu alueeksi yksittäisten maastopisteiden ja havaintojen pohjalta.	
Tulkinta	
Maanselässä on ollut sotien jälkeen suuri kämpä, joka on informantin, Timo Impiön, mukaan sittemmin purettu ja siirretty pois. Kämpän kohdalla kääntöpaikkaa on kämpän käytön jälkeen laajennettu ilmeisesti aivan kämpän rakennuksen tuntumaan. Kämpän paikkaa ei kyetty tarkalleen maastossa identifioimaan, mutta useita rakennelmia paikalta löytyi.	
Tarkastukset	
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015	
Tarkastuspvm: 7.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä	
Kuvaus: KMO 2015	

Viranomais- rekisterinro:	Kunto:	3 Huono
Arvotus:	Olotila:	2 Ei käytössä
8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty
--------------------------------------	-----------------

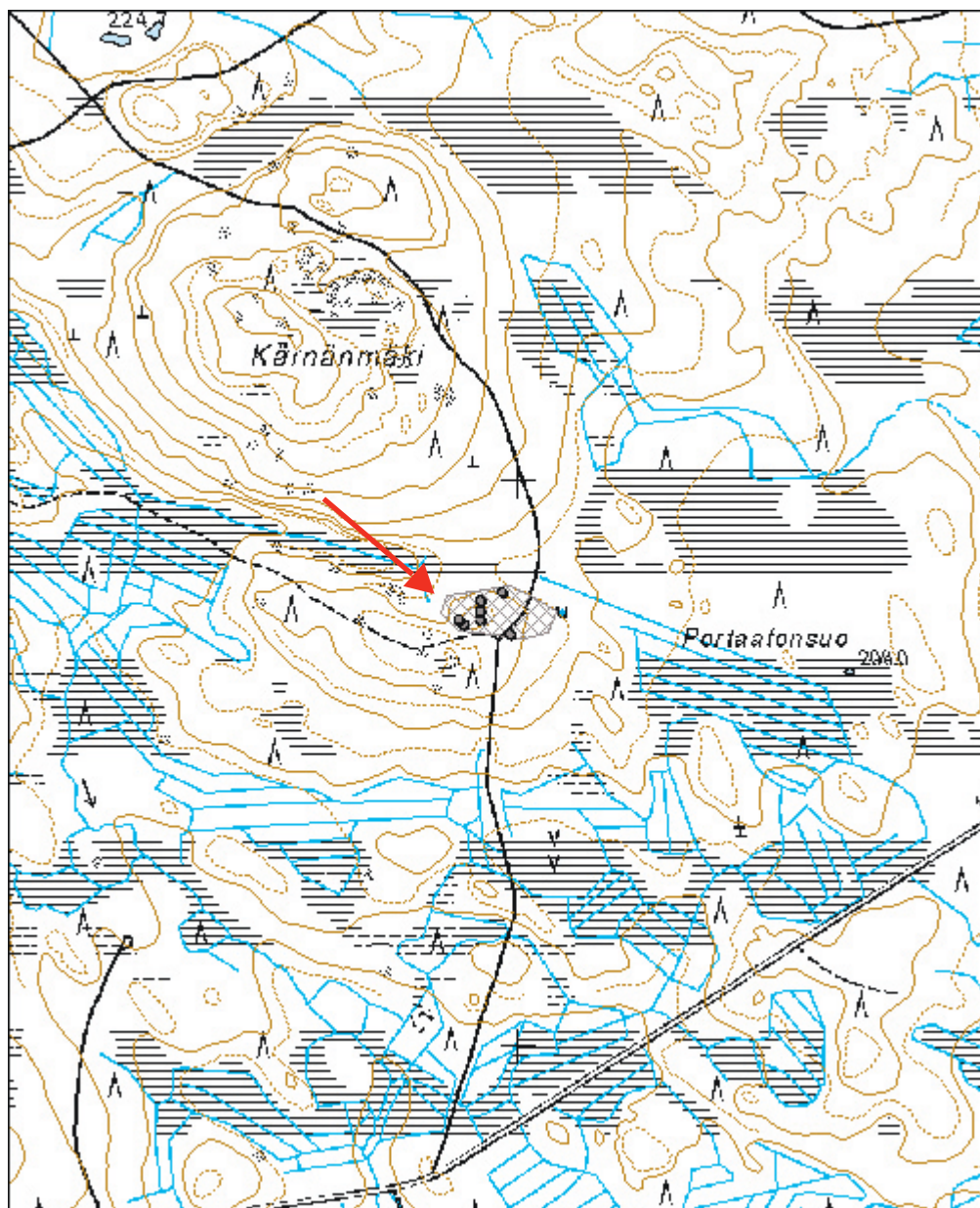

Yllä: 179829.P1010002. Vessa on jätetty purkamatta, mutta se on romahtanut. Se on hirsien päälle tehty pystylaudoitettu rakennus, jossa on punainen huopakatto. Pömpeleitä vessassa on ollut kaksi.

Alla: 179829.P1010015. Paremmin säilynyt kellari sijaitsee alempana rinteessä. Se on hirsirakenteinen, päällä on edelleen lähes ehjä punainen huopakatto tuuletushormeineen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7088767, Y 3575963	Mittakaava:	1:10 000

Raatevaara savottakämpän vessa	MH-tunnus: 179837
---------------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7089955, Y 3580547	Löydöt:	

Taustatiedot
Raatevaaran kämpästä saatiin tieto Metsähallituksesta eläköityneeltä Timo Impiöltä. Hän kertoi, että paikalla on sijainnut savottakämpä. Vanhalle peruskartalle paikalle on merkitty yksittäinen asuinrakennus. Kämpän paikka tarkastettiin 7.7.2015 tuulisessa poutasäässä. Havainnointia hankaloitti paikalla kasvava tiheä nuori koivikko. Hyväkuntoisen vessan lisäksi paikalta ei kyetty havaitsemaan muita jätteitä.
Ympäristön kuvaus
Raatevaaran kämpä on sijainnut Saukon tien varressa, aivan tien pohjoispuolella, puolisen kilometriä etelään Raatevaaran talosta ja kilometrin verran etelään Raatejärvestä. Kämpän kaakkoispuolelta Saukon tiestä kääntyy etelään Niemijärvelle vievä tie. Metsäkuvio, jolla kämpä on sijainnut, on täysin puskittunut. Siihen on ehkä istutettu männyntaimia, mutta tiheä koivikko ja horsmikko on täysin vallannut maan. Lisäksi maaperä on erittäin kivikkoista, joten havainnointiolot olivat täysin mahdottomat. Ainoa rakennus, joka paikalta löytyi, oli vessa. Se sijaitsee kuvion reunalla, lähellä yksityismaan rajaa, jossa kasvusto oli hieman harvempaa. Aivan Saukon tien reunassa on kaistale vähäkivisempää horsmikkoa, jossa kämpä todennäköisesti on seissyt.
Kohteen kuvaus
Vessa seisoo hieman vinosti pystyssä. Se on hirsiperustainen, pystyaukkoitettu rakennus, jonka mitat ovat 5x1.8 m. Huopakatto on edelleen paikallaan vaikka rakennus on kallistunut. Vessassa on ollut kaksi pömpeliä. Isommassa, jonka ovi on auki, on kaksi istuinta. Pienemmän ovi on kiinni. Ovet ovat metalliheloilla, lukkona on yksinkertainen koukku.
Mitään muita rakennuksia ei paikalla kyetty havaitsemaan.
Kohteen rajaus
Raatevaaran kämpän vessan sijainti on ilmoitettu pistetietona. Kämpäaluetta vessan ja Saukon tien välissä ei oikein voi rajata muiden havaintojen puutteessa.
Tulkinta
Paikalla on seissyt savottakämpä sotien jälkeen. Vessa-arkkitehtuuri edustaa ainakin 1940–1950- lukuja.

Tarkastukset
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 7.7.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

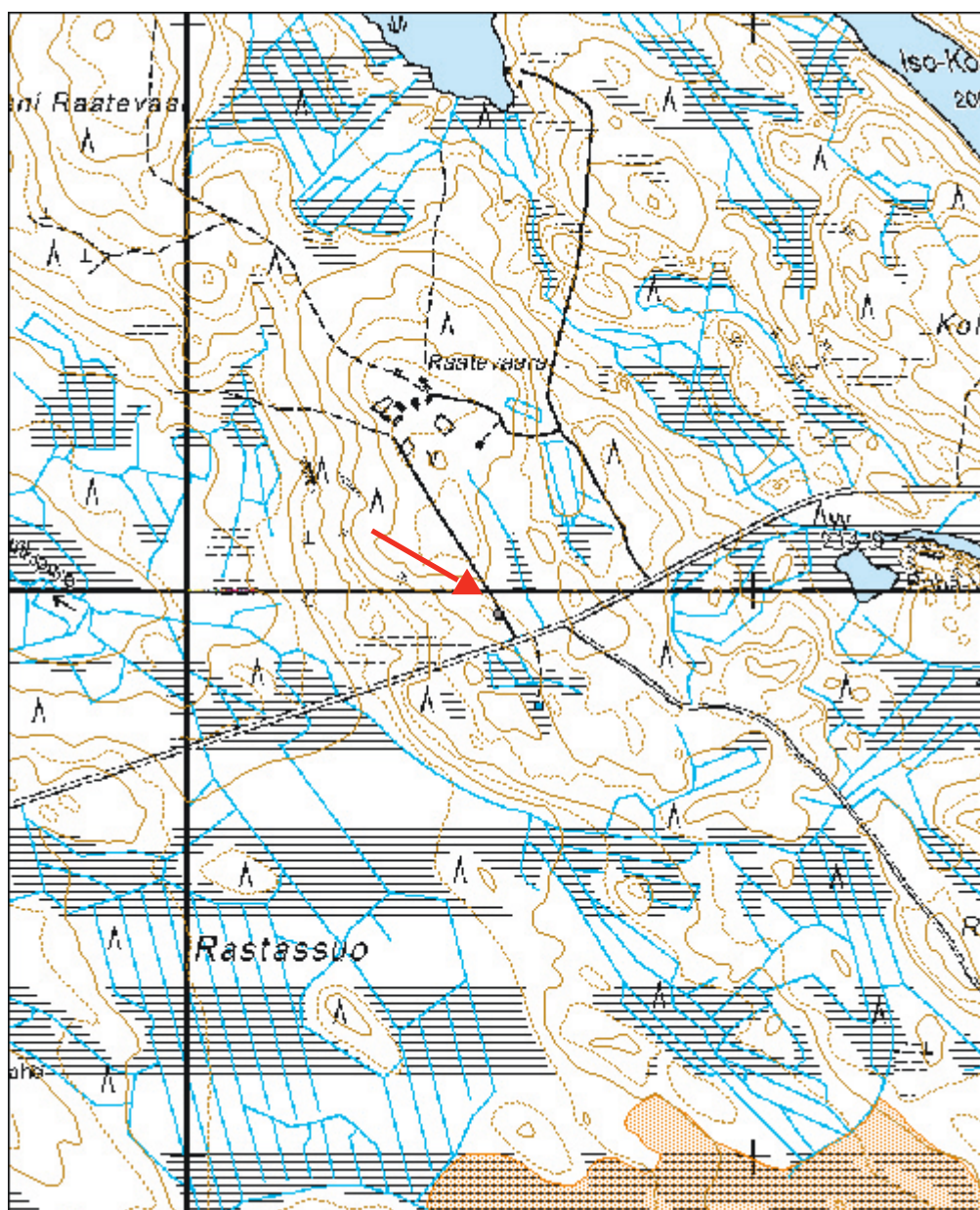
Yllä: 179837.P1010027. Raatevaaran kämppä on sijainnut Saukon tien varressa. Metsäkuvio, jolla kämppä on sijainnut, on täysin puskittunut.

Alla vas.: 179837.P1010023. Vessa seisoo hieman vinosti pystyssä. Se on hirsiperustainen, pystylaudoitettu rakennus.

Alla oik.: 179837.P1010024. Vessassa on ollut kaksi pömpeliä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7089955, Y 3580547	Mittakaava:	1:10 000

Kokkokangas savottakämppejäännös	MH-tunnus: 179735
---	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	Sotkamo 765
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7083727, Y 3558454	Löydöt:	

Taustatiedot

Kokkokankaan savottakämppejäännös on merkitty Sutigisiin maininnalla "pihapiiri". Kohde tarkastettiin 11.6.2015. Paikalla on suuren kämppeärakennuksen jäännös sekä kahden kiviperustaisen keveämmän rakennuksen jäänteet sekä tuhottu saunan pohja suolle viettävässä alarinteessä. Paikka dokumentoitiin koleassa mutta aurinkoisessa säässä.

179735.P1010031-32. Metsäkuvio, jolla kämppä rakennuksineen on sijainnut, on vasta hakattu ja aikutettu, istutuksia ei vielä ole tehty. Kuvion keskelle, mäen nyppylän päälle, on jätetty hakkaamaton varttuneita koivuja kasvava alue, jolla kämppä on sijainnut.

Ympäristön kuvaus

Kokkokangas sijaitsee Sotkamon eteläosassa, reilut puolenkymmentä kilometriä linnuntietä Talvivaarasta etelään. Kokkokankaalle johtaa metsäautotie, joka erkanee Rautavaaralle vievältä tieltä joitakin kilometrejä kankaan luoteispuolella. Metsäautotie kulkee parin sadan metrin päässä kämpältä. Kohdalla tiestä erkanee kahteen suuntaan pistotiet. Toiselta näistä johtaa kämpän pihaan pieni tien pohja.

Metsäkuvio, jolla kämppä rakennuksineen on sijainnut on vasta hakattu ja laikutettu, istutuksia ei vielä ole tehty. Kuvion keskelle, mäen nyppylän päälle, on jätetty hakkaamaton varttuneita koivuja kasvava alue, jolla kämppä, talli ja varastorakennus sijaitsevat. Sauna puolestaan on suolle viettävällä alarinteellä, joka on laikutettu ja rakennus samalla tuhottu. Maasto on kivikkoista. Läheisten metsäkuvioiden puusto on mäntyvaltaista nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Savottakämpä, Reiska-numero 179736. Rakennus on ollut laajuudeltaan 18x8 m ja tukevalle kivijalalle perustettu. Rakennuksen pitkä kaakkoisseinä on epäselvempi, muut seinät erottuvat metrin levyisinä ja muutamia kymmeniä senttejä korkeina palteina. Palteet ovat tykkänään sammalen peitossa, mutta sammalen alla tuntuu selvä kiveys. Kämpässä on ilmeisesti ollut ainakin kaksi huonetta, joissa on molemmissa ollut liedet. Pohjoispäädyn huone on ollut hieman pienempi (7x8 m) ja huoneiden välissä on muutamia suuria kiviä rivissä ilmeisesti väliseinän tukena. Molemmat liedet ovat 3x3 m halkaisijaltaan ja niiden yläosa on suhteellisen tasainen. Tämä viittaa ehkä siihen, että näiden luonnonkiveyksien päällä on ollut kamina. Puhki ruostuneiden metallitynnyrien kappaleita onkin rakennuksen sisällä, samoin ruostunut sinkkiämpäri. Mitään varsinaisia rakennusmateriaaleja ei paikalla ole.

Rakennus on kokonaan sammalen peitossa ja sen päällä kasvaa nuoria koivuja.

Rakennuksen pohja: 179737. Joitakin kymmeniä metrejä etelään kämpärakennuksesta, aivan hakkuuaukion reunalla, on kivijalalla seisseen rakennuksen pohja. Sen mitat ovat 8x8 m. Kivijalka erottuu selvästi kaikilla seinillä. Se on tehty suurehkoista luonnonkivistä. Jalka on 40 cm korkea ja lähes metrin levyinen. Poikki rakennuksen, säännöllisesti muutaman metrin päässä toisistaan, on kaksi hirttä, jotka ovat ilmeisesti tukeneet lattiaa. Myös toisinpäin poikki lattian näyttäisi kulkevan hirsi. Minkäänlaista uunin paikkaa ei rakennuksessa ole. Koko komeus on sammalkerroksen peitossa. Päällä kasvaa joitakin suuria koivuja. Rakennus on voinut olla talli.

Rakennuksen pohja, 179738. Rakennuksesta on jäljellä vain kivijalka. Se muodostuu suurista yksittäisistä kivistä, jotka eivät ole täysin sammaloituneet. Rakennus näyttäisi olleen noin 7x5 m. Pohja on epätasainen, kivijalka ei ole yhtä huolella tehty kuin kahdessa muussa rakennuksessa. Kysymyksessä lienee kevyemmän varastorakennuksen pohja.

Sauna, 179739. Sauna sijaitsee kämpältä kuutisenkymmentä metriä alarinteeseen. Rinne viettää suolle. Rakennuksen pohja jää auratulle osalle metsäkuviota, joten se on aika tuhoutunut. Saunan seinät eivät erotu, mutta paikalla on kaksi suurta luonnonkivistä kiuasta, joiden väliin jää noin 1.5 m kivetöntä alaa. Kiuaskivet ovat pahoin palaneita. Toisen kiukaan päällä on suuri riekale ruostunutta suoristettua peltilevyä. Jonkin matkan päässä ylärinteessä on peltisen uunin raato. Tuhoutuneisuuden vuoksi ei seiniä erotu. Sitä vastoin toisen kiukaan kupeella on ikkunalasien palasia.

Kohteen rajaus

Kokkokankaan savottakämpäalue on käsin digitoitu yksittäisten pisteiden pohjalta.

Tulkinta

Päätellen kämpärakennuksen arkkitehtuurista - luonnonkivikiukaat ilman tiiltä - on kämpä rakennettu ehkä ennen sotia. Se lienee purettu ja siirretty muualle, koska maatuneita hirsii ei paikalla näy sen kummemmin kuin muutakaan rakennusmateriaalia. Peltin riekaleet on kuitenkin jätetty paikalle. Kämpää ei ole enää merkitty peruskartalle, jonka mittaukset on tehty 1960-luvulla, joten siihen mennessä se on purettu.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 11.6.2015 Tarkastaja: O. Räihälä
Kuvaus: KMO 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 0 Ei määritelty

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

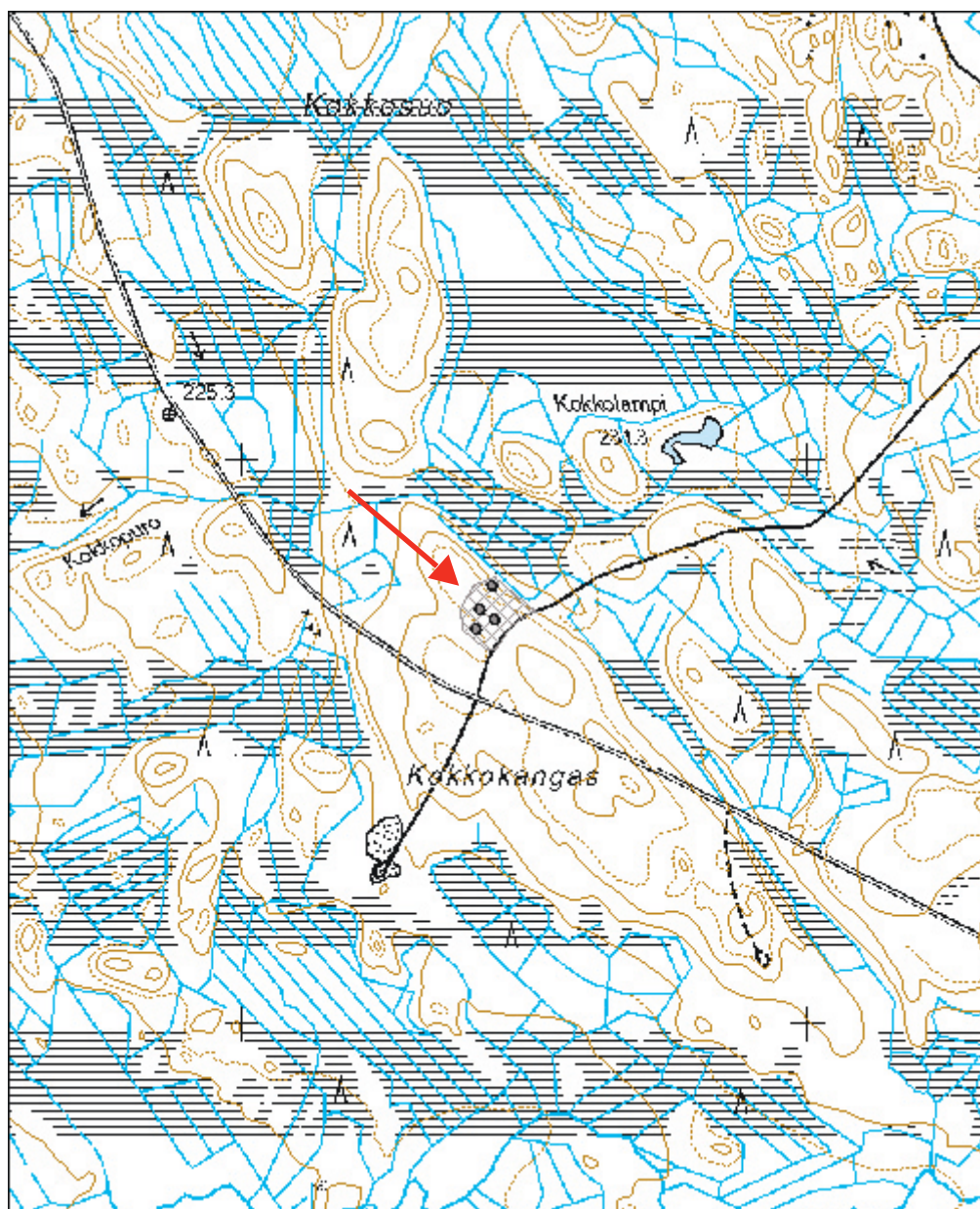
Yllä: 179735.P10100011. Päärakennuksen seinät erottuvat metrin levysinä ja muutamia kymmeniä senttejä korkeina palteina. Palteet ovat tykkänään sammalen peitossa, mutta sammalen alla tuntuu selvä kiveys.

Alla vas.: 179735.P1010001. Päärakennuksessa on ollut kaksi uunia.

Alla oik.: 179735.P1010025. Sauna sijaitsee kämpältä kuutisenkymmentä metriä alarinteeseen. Rakennuksen pohja jää auratulle osalle metsäkuviota, joten se on aika tuhoutunut.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7083727, Y 3558454	Mittakaava:	1:10 000

Sopen kämppäjäännös	MH-tunnus: 180170
----------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:			

Koordinaatti-		Geometria	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
selitys:		tuotettu:	
Koordinaatit:	X 7087214, Y 3551527	Löydöt:	

180170.P1010001-2. Sopen kämpän kämppäaukio.

Taustatiedot
Tieto Sopen kämpästä saatiin MH:sta eläkkeelle jääneeltä Timo Impiöltä. Hän kertoi, että paikalla oli Korean hakkuiden aikaan suuri kämppä, joka on myöhemmin purettu ja siirretty muualle. Vanhalle peruskartalle on merkitty Tammalamminjoen etelärannalle kaksi asuinrakennusta ja lukuisia ulkorakennuksia. Uudella peruskartalla kämppäalueen tuntumaan on merkitty niitty. Kohde tarkastettiin 22.7.2015 hyvissä havainnointioissa.
Ympäristön kuvaus
Rautavaaralle vievän tien länsipuolella. Tältä tieltä risteää Sopenlehdon metsäautotie, jonka eteläpuolelle, noin puoli kilometriä tiestä, kämppäalue jää. Vanhalle peruskartalle on merkitty Sopenlehdon tieltä kärrytie kämpälle. Metsäautotien läheisyydessä se on jäänyt viimeaikaisten hakkuiden alle, mutta lähempänä kämppää se erottuu edelleen puuttomana kaistaleena metsässä. Kämpän alapuolisen rinteän ja yhden joenhaaran kohdalla voi havaita sammaloituneen siltarakenteen jäänteitä.
Kämppäalue jää Tammalamminjoen eteläpuoliselle pienelle kummulle. Joessa on kämpän kohdalla laajentumia. Joki levenee muutoin purosta parin kymmenen metrin levyiseksi lampareeksi. Itse kämppäalue on suhteellisen laaja, sillä se levittäytyy parin hehtaarin alalle. Muutoin ympäristö kasvaa varttunutta männikköä, mutta kämpän kohdalla on niityn lisäksi muutenkin avointa. Aukealla on tehty raivausta joku aika sitten. Rakennusten jäänteiden tuntumassa kasvaa myös suuria lehtipuita. Aluskasvillisuus on heinikkoa, katajikkoo sekä pensaikkoo. Kaikkia rakennuksen pohjia ei voi havaita aluskasvillisuuden vuoksi.